

AB „Panevėžio statybos trestas“

**2008 m. metinės finansinės
ataskaitos**

Turinys

Informacija apie bendrovę	1
Nepriklausomo auditoriaus išvada AB „Panevėžio statybos trestas“ akcininkams	2
Bendrovės atsakingų asmenų patvirtinimas	4
Gruodžio 31 d. balansas	5
Gruodžio 31 d. pasibaigusių metų pelno (nuostolių) ataskaita	7
Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita	8
Gruodžio 31 d. pasibaigusių metų pinigų srautų ataskaita	9
Metinių finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto pastabos	10
Metinis pranešimas už 2008 m.	29
Priedas dėl atitikimo valdymo kodeksui	53

Informacija apie bendrovę

AB „Panevėžio statybos trestas“

Įmonės kodas: 147732969
Telefonas: +370 45 505 503
Telefaksas: +370 45 505 520
Adresas: P. Puzino g. 1, LT-35173 Panevėžys

Valdyba

Remigijus Juodviršis, pirmininkas
Artūras Bučas
Gvidas Drobūžas
Vilius Gražys
Irma Abromavičienė

Vadovybė

Dalius Gesevičius, generalinis direktorius

Auditorius

„KPMG Baltics“, UAB

Bankai

AB bankas „Hansabankas“
AB „DNB NORD bankas“
„Nordea Bank Finland Plc“ Lietuvos skyrius
AB „SEB bankas“

Nepriklausomo auditoriaus išvada AB „Panevėžio statybos trestas“ akcininkams

Mes atlikome pridedamo AB „Panevėžio statybos trestas“ (toliau „Bendrovė“) metinių finansinių ataskaitų rinkinio (toliau – metinės finansinės ataskaitos), kurį sudaro 2008 m. gruodžio 31 d. balansas, tada pasibaigusių metų pelno (nuostolių) ataskaita, nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita ir pinigų srautų ataskaita bei reikšmingų apskaitos principų santrauka ir kitos aiškinamojo rašto pastabos, kurie pateikiti 5-28 puslapiuose, auditą.

Vadovybės atsakomybė už metines finansines atskaitas

Vadovybė yra atsakinga už šių metinių finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sajungoje. Vadovybės atsakomybė apima: vidaus kontrolės sistemos sukūrimą, įdiegimą ir palaikymą, užtikrinant teisingą metinių finansinių ataskaitų parengimą ir informacijos atskleidimą be reikšmingų iškraipymų dėl apgaulės ar klaidų; tinkamų apskaitos principų parinkimą ir taikymą; bei pagrįstų esamomis aplinkybėmis apskaitos įvertinimų atlikimą.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų pareiga, remiantis atliktu auditu, pareikšti savo nuomonę apie šias metines finansines atskaitas. Auditą atlikome pagal Tarptautinius audito standartus. Šie standartai reikalauja nustatyti etikos reikalavimų laikymosi bei tokio audito planavimo ir atlikimo, kuris suteiktų pakankamą pagrindą tvirtinti, kad metinėse finansinėse atskaitose nėra reikšmingų informacijos netikslumų.

Auditas apima tam tikrų procedūrų atlikimą, siekiant gauti audito įrodymų dėl metinių finansinių ataskaitų sumų ir atskleistos informacijos teisingumo. Konkrečių audito procedūrų parinkimas priklauso nuo mūsų padarytų įvertinimų, tame tarpe mūsų įvertintos rizikos dėl reikšmingų netikslumų metinėse finansinėse atskaitose buvimo dėl apgaulės ar klaidų. Šios rizikos įvertinimui, mes nagrinėjame įmonės vidaus kontroles, skirtas užtikrinti teisingą metinių finansinių ataskaitų parengimą ir informacijos joje atskleidimą. Tačiau, tokio vidaus kontrolės sistemos nagrinėjimo tikslas yra tinkamų audito procedūrų parinkimas, o ne nuomonės dėl įmonės vidaus kontrolės efektyvumo pareiškimas. Auditas taip pat apima šiuos įvertinimus: ar taikyti apskaitos principai yra tinkami; ar vadovybės atlikti apskaitos įvertinimai yra pagrįsti; ar bendras informacijos pateikimas metinėse finansinėse atskaitose yra tinkamas.

Mes manome, kad gauti audito įrodymai suteikia pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų nuomonėi.

Nuomonė

Mūsų nuomonė, pridedamos metinės finansinės atskaitos visais reikšmingais atžvilgiais teisingai atspindi AB „Panevėžio statybos trestas“ finansinę būklę 2008 m. gruodžio 31 d. ir tada pasibaigusių metų veiklos rezultatus ir pinigų srautus pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sajungoje.

Išvada apie kitą įstatymų reikalaujamą pateikti informaciją

Be to, mes perskaitėme metinių pranešimą už 2008 metus, pateiktą metinių finansinių ataskaitų 29-52 puslapiuose, ir nepastebėjome jokių reikšmingų į jį įtrauktos finansinės informacijos neatitinkimų 2008 metų metinėms finansinėms ataskaitoms.

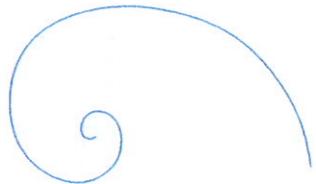
Vilnius, 2009 m. balandžio 20 d.

„KPMG Baltics“ UAB

Leif Rene Hansen
Partneris

Vilmantas Karalius
ACCA narys ir Lietuvos
atestuotas auditorius

Bendrovės atsakingų asmenų patvirtinimas

Lietuvos Respublikos Vertybinių popierių komisijai
Konstitucijos pr. 23, LT-08105 Vilnius

AB „Vilniaus vertybinių popierių birža“
Konstitucijos pr. 7, 15a., LT-08105 Vilnius

Šis atsakingų asmenų patvirtinimas dėl AB „Panevėžio statybos trestas“ 2008 metų audituotų metinių finansinių ataskaitų ir metinio pranešimo pateikiamas, vadovaujantis 2008 m. sausio 18 d. LR Vertybinių popierių įstatymu ir LR Vertybinių popierių komisijos 2007 m. vasario 23 d. nutarimu Nr. 1K-3 patvirtintomis periodinės papildomos informacijos rengimo ir pateikimo taisyklėmis.

Šiuo patvirtiname, kad mūsų žiniomis, pateiktos metinės finansinės ataskaitos, sudarytos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sajungoje, atitinka tikrovę ir teisingai parodo AB „Panevėžio statybos trestas“ turą, įsipareigojimus, finansinę būklę, pelną arba nuostolius, kad metiniame pranešime yra teisingai nurodyta verslo plėtros ir veiklos apžvalga, Įmonės būklė kartu su pagrindinių rizikų ir neapibrėžtumų, su kuriais susiduriama, aprašymu.

AB „Panevėžio statybos trestas“
Generalinis direktorius
Dalius Gesevičius

AB „Panevėžio statybos trestas“
Finansų direktorė
Dalė Bernotaitienė

Akcinė bendrovė „Panevėžio statybos trestas“

Įmonės kodas: 147732969

PVM mokėtojo kodas: LT477329610

Valstybės įmonės Registrų

centro Panevėžio filialas

Registravimo pažymėjimo Nr. 013732

P. Puzino g. 1

LT-35173

Panėvėžys

Reg. Nr. 147732969

Tel. (370~45) 505 503

Faks. (370 ~ 45) 505 520

Ei. paštas pst@pst.lt

www.pst.lt

AB SEB bankas

B/k 70440

A/s LT17044060002635252

AB bankas „Hansabankas“

B/k 73000

A/s LT94500010000074994

Įmonės kodas: 147732969
Adresas: P. Puzino g. 1, LT-35173 Panevėžys

Patvirtinta
Protokolo Nr. _____

Gruodžio 31 d. balansas

Litais

	Past.	2008	2007
TURTAS			
Ilgalaikis turtas			
Materialusis turtas	13	34 786 471	22 355 648
Nematerialusis turtas	14	287 261	300 137
Investicijos į dukterines įmones	15	24 577 954	23 400 282
Kitos investicijos ir po vienerių metų gautinos sumos	16	217 839	387 525
Atidėto mokesčio turtas	12	1 887 937	1 639 985
Ilgalaikio turto iš viso		61 757 462	48 083 577
Trumpalaikis turtas			
Atsargos	17	8 385 119	10 846 700
Pirkėjų įsiskolinimas	18	103 871 477	113 523 585
Išankstiniai apmokėjimai	19	3 412 379	2 881 764
Kitas turtas	19	1 519 462	764 988
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	20	54 770 637	39 040 718
Trumpalaikio turto iš viso		171 959 074	167 057 755
TURTO IŠ VISO		233 716 536	215 141 332

Pastabos, pateiktos 10-28 puslapiuose, yra neatskiriamą šių metinių finansinių ataskaitų dalis.

Generalinis direktorius

Dalius Gesevičius

Įmonės kodas: 147732969
Adresas: P. Puzino g. 1, LT-35173 Panevėžys

Patvirtinta
Protokolo Nr. _____

Gruodžio 31 d. balansas

Litais

	Past.	2008	2007
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI			
Nuosavas kapitalas			
Istatinis kapitalas	21	16 350 000	16 350 000
Rezervai	21	11 340 058	4 931 791
Nepaskirstytasis pelnas		93 372 055	48 195 936
Nuosavo kapitalo iš viso		121 062 113	69 477 727
Ilgalaikiai įsipareigojimai			
Paskolos ir kitos finansinės skolos	23	7 148 115	5 107 725
Atidėjiniai garantiniams remontui		1 804 644	1 155 495
Atidėto mokesčio įsipareigojimas	12	2 426 257	581 781
Ilgalaikių įsipareigojimų iš viso		11 379 016	6 845 001
Trumpalaikiai įsipareigojimai			
Paskolos ir kitos finansinės skolos	23	3 522 594	2 650 805
Skolos tiekėjams		60 489 169	64 738 369
Gauti išankstiniai apmokėjimai		7 525 256	45 762 542
Mokėtinis pelno mokesčis	12	5 372 137	3 652 237
Kiti įsipareigojimai	24	24 366 251	22 014 651
Trumpalaikių įsipareigojimų iš viso		101 275 407	138 818 604
Įsipareigojimų iš viso		112 654 423	145 663 605
NUOSAVO KAPITALO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ IŠ VISO		233 716 536	215 141 332

Pastabos, pateiktos 10-28 puslapiuose, yra neatskiriamą šių metinių finansinių ataskaitų dalis.

Generalinis direktorius

Dalius Gesevičius

Įmonės kodas: 147732969
Adresas: P. Puzino g. 1, LT-35173 Panevėžys

Patvirtinta
Protokolo Nr. _____

Gruodžio 31 d. pasibaigusių metų pelno (nuostolių) ataskaita

Litais

	Past.	2008	2007
Pardavimo pajamos	5	558 902 531	487 260 957
Pardavimo savikaina	6	(469 762 064)	(432 724 699)
Bendrasis pelnas		89 140 467	54 536 258
Kitos pajamos	10	547 529	493 879
Pardavimo sąnaudos	7	(614 888)	(486 021)
Administracinių sąnaudos	8	(30 899 865)	(22 740 459)
Kitos sąnaudos	10	(229 632)	(223 416)
Veiklos rezultatas		57 943 611	31 580 241
Finansinės veiklos pajamos	11	1 186 712	541 462
Finansinės veiklos sąnaudos	11	(1 210 805)	(1 524 392)
Pelnas prieš apmokestinimą		57 919 518	30 597 311
Pelno mokesčis	12	(9 304 074)	(5 751 993)
Grynasis pelnas		48 615 444	24 845 318
Vienai akcijai tenkantis pelnas	22	2,97	1,52

Pastabos, pateiktos 10-28 puslapiuose, yra neatskiriamos šių metinių finansinių ataskaitų dalis.

Generalinis direktorius

Dalius Gesevičius

Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita

Litais

	Istatiniškas kapitalas	Privalomasis rezervas	Perkainojimo rezervas	Nepaskirstytas pelnas	Į viso
Nuosavas kapitalas 2007 m. sausio 1 d.	16 350 000	1 619 155	3 396 968	26 045 786	47 411 909
Sudaryti rezervai	15 875			(15 875)	0
Dividendai				(2 779 500)	(2 779 500)
Perkainojimo rezervo ir atidėtojo mokestio pokytis			(100 207)	100 207	0
Grynasis metų pelnas				24 845 318	24 845 318
Nuosavas kapitalas 2007 m. gruodžio 31 d.	16 350 000	1 635 030	3 296 761	48 195 936	69 477 727
Sudaryti rezervai					
Dividendai				(321 175)	(3 760 500)
Perkainojimo rezervo ir atidėtojo mokestio pokytis				8 411 802	321 175
Perkainojimo rezervo padidėjimas				(1 682 360)	8 411 802
Susijes atidėtojo mokestio išpareigojimas					(1 682 360)
Grynasis metų pelnas				48 615 444	48 615 444
Nuosavas kapitalas 2008 m. gruodžio 31 d.	16 350 000	1 635 030	9 705 028	93 372 055	121 062 113

Pastabos, pateiktos 10-28 puslapiuose, yra neatskirama šių metinių finansinių ataskaitų dalis.

Generalinis direktorius

Dalius Gesevičius

Įmonės kodas: 147732969
Adresas: P. Puzino g. 1, LT-35173 Panevėžys

Patvirtinta
Protokolo Nr.

Gruodžio 31 d. pasibaigusių metų pinigų srautų ataskaita

Litais

	Past.	2008	2007
Pagrindinės veiklos pinigų srautai			
Grynasis pelnas	48 615 444	24 845 318	
Koregavimai:			
Nusidėvėjimas ir amortizacija	5 628 530	4 319 578	
Rezultatas iš ilgalaikio turto perleidimo	(71 758)	53 898	
Pelno mokesčio sąnaudos	9 304 074	5 751 993	
Kiti nepinininiai straipsniai	3 516 067	0	
	66 992 357	34 970 787	
Po vienerių metų gautinų sumų pokytis	58 236	89 567	
Atsargų ir nebaigtų vykdyti sutarčių pokytis	2 954 356	(3 795 026)	
Pirkėjų įsiskolinimo ir kitų gautinų sumų pokytis	6 199 536	(55 201 722)	
Išankstinių apmokėjimų pokytis	(984 471)	33 297 570	
Kito turto pokytis	(751 474)	(651 519)	
Skolų tiekėjams pokytis	(4 249 200)	17 044 278	
Gautų išankstinių apmokėjimų pokytis	(38 237 286)	(69 615)	
Atidėjinių ir kitų įsipareigojimų pokytis	2 970 595	8 409 515	
	34 952 649	34 093 835	
Sumokėtas pelno mokestis	(7 670 010)	(5 977 415)	
Grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai	27 282 639	28 116 420	
Investicinės veiklos pinigų srautai			
Ilgalaikio turto įsigijimas	(2 314 085)	(3 148 638)	
Ilgalaikio turto perleidimas	108 687	77 780	
Investicijų įsigijimas	0	(0)	
Paskolų suteikimas	(9 000)	(769 682)	
Paskolų susigrąžinimas	117 450	679 670	
Gauti dividendai ir palūkanos	0	0	
Grynieji investicinės veiklos pinigų srautai	(2 096 948)	(3 160 870)	
Finansinės veiklos pinigų srautai			
Sumokėti dividendai	(4 040 103)	(2 964 131)	
Paskolų ir kitų finansinių skolų gavimas	0	8 447 699	
Paskolų ir kitų finansinių skolų grąžinimas	(506 732)	(19 916 314)	
Lizingo (finansinės nuomos) mokėjimai	(4 070 786)	(2 827 934)	
Sumokėtos palūkanos	(838 151)	(485 093)	
Grynieji finansinės veiklos pinigų srautai	(9 455 772)	(17 745 773)	
Grynasis pinigų ir pinigų ekvivalentų pokytis	15 729 919	7 209 777	
Pinigai ir pinigų ekvivalentai sausio 1 d.	39 040 718	31 830 941	
Pinigai ir pinigų ekvivalentai gruodžio 31 d.	54 770 637	39 040 718	

Pastabos, pateiktos 10-28 puslapiuose, yra neatskiriamas šių metinių finansinių ataskaitų dalis.

Generalinis direktorius

Dalius Gesevičius

Metinių finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto pastabos

1. Metines finansines ataskaitas sudaranti bendrovė

AB „Panevėžio statybos trestas“ (toliau „Bendrovė“) įsteigta 1957 metais. Jos įmonės kodas – 147732969, o buveinės adresas – P. Puzino g. 1, LT-35173 Panevėžys. Bendrovės pagrindinė veikla – pastatų, statinių, įrenginių ir komunikacijų statyba Lietuvoje ir už jos ribų. 2008 m. gruodžio 31 d. Bendrovėje dirbo 1 129 darbuotojai (2007 m. gruodžio 31 d. – 1 277 darbuotojai).

Bendrovė turi šiuos filialus Lietuvoje: „Genranga“, „Gerbūsta“ ir „Pastatų apdaila“. Bendrovė taip pat turi filialą Kaliningrade. Be to, Bendrovė turi atstovybę Čerepovece.

Šios metinės finansinės ataskaitos – Bendrovės atskiro metinės finansinės ataskaitos. Bendrovė taip pat parengė ir konsoliduotas metines finansines ataskaitas, apimančias Bendrovę ir jos dukterines įmones, kurios pateiktos 15 pastabojе.

2. Parengimo pagrindas

Atitikimas standartams

Metinės finansinės ataskaitos parengtos pagal Tarptautinius metinių finansinių ataskaitų standartus, priimtus taikyti Europos Sajungoje (toliau TFAS).

Metinių finansinių ataskaitų parengimo pagrindas

Metinės finansinės ataskaitos parengtos remiantis istorine savikaina, išskyrus perkainotą žemę ir pastatus.

Funkcinė ir pateikimo valiuta

Metinėse finansinėse ataskaitose skaičiai pateikiti nacionaline valiuta – litais. Ši valiuta yra Bendrovės funkcinė valiuta.

Įvertinimai

Rengdama metines finansines ataskaitas pagal TFAS, vadovybė turi remdamasi prielaidomis atlilikti įvertinimus, kurie įtakoja apskaitos principų parinkimą bei metinėse finansinėse ataskaitose pateiktas turto, išipareigojimų, pajamų ir sąnaudų sumas. Faktiniai rezultatai gali skirtis nuo atlilikų įvertinimų. Įvertinimai bei susijusios prielaidos nuolat peržiūrimos. Įvertinimų pasikeitimų įtaka pripažįstama tame laikotarpyje, kuriamo įvertinimas yra peržiūrimas, bei ateinančiuose laikotarpiuose, jei įvertinimas įtakoja ateinančius laikotarpius.

Rinkos neapibrėžtumai

Šiuo metu visame pasaulyje jaučiama krizė be kitų pasekmių salygojo ir mažesnių finansinių ir nekilnojamojo turto rinkų likvidumą bei sumažėjusį kapitalo rinkų finansavimą. Lietuvoje taip pat jaučiamas ekonomikos sulėtėjimas, kuris jau paveikė ir gali toliau paveikti šioje verslo aplinkoje veikiančias įmones. Šios metinės finansinės ataskaitos atspindi vadovybės įvertintą Lietuvos ir pasaulinės verslo aplinkos įtaką Bendrovės veiklai ir jos finansinei būklei. Būsimi verslo aplinkos pokyčiai gali skirtis nuo vadovybės įvertinimui.

3. Reikšmingų apskaitos principų santrauka

Žemiuose pateiktose apskaitos principuose buvo nuosekliai taikomi visais metinėse finansinėse ataskaitose pateiktais laikotarpiais. Tam tikri palyginamieji skaičiai buvo pakeisti, kad atitiktų einamojo laikotarpio pateikimą.

Užsienio valiuta

Sandoriai užsienio valiuta įvertinami funkcine valiuta sandorių metu galiojančiais valiutos keitimo kursais. Piniginis turtas ir piniginiai išpareigojimai užsienio valiuta pervertinami funkcine valiuta balanso sudarymo dieną galiojančiais valiutos keitimo kursais. Valiutos kurso pasikeitimo teigama arba neigiamo įtaka apskaitoma pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Neišvestinės finansinės priemonės

Neišvestines finansines priemones sudaro pirkėjų įsiskolinimas ir kitos gautinos sumos, pinigai ir pinigų ekvivalentai, paskolos ir kitos finansinės skolos, skolos tiekėjams ir kitos mokėtinės sumos. Bendrovė neturi finansinio turto, skirto parduoti, bei finansinio turto, kuris įvertinamas tikraja verte su pelno (nuostolių) ataskaitoje apskaitomu vertės pokyčiu.

Neišvestinės finansinės priemonės pirmą kartą pripažystamos tikraja verte, ištrukiant tiesiogiai susijusias sandorio sąnaudas. Po pirminio pripažinimo, laikomas iki išpirkimo investicijos ir kitos neišvestinės finansinės priemonės vertinamos amortizuota savikaina, taikant efektyvios palūkanų normos metodą, atėmus nuostolį dėl vertės sumažėjimo.

Išvestinės finansinės priemonės

Bendrovė neturi išvestinių finansinių priemonių.

Ilgalaikis materialusis turtas

Ilgalaikis materialusis turtas, išskyrus žemę ir pastatus, įvertinamas savikaina, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir nuostolį dėl vertės sumažėjimo. Žemė ir pastatai įvertinami tikraja verte. Perkainojimo metu gautas pelnas apskaitomas tiesiogiai nuosavo kapitalo perkainojimo rezerve, o perkainojimo metu patirtas nuostolis apskaitomas pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Savikainą sudaro išlaidos, tiesiogiai susijusios su turto įsigijimu. Bendrovės pasigaminto turto savikainą sudaro žaliavų savikaina, tiesioginės darbo sąnaudos ir kitos sąnaudos, kurios tiesiogiai susijusios su turto pasigaminimu iki jo naudojimo pradžios, taip pat turto

išmontavimo, išvežimo bei turto gamybinės vietas sutvarkymo sąnaudos. Skolinimosi sąnaudos apskaitomos pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Žemės ir pastatų tikroji vertė paremta jų rinkos kainomis.

Kai ilgalaikio materialiojo turto atskirų sudėtinį dalių naudingo tarnavimo laikotarpis skiriasi, jos apskaitomos kaip atskiri ilgalaikio materialiojo turto vienetai.

Sąnaudos, patiriamos keičiant ilgalaikio materialiojo turto sudėtinę dalį, kapitalizuojamos tik tuo atveju, jei iš šios sudėtinės dalies tikėtina gauti ekonominės naudos ir naujosios sudėtinės dalies savikaina gali būti patikimai įvertinta. Senosios sudėtinės dalies likutinė vertė nurašoma. Su ilgalaikio materialiojo turto aptarnavimu susijusios sąnaudos apskaitomos pelno (nuostolių) ataskaitoje, kai patiriamos.

Nusidėvėjimas apskaičiuojamas tiesioginiu būdu per numatomą atskirų ilgalaikio materialiojo turto sudėtinį dalių naudingo tarnavimo laikotarpį ir apskaitomas pelno (nuostolių) ataskaitoje. Lizingo (finansinės nuomas) būdu įsigitas turtas nudėvimas per nuomas laikotarpį arba per numatomą naudingo tarnavimo laikotarpį, priklausomai nuo to, kuris yra trumpesnis, nebent nuosavybės teisės perėmimas nuomas laikotarpio pabaigoje yra pakankamai užtikrintas. Numatomi turto naudingo tarnavimo laikotarpiai pateikti 13 pastaboj. Žemė nėra nudėvima.

Nusidėvėjimo metodai, likvidacinės vertės ir turto naudingo tarnavimo laikotarpiai peržiūrimi sudarant kiekvienas metines finansines ataskaitas.

Pelnas arba nuostolis iš perleidimo apskaičiuojamas iš perleidimo kainos atėmus likutinę vertę ir apskaitomas grynaja verte kitose pajamose arba sąnaudose. Kai perleidžiamas perkainotas turtas, šiam turtui tenkanti perkainojimo rezervo dalis perkeliama į nepaskirstytąjį pelną.

Ilgalaikis nematerialusis turtas

Programinė įranga ir kitas nematerialusis turtas, kurio numatomas naudingo tarnavimo laikotarpis yra ribotas, įvertinamas savikaina, atėmus sukauptą amortizaciją ir nuostolių dėl vertės sumažėjimo. Amortizacija apskaičiuojama tiesioginiu būdu per numatomą ilgalaikio nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laikotarpį ir apskaitoma pelno (nuostolių) ataskaitoje. Numatomi turto naudingo tarnavimo laikotarpiai pateikti 14 pastaboj.

Nuomojamas turtas

Nuoma, kai Bendrovė prisiima reikšmingą riziką ir naudą, susijusią su turto nuosavybe, yra laikoma lizingu (finansine nuoma). Lizingo (finansinės nuomas) būdu įsigitas turtas įvertinamas tikraja verte arba minimalių įmokų dabartine verte, priklausomai nuo to, kuri yra mažesnė. Po pirminio pripažinimo turtas apskaitomas remiantis jo grupės apskaitos principais. Visa kita nuoma yra laikoma veiklos nuoma ir nuomojamas turtas nėra kapitalizuojamas.

Investicijos į dukterines įmones

Investicijos į dukterines įmones Bendrovės atskirose metinėse finansinėse ataskaitose įvertinamos savikaina, atėmus nuostolių dėl vertės sumažėjimo.

Atsargos

Atsargos įvertinamos savikaina arba grynaja realizacine verte, priklausomai nuo to, kuri mažesnė. Savikaina apskaičiuojama FIFO metodu bei apima atsargų išsigijimo, gamybos ir kitas sąnaudas, kurios susijusios su atsargų dabartine būkle ir vieta. Grynoji realizacinė vertė yra įvertinta pardavimo kaina esant normaliomis verslo sąlygomis, atėmus įvertintas gamybos užbaigimo ir pardavimo sąnaudas.

Nebaigtos statybos sutartys

Nebaigtose statybos sutartyse apskaitytos už jau atliktus statybos sutarčių darbus gautinos sumos iš pirkėjų, kurioms dar nėra išrašytos sąskaitos. Gautinos sumos už nebaigtas statybos sutartis įvertinamos prie statybos sutarčių savikainos pridėjus jau uždirbtą pelną bei atėmus jau išrašytas sąskaitas ir pripažintus nuostolius. Savikaina apima visas tiesiogines sąnaudas bei atitinkamą dalį netiesioginių sąnaudų, paskirstytų atsižvelgiant į normalų pajégumą panaudojimą.

Nebaigtos statybos sutartys balanse pateikiamas kaip sudėtinė pirkėjų išiskolinimo dalis. Jei iš pirkėjų gauti mokėjimai didesni nei pripažintos pajamos, skirtumas balanse pateikiamas kaip ateinančių laikotarpių pajamos.

Finansinio turto vertės sumažėjimas

Finansinio turto apskaitytos vertės peržiūrimos kiekvieno balanso sudarymo dieną, siekiant nustatyti nuvertėjimą. Amortizuota savikaina įvertinamo finansinio turto vertės sumažėjimas apskaičiuojamas kaip skirtumas tarp balansinės vertės ir įvertintų būsimų pinigų srautų esamosios vertės, taikant efektyvią palūkanų normą. Nuostolis dėl vertės sumažėjimo apskaitomas pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Nuostolis dėl vertės sumažėjimo atstatomas dėl objektyvių īvykių po vertės sumažėjimo pripažinimo. Amortizuota savikaina įvertinamo finansinio turto vertės sumažėjimo atstatymas apskaitomas pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Kito nei finansinio turto vertės sumažėjimas

Kito nei finansinio turto, išskyrus atsargas ir atidėto mokesčio turtą, apskaitytos vertės peržiūrimos kiekvieno balanso sudarymo dieną, siekiant nustatyti nuvertėjimą. Jei nuvertėjimo požymiai yra, įvertinama turto atsiperkamoji vertė.

Atsiperkamoji vertė apskaičiuojama kaip didesnė viena iš dviejų verčių: turto naudojimo vertė ir grynoji realizacinė vertė. Turto naudojimo vertė apskaičiuojama diskontuojant įvertintus būsimus pinigų srautus iki jų esamosios vertės, taikant priešmokestinę diskonto normą, atspindinčią realias rinkos prielaidas dėl pinigų vertės laike ir riziką, susijusią su tuo turtu.

Vertės sumažėjimo nustatymo tikslais, turtas grupuojamas į mažiausias turto grupes, kurios uždirba pinigų srautus nepriklausomai nuo kito turto ar kitų turto grupių pinigų srautų.

Nuostolis dėl vertės sumažėjimo apskaitomas, kai turto arba jam priklausančio grynuosių pinigus uždirbančio vieneto apskaita vertė viršija atsiperkamają vertę. Nuostolis dėl vertės sumažėjimo apskaitomas pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Ankstesniais laikotarpiais pripažintas vertės sumažėjimas peržiūrimas kiekvieno balanso sudarymo dieną siekiant nustatyti ar jis nesumažėjo ar neišnyko. Nuostolis dėl vertės sumažėjimo atstatomas dėl pakitusio atsiperkamosios vertės įvertinimo. Vertės sumažėjimas atstatomas tik ta suma, kuri padidina turto grynają vertę (po nusidėvėjimo ir amortizacijos) iki tokios vertės, kuri būtų, jei vertės sumažėjimas nebūtu pripažintas.

Dividendai

Dividendai apskaitomi kaip įsiskolinimas tą laikotarpį, kada jie yra paskelbiami.

Atidėjiniai

Atidėjiniai įsipareigojimams apskaitomi balanse kai tikėtina, kad dėl praeityje įvykusių įvykių atsiradusiems įsipareigojimams įvykdyti reikės patirti sąnaudas ateityje. Atidėjiniai įsipareigojimams apskaičiuojami diskontuojant įvertintus būsimus pinigų srautus iki jų esamosios vertės, taikant priešmokestinę diskonto normą, atspindinčią realias rinkos prielaidas dėl pinigų vertės laike ir riziką, susijusią su tais įsipareigojimais.

Atidėjiniai garantiniam remontui pripažistami, kai uždirbamos susijusios statybos paslaugų pajamos. Atidėjinų suma paremta istoriniais garantinių remontų duomenimis bei tikimybėmis.

Išmokos darbuotojams

Bendrovė neturi nustatyto išmokų darbuotojams ir darbuotojų skatinimo planų bei apmokėjimo schemų Bendrovės akcijomis. Su pensija susijusius įsipareigojimus prisiima valstybė.

Pardavimo pajamos

Pajamos iš statybos sutarčių apima pradinę sutartyje sutartą sumą bei kitas sumas, kurios susijusios su darbų apimties pokyčiais ir panašiai, tačiau tik ta dalimi, kurią tikimasi atgauti ir kurią galima patikimai įvertinti. Kai baigiamasis statybos sutarties rezultatas gali būti patikimai įvertintas, kiekvienos statybos sutarties pajamos ir sąnaudos apskaitoje pripažystamos pagal sutarties darbų įvykdymo lygio metodą.

Kai sutarties rezultatas negali būti patikimai įvertintas, pajamomis pripažystama tik ta patirtų sutarties sąnaudų dalis, kurią tikimasi atgauti. Kai tikėtina, kad sutarties sąnaudos viršys sutarties pajamas, nuostolis nedelsiant pripažystamas sąnaudomis.

Finansinės veiklos pajamos ir sąnaudos

Finansinės veiklos pajamas sudaro palūkanų pajamos ir dividendai. Palūkanų pajamos pripažystamos kaupimo principu, taikant efektyvios palūkanų normos metodą. Dividendai pripažystami, kai nustatoma teisė juos gauti. Finansinės veiklos sąnaudas sudaro palūkanų sąnaudos ir finansinio turto vertės sumažėjimas. Palūkanų sąnaudos pripažystamos taikant efektyvios palūkanų normos metodą. Valiutos kurso pasikeitimo teigiamą arba neigiamą įtaką pelno (nuostolių) ataskaitoje pateikiama grynaja verte.

Pelno mokesčis

Pelno mokesčio sąnaudas sudaro mokėtinas pelno mokesčis ir atidėtas mokesčis. Pelno mokesčio sąnaudos apskaitomos pelno (nuostolių) ataskaitoje, išskyrus tuos atvejus, kai jos susijusios su tiesiogiai nuosavame kapitale apskaitytomis sumomis.

Mokėtinas pelno mokesčis apskaičiuojamas nuo metų apmokestinamojo pelno taikant galiojantį mokesčio tarifu.

Atidėtas mokesčis apskaičiuojamas balanso metodu, atsižvelgiant į laikinus skirtumus tarp turto ir įsipareigojimų finansinių ir mokesčinių verčių. Atidėto mokesčio suma priklauso nuo numatomo turto panaudojimo ir įsipareigojimo padengimo ateityje bei numatomu tada galiosiančiu mokesčio tarifu.

Atidėto mokesčio turtas pripažystamas tik tuomet, kai ateityje tikimasi pakankamai apmokestinamojo pelno, kuris leis panaudoti mokesčio turta. Atidėto mokesčio turto vertės peržiūrimos kiekvieno balanso sudarymo dieną ir sumažinamos, jei nėra tikėtina, kad susijusi mokesčinė nauda gali būti panaudota.

Vienai akcijai tenkantis pelnas

Bendrovė pateikia informaciją apie vienai akcijai tenkantį pelną, kuris apskaičiuojamas padalijant pelną arba nuostolių, tenkantį Bendrovės akcininkams, iš svertinio paprastujų akcijų vidurkio per laikotarpi. Sumažėjęs vienai akcijai tenkantis pelnas apskaičiuojamas atsižvelgiant į potencialių akcijų, tokų kaip konvertuoamos obligacijos ar darbuotojams sudarytų apmokėjimų schemų Bendrovės akcijomis, įtaką.

Segmentai

Metinėse finansinėse ataskaitose informacija apie segmentus nepateikiama, nes Bendrovės veikla apima vieną verslo segmentą o geografinių segmentų, kurių apyvarta viršytų 10% pardavimo pajamų, taip pat nėra.

Nauji standartai ir standartų išaiškinimai

Žemiau pateikiami nauji standartai, standartų pakeitimai bei standartų išaiškinimai, kurie dar negaliojo ir nebuvo taikomi sudarant metines finansines ataskaitas už 2008 metus.

- Pakeistas TAS 1 „Finansinių ataskaitų pateikimas“ apima informacijos finansinėse ataskaitose pateikimo reikalavimus, kurie susijęs su grupavimu pagal bendrus požymius bei pilnujų pajamų (angl. Comprehensive income) ataskaita. Šiuo metu vadovybė svarsto šio pakeitimo įtaką finansinėms ataskaitoms.
- Pakeistas TFAS 2 „Akcijomis paremti mokėjimai“ Bendrovei nėra aktualus.
- Pakeistas TFAS 3 „Verslo jungimai“ Bendrovei nėra aktualus.
- TFAS 8 „Veiklos segmentai“ apima informacijos apie segmentus atskleidimą atsižvelgiant į įmonės veiklos komponentus, kurie yra išskiriami priimant sprendimus. Šiuo metu vadovybė svarsto šio standarto įtaką finansinėms ataskaitoms.
- Pakeistas TAS 23 „Skolinimosi sąnaudos“ reikalauja kapitalizuoti skolinimosi sąnaudas, susijusias su turtu, kurio paruošimo naudojimui ar pardavimui laikotarpis yra ilgas. Šiuo metu vadovybė svarsto šio pakeitimo įtaką finansinėms ataskaitoms.
- Pakeistas TAS 27 „Konsoliduotos ir atskiro finansinės ataskaitos“ Bendrovės atskiroms merinėms finansinėms ataskaitoms nėra aktualus.
- Pakeistas TAS 32 „Finansinės priemonės: pateikimas“ neturėtų turėti įtakos Bendrovės finansinėms ataskaitoms.
- Pakeistas TAS 39 „Finansinės priemonės: pripažinimas ir vertinimas“ neturėtų turėti įtakos Bendrovės finansinėms ataskaitoms.
- TFAIK 13 „Kliento lojalumo programos“ neturėtų turėti įtakos Bendrovės finansinėms ataskaitoms.
- TFAIK 15 „Nekilnojamo turto statybos sutartys“. Šiuo metu vadovybė svarsto šio išaiškinimo įtaką finansinėms ataskaitoms.
- TFAIK 17 „Nepiniginio turto paskirstymas savininkams“ neturėtų turėti įtakos Bendrovės finansinėms ataskaitoms.

4. Finansinės rizikos valdymas

Bendroji dalis

Bendrovė susiduria su šiomis finansinėmis rizikomis: kredito rizika, likvidumo rizika ir rinkos rizika. Šioje pastabojė pateikiama informacija apie šią riziką įtaką Bendrovei, tikslus, politiką ir procesus, susijusius su šią riziką vertinimu ir valdymu, taip pat informacija apie kapitalo valdymą. Kiekybiniai atskleidimai pateikiami kitose metinių finansinių ataskaitų pastabose.

Valdyba yra atsakinga už rizikos valdymo struktūros sukūrimą ir priežiūrą. Bendrovės rizikos valdymo politika yra skirta rizikų, su kuriomis susiduria Bendrovė, nustatymui ir analizei, atitinkamų limitų ir kontrolių įdiegimui bei priežiūrai. Rizikos valdymo politika ir rizikos valdymo sistemos yra reguliarai peržiūrimos, kad atitiktų rinkos sąlygų ir Bendrovės veiklos pokyčius. Bendrovė siekia sukurti drausmingą ir konstruktyvą rizikos valdymo aplinką, kurioje visi darbuotojai žino savo funkcijas ir įsipareigojimus.

Kredito rizika

Kredito rizika – tai rizika, kad Bendrovė patirs finansinių nuostolių, jei pirkėjas ar kita šalis neįvykdys numatytyų įsipareigojimų. Ši rizika didžiaja dalimi susijusi su pirkėjų įsiskolinimu. Bendrovė valdo kredito riziką politikos ir procedūrų pagalba. Bendrovė neturi reikšmingos kredito rizikos koncentracijos.

Likvidumo rizika

Likvidumo rizika – tai rizika, kad suėjus terminui Bendrovė nepajėgs įvykdyti savo finansinių įsipareigojimų. Bendrovė valdo likvidumo riziką siekdama kiek įmanoma geriau užtikrinti pakankamą likvidumą, leidžiantį įvykdyti įsipareigojimus tiek esant įprastoms, tiek sudėtingoms sąlygomis, nepatiriant nepriimtinų nuostolių ir nerizikuojant prarasti reputaciją.

Paprastai Bendrovė užsitikrina pakankamą grynujų pinigų kiekių, kad galėtų padengti planuojamas veiklos sąnaudas, iškaitant finansinių skolų padengimą. Šis užsitikrinimas neapima galimų nenuuspėjamų nepaprastųjų aplinkybių (pvz. stichinių nelaimių) įtakos.

Rinkos rizika

Rinkos rizika – tai rizika, kad rinkos kainų pokyčiai, pvz. užsienio valiutos keitimo kursai ir palūkanų normos, turės įtakos Bendrovės rezultatuui arba turimų finansinių priemonių vertei. Rinkos rizikos valdymo tikslas – valdyti rizikos atviras pozicijas, siekiant optimizuoti grąžą.

Valiutos rizika. Bendrovė susiduria su užsienio valiutos keitimo kurso rizika tuo atveju, kai pardavimai, pirkimai ir finansinės skolos denominuojami kitomis valiutomis nei litais ar eurais, nes euras yra susietas su litu. Kadangi didžioji sandorių dalis yra atliekami litais arba eurais, rizika néra reikšminga.

Palūkanų normos rizika. Bendrovės gautoms paskoloms ir kitoms finansinėms skoloms skaičiuojamos kintamos palūkanos, susijusios su EURIBOR ir VILIBOR. Bendrovė nesinaudoja jokiomis finansinėmis priemonėmis rizikai valdyti. Atsižvelgiant į esamą gautų paskolų ir kitų finansinių skolų dydį, palūkanų normos neturėtų reikšmingos įtakos.

Kapitalo valdymas

Valdybos politikos tikslas – palaikyti pakankamą nuosavo kapitalo dalį tam, kad pateisinti investuotojų, kreditorų ir rinkos pasitikėjimą bei plėsti verslą ateityje. Valdyba sekā kapitalo grąžą ir, atsižvelgdama į Bendrovės finansinius rezultatus ir strateginius planus, pateikia siūlymus dėl dividendų išmokėjimo.

5. Pardavimo pajamos ir veiklos rezultatas

2008 metai (litais)	Lietuva	Rusija	Iš viso
Pardavimo pajamos	526 352 493	32 550 038	558 902 531
Sąnaudos	(469 336 811)	(31 622 109)	(500 958 920)
Veiklos rezultatas	57 015 682	927 929	57 943 611

2007 metai (litais)	Lietuva	Rusija	Iš viso
Pardavimo pajamos	474 165 719	13 095 238	487 260 957
Sąnaudos	(442 386 392)	(13 294 324)	(455 680 716)
Veiklos rezultatas	31 779 327	(199 086)	31 580 241

6. Pardavimo savikaina

(Litais)

	2008	2007
Subrangos sąnaudos	251 684 519	190 606 048
Žaliavos ir komplektavimo gaminiai	115 792 341	154 359 692
Darbo užmokesčio sąnaudos	57 693 280	51 815 300
Nusidėvėjimas	4 658 239	3 401 166
Amortizacija	105 724	78 533
Kitos sąnaudos	39 827 961	32 463 960
Pardavimo savikainos iš viso	469 762 064	432 724 699

7. Pardavimo sąnaudos

(Litais)

	2008	2007
Reklamos ir panašios sąnaudos	329 971	219 707
Darbo užmokesčio sąnaudos	216 006	196 840
Kitos sąnaudos	68 911	69 474
Pardavimo sąnaudų iš viso	614 888	486 021

8. Administracinių sąnaudos
(Litais)

	2008	2007
Darbo užmokesčio sąnaudos	19 713 085	14 598 035
Pirktos paslaugos administraciniems reikmėms	3 681 745	3 624 779
Nusidėvėjimas	760 204	674 453
Amortizacija	44 789	55 790
Veiklos mokesčių sąnaudos	619 909	563 843
Pirkėjų skolų vertės sumažėjimas	3 451 957	70 448
Atsargų vertės sumažėjimas	(38 919)	15 609
Kitos sąnaudos	2 667 095	3 137 502
Administracinių sąnaudų iš viso	30 899 865	22 740 459

9. Darbo užmokesčio sąnaudos
(Litais)

	2008	2007
Atlyginimai	54 157 452	46 060 378
Socialinio draudimo įmokos	16 764 260	14 805 426
Dienpinigiai ir nedarbingumo pašalpos	2 084 774	2 311 267
Sukauptų atostoginių ir premijų pokytis	4 615 885	3 433 104
Darbo užmokesčio sąnaudų iš viso	77 622 371	66 610 175
Apskaitytos:		
Pardavimo savikainoje	57 693 280	51 815 300
Administraciniše sąnaudose	19 713 085	14 598 035
Pardavimo sąnaudose	216 006	196 840
Darbo užmokesčio sąnaudų iš viso	77 622 371	66 610 175

I darbo užmokesčio sąnaudas įtraukti 4 294 223 Lt atlyginimai vadovybei per 2008 metus (3 779 732 Lt per 2007 metus).

10. Kitos pajamos ir sąnaudos
(Litais)

	2008	2007
Pelnas iš ilgalaikio turto perleidimo	71 758	0
Nuomas ir kitos pajamos	475 771	493 879
Kitų pajamų iš viso	547 529	493 879
Nuomojamų patalpų nusidėvėjimas ir kitos sąnaudos	(229 632)	(169 518)
Nuostolis iš ilgalaikio turto perleidimo	0	(53 898)
Kitų sąnaudų iš viso	(229 632)	(223 416)
Kitų pajamų ir sąnaudų iš viso, grynaja verte	317 897	270 463

11. Finansinės veiklos pajamos ir sąnaudos
(Litais)

	2008	2007
Palūkanų pajamos	1 050 101	482 320
Kitos pajamos	136 611	59 142
Finansinės veiklos pajamų iš viso	1 186 712	541 462
Palūkanų sąnaudos	(838 151)	(485 252)
Neigiamą valiutos kurso pokyčio įtaka	(369 624)	(1 037 869)
Kitos sąnaudos	(3 030)	(1 271)
Finansinės veiklos sąnaudų iš viso	(1 210 805)	(1 524 392)
Finansinės veiklos pajamų ir sąnaudų iš viso, grynaja vertė	(24 093)	(982 930)

12. Pelno mokesčis

Pelno mokesčio sąnaudos:

(Litais)	2008	2006
Mokėtinio pelno mokesčio sąnaudos	9 389 910	6 135 811
Atidėto mokesčio pokytis	(85 836)	(383 818)
Pelno mokesčio sąnaudų iš viso	9 304 074	5 751 993

Mokėtinio pelno mokesčio efektyvaus tarifo sutikrinimas:

(Litais)	2008	2007
Pelnas prieš apmokestinimą	57 919 518	30 597 311
Mokesčis standartiniu tarifu	15,0%	18,0%
Nuolatinį skirtumų efektas	0,78%	1,3%
Laikinų skirtumų efektas	0,43%	0,7%
16,21%	9 389 910	20,0%
		6 135 811

2007 metais buvo taikytas standartinis mokesčio tarifas 15% bei įstatymu nustatytas papildomas laikinas mokesčis, kurio dydis 3%. Nuo 2008 m. sausio 1 d. laikinas mokesčis nebegalioja, ir Bendrovė taikė standartinį 15% tarifą. 2009 m. keitėsi pelno mokesčio skaičiavimo tarifas, ir nuo 2009 m. sausio 1 d. jis sudaro 20%.

Mokėtinas pelno mokesčis:

(Litais)	2008	2007
Mokėtinas sausio 1 d.	3 652 237	3 493 841
Apskaičiuotas už metus	9 389 910	6 135 811
Sumokėtas	(7 670 010)	(5 977 415)
Mokėtinas gruodžio 31 d.	5 372 137	3 652 237

Atidėtas mokestis:

(Litais)	2008		2007	
	Laikini skirtumai	Atidėtas mokestis	Laikini skirtumai	Atidėtas mokestis
Sukaupti atostoginiai	6 368 760	1 273 752	6 344 080	951 612
Sukauptos premijos (tikslus apsk.)	6 937 745	0	0	0
Sukauptos premijos (jvertinimas)	1 087 118	217 424	3 433 657	515 049
Atidėjiniai garantiniam remontui	1 804 644	360 928	1 155 495	173 324
Kiti	179 164	35 833	0	0
Atidėto mokesčio turto iš viso		1 887 937		1 639 985
Žemės ir pastatų perkainojimas	12 131 285	2 426 257	3 878 541	581 781
Atidėto mokesčio įsipareigojimas		2 426 257		581 781
Grynas atidėtas mokestis		(538 320)		1 058 204

Atidėto mokesčio pokytis:

(Litais)	2008	2007
Grynas atidėtas mokestis sausio 1 d.	1 058 204	674 386
Apskaityta tiesiogiai nuosavame kapitale	(1 682 360)	(0)
Apskaityta pelno (nuostolių) ataskaitoje	85 836	383 818
Grynas atidėtas mokestis gruodžio 31 d.	(538 320)	1 058 204

13. Materialusis turtas

(Litaiai)	Žemė ir pastatai	Mašinos ir įrangimai	Transporto priemonės	Įrankiai ir kitas turtas	Nebaigtą statybą	Is viso
Savikaina (žemės ir pastatų tikroji vertė)						
Likutis 2007 m. sausio 1 d.	15 919 349	9 622 146	5 962 555	7 928 929	0	39 432 979
Isigijmai	142 086	3 562 818	1 845 286	2 076 519	705 633	8 332 342
Perleidimai	(0)	(848 651)	(401 667)	(696 673)	(0)	(1 946 991)
Likutis 2008 m. sausio 1 d.	16 061 435	12 336 313	7 406 174	9 308 775	705 633	45 818 330
Isigijmai	190 631	4 515 441	2 399 847	1 596 092	964 132	9 666 143
Perleidimai	0	(544 160)	(660 673)	(323 203)	0	(1 528 036)
Perrašymai iš vieno straipsnio į kitą	1 669 765	0	0	0	(1 669 765)	0
Vertes padidėjimas	8 411 802	0	0	0	0	8 411 802
Likutis 2008 m. gruodžio 31 d.	26 333 633	16 307 594	9 145 348	10 581 664	0	62 368 239
Nusidėvėjimas ir vertės sumažėjimas						
Likutis 2007 m. sausio 1 d.	7 501 089	5 698 010	3 445 920	4 447 723	21 092 742	
Nusidėvėjimas per metus	352 791	1 477 872	1 028 908	1 325 684	4 185 255	
Perleisto turto nusidėvėjimas	(0)	(833 662)	(345 241)	(636 412)	(1 815 315)	
Likutis 2008 m. sausio 1 d.	7 853 880	6 342 220	4 129 587	5 136 995	23 462 682	
Nusidėvėjimas per metus	311 950	2 234 706	1 306 743	1 624 618	5 478 017	
Perleisto turto nusidėvėjimas	0	(474 712)	(583 256)	(300 963)	(1 358 931)	
Likutis 2008 m. gruodžio 31 d.	8 165 830	8 102 214	4 853 074	6 460 650	27 581 768	
Likutinė vertė						
2008 m. sausio 1 d.	8 207 555	5 994 093	3 276 587	4 171 780	705 633	22 355 648
2008 m. gruodžio 31 d.	18 167 803	8 205 380	4 292 274	4 121 014	0	34 786 471
Nusidėvėjimo normos (metais)	8-40	5-15	10	3-6		

13. Materialusis turtas (tėsinys)

(Litais)

Nusidėvėjimas apskaitytas:

Pardavimo savikainoje

2008

2007

Administracinėse sąnaudose

4 658 239

3 401 166

Kitose sąnaudose

760 204

674 453

Nusidėvėjimo iš viso

59 574

109 636

Nusidėvėjimo iš viso

5 478 017

4 185 255

Materialusis turtas, kurio likutinė vertė 2008 m. gruodžio 31 d. lygi 15 178 000 Lt, įkeistas bankams už suteiktas kreditines linijas (žr. 25 pastabą). Lizingo sutarčių pagrindu įsigytu ilgalaikio turto likutinė vertė 2008 m. gruodžio 31 d. lygi 11 286 272 Lt (2007: 7 838 007 Lt).

14. Nematerialusis turtas

(Litais)

Savikaina

Likutis 2007 m. sausio 1 d.

Programinė
įranga

Kitas turtas

Iš viso

269 823

129 077

398 900

341 356

0

341 356

(14 860)

(48 065)

(62 925)

Likutis 2008 m. sausio 1 d.

596 319

81 012

677 331

Įsigijimai

56 443

81 196

137 639

Perleidimai

0

0

0

Perrašymai iš vieno straipsnio į kitą

0

(29 006)

(29 006)

Likutis 2008 m. gruodžio 31 d.

652 762

133 202

785 964

Amortizacija ir vertės sumažėjimas

Likutis 2007 m. sausio 1 d.

191 322

114 472

305 794

Amortizacija per metus

121 983

12 340

134 323

Perleisto turto amortizacija

(14 859)

(48 064)

(62 923)

Vertės sumažėjimas

0

0

0

Likutis 2008 m. sausio 1 d.

298 446

78 748

377 194

Amortizacija per metus

148 252

2 261

150 513

Perleisto turto amortizacija

0

0

0

Perrašymai iš vieno straipsnio į kitą

0

(29 004)

(29 004)

Likutis 2008 m. gruodžio 31 d.

446 698

52 005

498 703

Likutinė vertė

2008 m. sausio 1 d.

297 873

2 264

300 137

2008 m. gruodžio 31 d.

206 064

81 197

287 261

Amortizacijos normos (metais)

3

3-4

Amortizacija apskaityta: 105 724 Lt Pardavimų savikainoje bei 44 789 Lt - Administracinėse sąnaudose.

15. Investicijos į dukterines įmones

(Litais)

Dukterinė įmonė	2008		2007	
	Valdoma dalis	Savikaina	Valdoma dalis	Savikaina
UAB „PST investicijos“	67%	21 792 300	67%	21 792 300
OOO „Baltlitstroj“	100%	1 177 672	100%	1 177 672
UAB „Vekada“	96%	776 482	96%	776 482
UAB „Skydmedis“	100%	500 000	100%	500 000
UAB „Alinita“	100%	240 000	100%	240 000
UAB „Metalo meistrai“	100%	81 500	100%	81 500
SIA „PS Trests“	100%	13 175	100%	13 175
TÜB „Vilniaus papédė“	69%	10 000	69%	10 000
Vertės sumažėjimas		(13 175)		(1 190 847)
Investicijų iš viso		24 577 954		23 400 282

Bendrovės dukterinė įmonė UAB „PST investicijos“ turi šias dukterines įmones:

(Litais)

	2008	2007
UAB „Ateities projektai“	100%	100%
OOO „Baltevromarket“	100%	100%
UAB „Gėlužės projektai“	100%	100%
UAB „Kauno erdvė“	100%	100%
UAB „Realtus“	100%	100%
UAB „Sakališkės“	100%	100%
UAB „Smiltynų kalvos“	100%	100%
UAB „Verkių projektas“	100%	100%

Žemiau pateikiama finansinė informacija apie dukterines įmones:

(Litais)	Veiklos pobūdis	Nuosavas	Grynasis
		kapitalas	2008 metų rezultatas
UAB „PST investicijos“ (konsoliduota)	Nekilnojamojo turto vystymas	13 167 327	(26 129 944)
OOO „Baltlitstroj“	Statybų	(700 511)	2 064 359
UAB „Vekada“	Statybų: elektros instaliacija	5 031 267	1 651 706
UAB „Skydmedis“	Statybų: skydiniai namai	839 155	78 793
UAB „Alinta“	Statybų: kondicionavimo īranga	480 173	66 028
UAB „Metalo meistrai“	Statybų	1 556 323	253 599
SIA „PS Trests“	Statybų	(806 100)	(3 020)
TÜB „Vilniaus papédė“	Nekilnojamojo turto vystymas	15 061	135

Vadovybės vertinimu, investicija į dukterinę įmonę UAB „PST investicijos“ néra nuvertėjusi, atsižvelgiant į numatomą šios investicijos atsiperkamają vertę, t.y. grynaį galimo pardavimo kainą arba naudojimo vertę, priklausomai kuri iš jų yra didesnė. Naudojimo vertė buvo nustatytą diskontuojant grynuosius pinigų srautus, kuriuos numatoma gauti pabaigus UAB „PST investicijos“ ir jos valdomų dukterinių įmonių vystomus nekilnojamojo turto plėtros projektus.

Reikšmingą nustatytos naudojimo vertės dalį sudaro OOO „Baltevromarket“ vystomas nekilnojamojo turto plėtros projektas Kaliningrade. Remiantis 2007 m. rugpjūčio 3 d. Kaliningrado miesto mero potvarkiu, šiai dukterinei įmonei yra išskirti žemės sklypai projekto vystymui. Dukterinė įmonė privalo per 3 metus atliglioti potvarkyje nurodytus parengiamuosius darbus, kad jai būtų suteiktas leidimas šiuose žemės sklypuose statyti nekilnojamajį turą. Šiuo metu vykdomi potvarkyje nurodyti parengiamieji darbai.

16. Kitos investicijos ir po vienerių metų gautinos sumos

Kitas investicijas ir po vienerių metų gautinas sumas didžiaja dalimi sudaro suteiktos paskolos OOO „Baltlitstroj“, grąžinimo terminas 2010 m. kovo 31 diena.

17. Atsargos

(Litais)

	2008	2007
Žaliavos ir komplektavimo gaminiai	8 397 940	10 892 526
Pirktos prekės, skirtos perparduoti	12 720	18 634
Nurašymas iki grynosios realizacinės vertės	(25 541)	(64 460)
Atsargų iš viso	8 385 119	10 846 700

18. Pirkėjų įsiskolinimas

(Litais)

	2008	2007
Gautinos sumos, kurioms išrašytos sąskaitos	107 557 344	106 883 585
Sukauptos gautinos sumos pagal darbų ivykdymo lygio metodą	87 798	6 961 708
Vertės sumažėjimas	(3 773 665)	(321 708)
Pirkėjų įsiskolinimo iš viso	103 871 477	113 523 585

2008 m. gruodžio 31 d. apskaityta su nebaigtomis statybos sutartimis susijusių sulaikytų mokėjimų suma – 12 972 430 Lt (2007 m. gruodžio 31 d. – 17 834 294 Lt).

19. Išankstiniai apmokėjimai ir kitas turtas

Išankstinius apmokėjimus sudaro su nebaigtomis statybos sutartimis susiję išankstiniai apmokėjimai subrangovams ir tiekėjams. Kitą turtą sudaro mokesčių permoka, ateinančią laikotarpiu sąnaudos ir t.t.

20. Pinigai ir pinigų ekvivalentai

(Litais)

	2008	2007
Pinigai bankuose	54 737 595	39 013 113
Pinigai kasoje	33 042	27 605
Pinigų ir pinigų ekvivalentų iš viso	54 770 637	39 040 718

21. Kapitalas ir rezervai

Bendrovės įstatinį kapitalą sudaro 16 350 000 paprastųjų akcijų, kurių kiekvienos nominali vertė – 1 litas. 2008 metais nebuvo įstatinio kapitalo pokyčių.

Žemiau pateikiami rezervai:

(Litais)

	2008	2007
Perkainojimo rezervas	9 705 028	3 296 761
Privalomasis rezervas	1 635 030	1 635 030
Rezervų iš viso	11 340 058	4 931 791

Perkainojimo rezervas, susijęs su žemės ir pastatų perkainojimu, lygus perkainojimo likutinei vertei, atėmus susijusį atidėto mokesčio įsipareigojimą (žr. 12 pastabą).

Privalomasis rezervas sudarytas pagal įstatymų reikalavimus, t.y. į rezervą kasmet turi būti pervedama ne mažesnė nei 5% grynojo pelno suma, kol rezervas nebus mažesnis nei 10% įstatinio kapitalo. Rezervo negalima paskirstyti.

22. Vienai akcijai tenkantis pelnas

(Litais)

	2008	2007
Grynasis metų rezultatas	48 615 444	24 845 318
Vidutinis akcijų skaičius	<u>16 350 000</u>	<u>16 350 000</u>
Vienai akcijai tenkantis pelnas	2,97	1,52

23. Paskolos ir kitos finansinės skolos

(Litais)

	2008	2007
Paskola iš AB „SEB bankas“	0	506 732
Lizingo (finansinės nuomos) įsipareigojimai	<u>10 670 709</u>	<u>7 251 798</u>
Paskolų ir kitų finansinių skolų iš viso	<u>10 670 709</u>	<u>7 758 530</u>
Ilgalaikiai įsipareigojimai	7 148 115	5 107 725
Trumpalaikiai įsipareigojimai	<u>3 522 594</u>	<u>2 650 805</u>
Paskolų ir kitų finansinių skolų iš viso	<u>10 670 709</u>	<u>7 758 530</u>

Per 2008 m. įmonė sugrąžino AB „SEB bankas“ paskolą.

Finansinėse skolose yra apskaitytu įsipareigojimai UAB „SEB lizingas“, UAB „Hansa lizingas“, UAB „DnB Nord“ ir UAB „Nordea Finance“ už lizingo sutarčių pagrindu įsigytą ilgalaikį turą, kurio likutinė vertė 2008 m. gruodžio 31 d. lygi 11 286 272 Lt.

Žemiau pateikimas lizingo (finansinės nuomos) įsipareigojimų išskaidymas:

2008 metai (litais)	Minimalios įmokos	Palūkanos	Vertės dengimas
Mokėtinis per vienerius metus	3 966 448	443 854	3 522 594
Mokėtinis tarp vienerių ir penkerių metų	<u>7 699 009</u>	<u>550 894</u>	<u>7 148 115</u>
	<u>11 665 457</u>	<u>994 748</u>	<u>10 670 709</u>
2007 metai (litais)	Minimalios įmokos	Palūkanos	Vertės dengimas
Mokėtinis per vienerius metus	2 407 747	263 674	2 144 073
Mokėtinis tarp vienerių ir penkerių metų	<u>5 413 000</u>	<u>305 275</u>	<u>5 107 725</u>
	<u>7 820 747</u>	<u>568 949</u>	<u>7 251 798</u>

24. Kiti įsipareigojimai

(Litais)

	2008	2007
Sukaupti atostoginiai	6 368 760	6 344 080
Sukauptos premijos	8 024 863	3 433 657
Mokėtiniai atlyginimai ir susiję mokesčiai	4 460 148	5 016 177
Ateinančių laikotarpių pajamos pagal darbų įvykdymo lygio metodą	5 103 198	4 385 954
Kiti įsipareigojimai	409 282	2 834 783
Kitų įsipareigojimų iš viso	24 366 251	22 014 651

25. Užbalansiniai įsipareigojimai

Bankai Bendrovei išleido 24 277 232 Lt garantijas, kurios susijusios su Bendrovės statybos sutartyse numatytais įsipareigojimais. Šių garantijų galiojimas baigiasi nuo 2009 m. sausio 8 d. iki 2010 m. liepos 30 d. Materialusis turtas, kurio balansinė vertė 2008 m. gruodžio 31 d. lygi 15 178 000 Lt, bei grynieji pinigai 20 000 000 Lt sumai įkeisti bankams už suteiktas kreditines linijas ir išleistas garantijas. 2008 m. gruodžio 31 d Bendrovei yra suteikta 15 000 000 litų kredito linija iš AB „SEB bankas“ ir 10 000 000 litų iš AB bankas „Hansabankas“, kurių galiojimo terminai buvo atitinkamai 2009 m. sausio 31 d. ir 2010 m. sausio mėn. 31 d. 2008 metų pabaigai Bendrovė nebuvo panaudojusi viršuje nurodytų kredito linijų.

Bendrovė laidavo už UAB „PST investicijos“ finansinius įsipareigojimus DnB NORD bankui. Šis finansinis įsipareigojimas 2008 m. gruodžio 31 d. yra lygus 12 130 tūks. litų.

26. Sandoriai su susijusiomis šalimis

(Litais)

	Sandorio pobūdis	Suma
Pardavimai per 2008 metus:		
<i>Kontroliuojamos įmonės</i>		
UAB „PST investicijos“	Prekės ir paslaugos	1 071 242
OOO „Baltlitstroj“	Prekės ir paslaugos	549 073
UAB „Metalo meistrai“	Prekės ir paslaugos	368 590
UAB „Vekada“	Prekės ir paslaugos	285 399
UAB „Skydmedis“	Prekės ir paslaugos	250 485
UAB „Alinta“	Prekės ir paslaugos	41 580
UAB „Verkių projektas“	Prekės ir paslaugos	4 380
<i>Kitos susijusios įmonės</i>		
AB „Panevėžio keliai“	Prekės ir paslaugos	3 256 632
UAB „Costructus“	Prekės ir paslaugos	137 998
UAB „Aukštaitijos traktas“	Prekės ir paslaugos	8 220
UAB „Sostinės gatvės“	Prekės ir paslaugos	8 070
Pirkimai per 2008 metus:		
<i>Kontroliuojamos įmonės</i>		
OOO „Baltlitstroj“	Prekės ir paslaugos	20 436 122
UAB „Metalo meistrai“	Prekės ir paslaugos	8 611 508
UAB „Vekada“	Prekės ir paslaugos	8 241 349
UAB „Alinta“	Prekės ir paslaugos	762 306
UAB „Skydmedis“	Prekės ir paslaugos	421 545
TÜB „Vilniaus papėdė“	Prekės ir paslaugos	20 754
<i>Kitos susijusios įmonės</i>		
AB „Panevėžio keliai“	Prekės ir paslaugos	13 721 292
UAB „Aukštaitijos traktas“	Prekės ir paslaugos	424 640
UAB „Zarasų automobilių keliai“	Prekės ir paslaugos	28 577
AB „Ukmergės keliai“	Prekės ir paslaugos	27 581
UAB „Sostinės gatvės“	Prekės ir paslaugos	23 636

(Lita)		Suma
Gautinos sumos 2008 m. gruodžio 31 d.:		
<i>Kontroliuojamos įmonės</i>		
OOO „Baltlitstroj“	266 450	
UAB „Verkių projektas“	2 314	
UAB „PST investicijos“	425	
<i>Kitos susijusios įmonės</i>		
UAB „Constructus“	9 550	
Mokėtinės sumos 2008 m. gruodžio 31 d.:		
<i>Kontroliuojamos įmonės</i>		
OOO „Baltlitstroj“	5 346 067	
UAB „Vekada“	2 036 307	
UAB „Metalo meistrai“	1 316 748	
UAB „Alinta“	222 890	
UAB „Skydmedis“	195 107	
TŪB „Višniaus papėdė“	2 556	
<i>Kitos susijusios įmonės</i>		
AB „Panevėžio keliai“	2 579 027	
UAB „Aukštaitijos traktas“	97 925	
UAB „Zarasų automobilių keliai“	24 795	
(Lita)		
Suma		
Gautinos ilgalaikės paskolos 2008 m. gruodžio 31 d.:		
OOO „Baltlitstroj“	139 673	
SIA „PS Trest“	9 000	

Sandoriai su susijusiomis šalimis įkainoti rinkos kainomis.

27. Finansinių instrumentų tikroji vertė

Tikroji vertė yra suma, už kurią pilnai informuotos šalys ištiestosios rankos principu pagrįstame sandoryje, ne priverstinio pardavimo ar likvidavimo atveju, apsikeistu turtu. Tikrosios vertės nustatomos pagal kotiruojančias kainas, remiantis diskontuotų pinigų srautų modeliu ir kitais atitinkamais modeliais.

2008 m. gruodžio 31 d. balanse pateikto turto ir įsipareigojimų tikrosios vertės reikšmingai nesiskiria nuo balansinių verčių.

28. Pobalansiniai įvykiai

2009 m. balandžio 2 d. įvykusiam Bendrovės valdybos posėdyje buvo priimtas ketinimas 2009 metais suteikti UAB „PST investicijos“ ir jos dukterinėms įmonėms pinigines lėšas neviršijant 5,84 mln. litų sumos, kurios būtų skiriamos padengti mokėtinės palūkanas bankams už paskolas bei minimalias administracines išlaidas.

Po finansinių metų pabaigos iki šių metinių finansinių ataskaitų patvirtinimo neįvyko jokių kitų pobalansinių įvykių, kurie turėtų įtakos metinėms finansinėms ataskaitoms ar turėtų būti atskleisti.

Generalinis direktorius

Dalius Gesevičius

AB „PANEVĖŽIO STATYBOS TRESTAS“
2008 METŪ KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS

1. ATASKAITINIS LAIKOTARPIS, UŽ KURĮ PARENGTAS METINIS PRANEŠIMAS

Pranešimas parengtas už 2008 metus.

2. EMITENTAS IR JO KONTAKTINIAI DUOMENYS

Emitento pavadinimas	Akcinė bendrovė „Panevėžio statybos trestas“
Istatinis kapitalas	16 350 000 litų
Būstinės adresas	P. Puzino g. 1, LT-35173 Panevėžys, Lietuva
Telefonas	(8~45) 505 503
Faksas	(8~45) 505 520
Elektroniniis paštas	pst@pst.lt
Teisinė-organizacinė forma	Akcinė bendrovė
Iregistruvimo data ir vieta	1993 spalio 30 d., Panevėžio miesto valdyba
Registracijos Nr.	AB 9376
Įmonių rejestro kodas	147732969
Įmonės PVM kodas	LT477329610
Juridinių asmenų registro tvarkytoja	Valstybės įmonė Registru centras
Interneto adresas	www.pst.lt

3. EMITENTO PAGRINDINIS VEIKLOS POBŪDIS

Pagrindinė įmonės ir dukterinių įmonių (grupės) veiklos sritis - įvairios paskirties pastatų, statinių, įrenginių ir komunikacijų bei kitų objektų projektavimas ir statyba Lietuvoje ir už jos ribų, nekilnojamojo turto vystymas. Be šios veiklos, įmonė užsiima patalpų ir mechanizmų nuoma, komunalinių ir ryšių paslaugų perpardavimu.

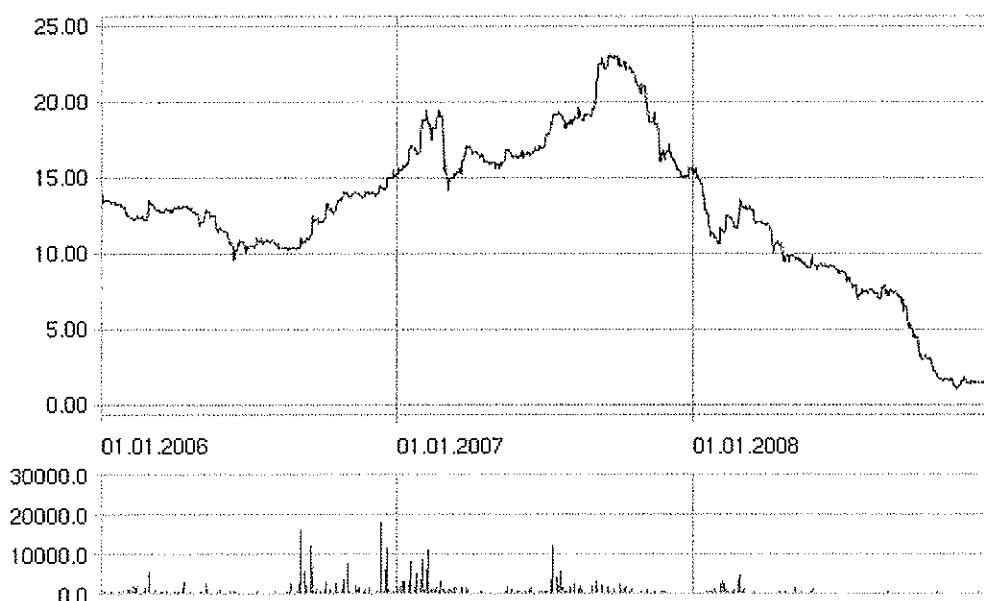
4. SUTARYS SU VERTYBINIU POPIERIU VIEŠOSIOS APYVARTOS TARPININKU

2006 m. vasario mėn. 7 d. pasirašyta sutartis Nr.3792 su akcine bendrove DnB NORD banku, esančiu J. Basanavičiaus g. 26, Vilniuje, kuriam pavesta vykdyti jam perduotų išleistų vertybinių popierių apskaitą ir asmeninių vertybinių popierių sąskaitų tvarkymą.

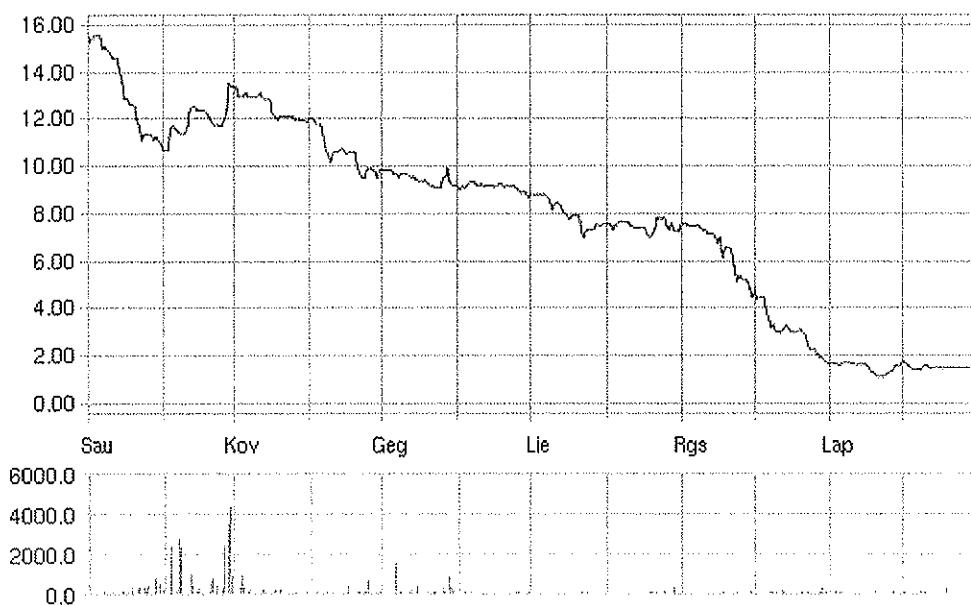
5. DUOMENYS APIE PREKYBĄ EMITENTO VERTYBINIAIS POPIERIAIS REGULIUOJAMOSE RINKOSE

AB „Panevėžio statybos trestas” paprastosios vardinės akcijos – 16 350 000 vnt. vieno litų nominalios vertės - nuo 2006 m. liepos 13 d. įtrauktos į Vilniaus vertybinių popierių biržos (VVPB) Oficialųjį prekybos sąrašą.

Bendrovės akcijų kainos dinamika VVPB per 2006-2008 metus.

Bendrovės akcijų kainos dinamika VVPB per 2008 m.

6. OBJEKTYVI ĮMONĖS BŪKLĖS, VEIKLOS VYKDIMO IR PLĖTROS APŽVALGA, PAGRINDINIŲ RIZIKOS RŪŠIŲ IR NEAPIBRĖŽTUMŲ, SU KURIAIS ĮMONĖ SUSIDURIA, APIBŪDINIMAS

AB „Panevėžio statybos trestas“ 2008-ieji metai buvo vieni sėkmingiausių. Pernai pasiekta didžiausia apyvarta per visą įmonės gyvavimo istoriją – net 586 mln. Lt. Palyginus su 2007 metais, PST grupės pajamos išaugo 13,4 procentų.

Geris veiklos rezultatus lémé ne tik auganti rinka, tačiau ir efektyvus kompanijos valdymas, atsakingos ir profesionalios derybos prieš pasirašant sutartis su užsakovais, sėkmingas didelių statybos darbų projektų įgyvendinimas. Nemaža dalis pernai įgyvendintų projektų yra nacionalinės reikšmės, svarbūs visos šalies infrastruktūrai. Pernai baigta statyti universalė Panevėžio sporto arena, Panevėžio regiono mokslo ir technologijų parkas, Klaipėdoje BIG komercinės paskirties pastatas. Praėjusiais metais taip pat užbaigtas Panevėžio termofikacinės elektrinės pastatas, kuris Lietuvos pramonininkų konfederacijos apdovanojimuose „Metų gaminys“ buvo įvertintas aukso medaliu.

Išskirtinė sritis, kurioje 2008-aisiais buvo dar labiau pagilinta patirtis, yra su aplinkosauga susiję projektais – sukurtos ir pastatytos Utenos ir Panevėžio regionų atliekų tvarkymo sistemos. Palankios sąlygos rinkoje ir 2008-aisiais leido vykdyti bendrovės plėtrą Lietuvoje. Savo veiklą plėtė filialas „Genranga“: pasiekė gerų rezultatų ir sėkmingai pabaigė metus - užbaigė Megrame gamyklą Trakų rajone. Padalinys – projektavimo biuras „PST projektais“ atliko darbų už 7,0 mln. Lt, iš jų už 4,2 mln. Lt savo jėgomis, pagrinde PST statomuose objektuose.

Prie įmonės sėkmės prisdėjo ir tai, kad rinkos dalyviai pasitiki PST, vertina bendrovę kaip patyrusią, didelių ir technologiškai sudėtingų objektų statytoją. Tokio klientų požiūrio pasiekta, atkakliai dirbdant ir nuolat tobulinant įmonę iš vidaus – bendrovėje dirba kvalifikuoti ir patyrę darbuotojai, bendrovė turi ne vieną atestatą, licenciją bei sertifikatą, liudijantį apie kokybišką, europinius standartus atitinkančią įmonės vadybą.

2008 metais įmonė didelį dėmesį skyrė atliekamų darbų kokybei, aplinkosaugai ir darbų saugai. Įmonė yra sėkmingai įdiegusi ir dirba pagal kokybės vadybos sistemą LST EN ISO 9001:2001, aplinkosaugos vadybos sistemą LST EN ISO 14001:2005. Siekiant užkirsti nelaimingus atsitikimus darbe, organizacinio pobūdžio darbo saugos ir sveikatos pažeidimus įmonėje bei mažinti susirgimų profesinėmis ligomis atvejus, 2008 m bendrovė baigė diegti darbuotojų saugos ir sveikatos vadybos sistemą, atitinkančią tarptautinio standarto BS OHSAS 18001:2007 (LST 1977:2008) reikalavimus.

2008 metais Lietuvos nacionalinis akreditacijos biuras akreditavo iš naujo 5 metams įmonės statybinę laboratoriją pagal LST EN ISO/IEC 17025:2005, suteikdama jai teisę atliliki statybinių medžiagų bandymus.

Per daugelį metų sukaupta vertinga sudėtingų objektų statybos patirtis. Veikla vystoma plačiu spektru tiek paslaugų atžvilgiu, tiek geografiškai – projektus įgyvendiname ne tik Lietuvoje. Yra įsteigtí padaliniai tokiuose Rusijos federacijos miestuose kaip Čerepovecas ir Kaliningradas.

Gerus 2008 metų įmonės veiklos rezultatus lėmė:

- kvalifikuoti ir prityrę darbuotojai;
- turimi atestatai, licencijos, sertifikatai;
- visuotinai pripažistama ir vertinama sudėtingų objektų statybos patirtis;
- projekto valdymas nuo pradžios iki pabaigos;
- projektavimo padalinio suteikiamas lankstumas veikiant rinkoje;
- platus veiklos spektras, plati veiklos geografija;
- finansinis stabilumas;
- žinomas ir atpažistamas bendrovės vardas;
- teigiamas įvaizdis.

Rizikos veiksniai, susiję su įmonės veikla:

- Bendras pasaulinis ekonomikos nuosmukis
- Planuojamas statybu rinkos smukimas daugiau kaip 40%
- kritusios statybos paslaugų kainos
- Itin išaugusi ir nuožmî konkurencija
- Dempingas
- Véluojantys užsakovų atsiskaitymai
- Griežtos kreditavimo salygos bankuose
- Šešelinė ekonomika

7. INFORMACIJA APIE BENDROVĖS DUKTERINES ĮMONES

AB „Panevėžio statybos trestas“ įmonių grupę 2008 m. gruodžio 31 d. sudarė šios bendrovės:

Dukterinės įmonės	Veiklos pobūdis	Valdoma dalis (proc.)	Buveinės adresas
UAB "Skydmedis"	Medinių konstrukcijų gamyba	100	Pramonės g. 5, Panevėžys Tel. 8 45 583341
UAB "Metalo meistrai"	Metalinių konstrukcijų gamyba	100	Tinklų g. 7, Panevėžys
UAB "Vekada"	Elektros montavimo darbai	96	Marijonų g. 36, Panevėžys Tel. 8 4 5461311
TÜB "Vilniaus papédė"	Statybos darbai	69	Švitrigailos g. 8, Vilnius Tel. 8 5 2609405
UAB "Alinita"	Oro kondicionavimo įranga	100	Dubysos g. 31, Klaipėda Tel. 8 46 340363
„PS Trests“ SIA	Statyba	100	Vietalvas 5, Ryga
„Baltlitstroj“ OOO	Statyba	100	Sovetskij pr. 43, Kalingradas Tel. 0074012350435
UAB "PST Investicijos"	Nekilnojamomo turto vystymas	67	Konstitucijos pr. 7, Vilnius Tel. 8 5 2728213
<u><i>UAB „PST investicijos“ dukterinės įmonės:</i></u>			
UAB „Ateities projektai“	Nekilnojamomo turto plėtra ir pardavimas	100	Konstitucijos pr. 7, Vilnius
UAB „Sakališkės“	Nekilnojamomo turto plėtra ir pardavimas	100	Konstitucijos pr. 7, Vilnius
UAB „Kauno erdvė“	Nekilnojamomo turto plėtra ir pardavimas	100	Konstitucijos pr. 7, Vilnius
UAB „Gėlužės projektai“	Nekilnojamomo turto plėtra ir pardavimas	100	Konstitucijos pr. 7, Vilnius
UAB „Verkių projektas“	Nekilnojamomo turto plėtra ir pardavimas	100	Konstitucijos pr. 7, Vilnius
UAB „Realtus“	Nekilnojamomo turto plėtra ir pardavimas	100	Konstitucijos pr. 7, Vilnius
OOO ISK Baltevromarket	Investicinė statybos įmonė	100	Sovetskij per.43, Kalingradas
UAB „Smiltynių kalvos“	Nekilnojamomo turto plėtra ir pardavimas	100	Konstitucijos pr.7, Vilnius

„PS Trests“ SIA finansinė atskaitomybė nebuvo konsoliduotos grupės finansinėje atskaitomybėje dėl nereikšmingumo grupei.

UAB „Skydmedis“ (im. kodas 148284718) išteigta ir pradėjo savo veiklą 1999 06 17. Pagrindinė įmonės veikla yra : statybinių medinių konstrukcijų ir staliaus dirbinių gamyba,

medienos pjaustymas ir obliavimas, statybinių medžiagų didmeninė ir mažmeninė prekyba, padėklų, stovų ir kitų medinių pakrovimo reikmenų gamyba, pastatų ir statinių įrengimas.

2008 metais įmonė gavo 5 695,7 tūkst.Lt pajamų ir uždirbo 78,8 tūkst.Lt grynojo pelno (2007 m. -129 tūkst. Lt nuostolio). Didžiausę pardavimų dalį 73,9 % sudaro pardavimas pagamintos produkcijos, 13,7 % - montavimo darbai pagal tiesiogines sutartis ir 12,3 % - kitos pajamos (mechanizmų nuoma ir kt.paslaugos). Pagal geografinius veiklos segmentus Lietuvoje gauta 41,9 % pajamų, o 58,1 % - užsienyje t.y. Vokietijoje, Islandijoje, Norvegijoje, Švedijoje ir Airijoje.

UAB „Skydmedis“ pagrindiniai veiklos rodikliai:

	2006 m.	2007 m.	2008 m.
Pardavimo pajamos tūkst.Lt	7159,0	5796,4	5695,7
Bendrasis pelnas tūkst.Lt	1213,4	968,8	1093,0
Grynasis pelnas tūkst.Lt	47,5	-129,0	78,8
Bendrasis pelningumas	16,9%	16,7%	19,2%
Grynasis pelningumas	0,7%	-2,2%	1,4%
Nuosavybės grąža (ROE)	0,05	-0,17	0,09
Einamojo likvidumo koeficientas	1,55	1,43	1,96
Skubaus padengimo koeficientas	0,65	0,68	1,37

Įmonė užmezgė ryšius ir sėkmingai bendradarbiauja su naujais užsakovais. Tai visų pirma su nekilnojamo turto vystytojas EG BYGG Trondheim AS, vienomis iš didžiausių statybinių organizacijų Norvegijoje NCC, PEAB, bei atstovais BYGGFORMAT, su kuriais buvo įgyvendinti keli projektai. Įmonė kaip perspektyvinę kryptį numato plėsti daugiabučių namų statybą bei paslaugų spektrą "namas iki rako" bei toliau ieškoti naujų užsakovų Lietuvoje bei užsienyje ir gauti Norvegijos standartą.

2008 m. pabaigoje UAB „Skydmedis“ dirbo 52 darbuotojai. Akcinis kapitalas padalintas į vieną tūkstantį paprastujų akcijų, kurių vienos vertė 500 Lt. Pagrindinė akcininkė yra AB "Panevėžio statybos trestas", turinti 100 % akcijų.

UAB „Metalo meistrai“ (in. kodas 148284860) įsteigta 1999 06 16. Veiklą pradėjo 1999 07 01. Bendrovės veikla yra metalo konstrukcijų ir konstrukcijų dalių gamyba, kita veikla - statybinių mažagabaričių pastolių nuoma. 2008 metų pabaigoje įmonėje dirbo 41 darbuotojas. 2008 metais įmonė gavo 9071,2 tūkst.Lt pajamų ir uždirbo 253,6 tūkst.Lt grynojo pelno. 2008 m. pardavimai lyginant su 2007 m. (9215,6 tūkst. Lt) sumažėjo 2,2 %, grynasis pelnas sumažėjo 1,8 karto. 2008 m. bendrovė gaminė metalo konstrukcijas ir gaminius įvairiems Lietuvos regionuose statomiems objektams: Panevėžio – 54 %, Vilniaus – 9,9 %, Klaipėdos –

3 %, Trakų raj. – 9,4 %, kitiems - 23,7 %. Ataskaitiniai metais pagamintos metalo konstrukcijos užbaigtiniams objektams: "Panevėžio universali sporto arena", "Panevėžio regiono atliekų tvarkymo aikštelės" gamybiniai pastatai, UAB „Megrame“ gamybinio pastato Trakų raj, bei kiti. 2008 m. rudenį užmegzti ryšiai su Norvegijos statybų bendrovėmis.

UAB „Metaslo meistrai“ pagrindiniai veiklos rodikliai:

	2006 m.	2007m.	2008 m.
Pardavimo pajamos tūkst.Lt	7962,9	9215,6	9017,2
Bendrasis pelnas tūkst.Lt	1133,4	1228,0	1109,7
Grynasis pelnas tūkst.Lt	292,7	466,3	253,6
Bendrasis pelningumas	14,2%	13,3%	12,3%
Grynasis pelningumas	3,7%	5,1%	2,8%
Nuosavybės graža (ROE)	0,35	0,36	0,16
Einamojo likvidumo koeficientas	0,84	0,92	1,48
Skubaus padengimo koeficientas	0,21	0,49	0,94

Ataskaitiniai metais bendrovės įstatinis akcinis kapitalas ir akcininkų sudėtis nekito, t.y. akcinis kapitalas, kaip ir anksčiau 500 000 Lt yra padalintas į 1 000 paprastųjų akcijų, vienos akcijos vertė 500 Lt. Akcininkas yra AB "Panevėžio statybos trestas", turintis 100 % akcijų.

UAB „Vekada“ (jm. kodas 147815824) įsteigta 1963 01 01 kaip „Elektros montavimo valdyba“ ir 1994 05 16 perregistruota į UAB „Vekada“. Pagrindinė įmonės veikla yra elektros montavimo darbai (EMD) pagal statybos rangos sutartis. 2008 m. pabaigoje bendrovėje dirbo 81 darbuotojai. 2008 m. EMD sudarė 16,667 mln. Lt. (97,6 %) visų pajamų, 126,1 tūkst. Lt. (0,746%) sudarė projektavimo darbai pagal tiesiogines sutartis, bei 285,4 tūkst. Lt (1,66%) teko kitoms pajamoms (patalpų, mechanizmų nuomai, prekių realizacijai ir kt.). Lyginant su ankstesniaisiais laikotarpiais, ataskaitiniai metais žymiai padidėjo darbų apimtys, ypač Vilniaus apskrityje. Didžiausi vykdomi objektai buvo: prekybos centras „Panorama“ Vilniuje – 4,814 mln. Lt, „Megrame“ gamykla Vilniaus apskr. – 5,584 mln. Lt, „Valdovų rūmai“ Vilniuje – 1,380 mln. Lt, Utenos sporto arena – 0,905 mln. Lt, „Inrent“ terminalas Panevėžyje – 0,868 mln. Lt.

UAB „Vekada“ pagrindiniai veiklos rodikliai:

	2006 m.	2007m.	2008 m.
Pardavimo pajamos tūkst.Lt	8867,9	10282,9	17034,5
Bendrasis pelnas tūkst.Lt	1917,3	1667,3	3786,6
Grynasis pelnas tūkst.Lt	697,5	531,3	1652,0
Bendrasis pelningumas	21,6%	16,2%	22,2%
Grynasis pelningumas	7,9%	5,2%	9,7%

Nuosavybės grąža (ROE)	0,29	0,18	0,33
Einamojo likvidumo koeficientas	2,29	3,68	2,35
Skubaus padengimo koeficientas	1,98	3,05	1,97

Įmonės 2008 metų grynojo pelningumo rodiklis (9,70) padidėjo 87,7 % lyginant su 2007 metais. 2008 m. gynasis pelnas padidėjo 3,1 karto.

Ataskaitiniai metais bendrovės įstatinis akcinis kapitalas ir akcininkų sudėtis nekito, t.y. akcinis kapitalas, kaip ir anksčiau sumoje 211 488 Lt yra padalintas į 52 872 paprastujų akcijų, vienos akcijos vertė 4 Lt. Pagrindinis akcininkas yra AB "Panevėžio statybos trestas", turintis 95,6 % akcijų, kita dalis priklauso fiziniams asmenims.

UAB „Alinita“ (jm. kodas 141619046) įsteigta 1997 m. gruodžio mėn. 8 d. Įmonės pagrindinė veikla yra vėdinimo, oro kondicionavimo projektavimo darbai ir vėdinimo, oro kondicionavimo, šildymo, vidaus nuotekų, videntiekio, elektros instaliacijos ir automatikos montavimo darbai. Įmonė turi galiojančius atestatus šiai veiklai vykdyti. 2008 m. įmonėje dirbo 23 darbuotojai.

Didėjant konkurencijai tarp įmonių ir smarkiai sumažėjus užsakymų statybos sektoriuje, įmonė gavo 2.128.571 Lt pajamų ir uždirbo 66.028 Lt grynojo pelno. Lyginant su 2007m. gavo 2.661.594 Lt pajamų ir uždirbo 197.262 Lt grynojo pelno. Per ataskaitinius metus lyginant su 2007m. pajamos sumažėjo 20 %, gynasis pelnas sumažėjo 2,99 kart.

UAB „Alinita“ pagrindiniai veiklos rodikliai:

	2006 m.	2007m.	2008 m.
Pardavimo pajamos tūkst.Lt	2983,7	2661,6	2128,6
Bendrasis pelnas tūkst.Lt	488,2	757,4	571,0
Gynasis pelnas tūkst.Lt	18,3	197,3	66,0
Bendrasis pelningumas	16,4%	28,5%	26,8%
Gynasis pelningumas	0,6%	7,4%	3,1%
Nuosavybės grąža ((ROE)	0,08	0,48	0,14
Einamojo likvidumo koeficientas	1,16	1,80	3,74
Skubaus padengimo koeficientas	1,10	1,63	3,49

Įmonė 2008 m. veiklą pradėjo jau turėdama sudarytas sutartis su AB „Panevėžio statybos trestas“ (25 aukštų gyvenamojo namo Klaipėdoje vėdinimo sistemų įrengimas), AB „Baltijos“ laivų statykla (statomų laivų antstatų vėdinimo ir šildymo sistemų montavimas) ir AB „Baltijos“ laivų statykla (laivų statyklos gamybinių ir administracinių patalpų vėdinimo sistemų aptarnavimo darbai). Tęsiami darbai šiuose stambiuose objektuose: Panevėžio statybos trestas- atliekų tvarkymas, ir 25 aukštų gyvenamojo Klaipėdoje vėdinimo sistemų įrengimas.

Bendrovės įstatinis kapitalas 10000 Lt, kuris padalintas į 100 paprastųjų akcijų, kurių vienos vertė 100 Lt. AB „Panevėžio statybos trestas“ 2004 metai įsigijo 100 % akcijų.

TŪB „Vilniaus papėdė“ (jm. kodas 12545197) įkurta 2000 metais. Bendrija įsteigta Valdovų rūmų statybos laikotarpiui ir savo veiklą turėtų baigti 2009 metais. Bendrijos veikla yra susijusi tik su Valdovų rūmų statyba. Bendrija savo veikla neuždirba pelno, tik paskirsto sąnaudas. Dėl banko palūkanų bei apmokestinimo pelno mokesčiu taisyklių apskaičiuojamas nežymus pelnas. Bendrijos kapitalą sudaro steigėjų įnašai, iš viso 14500 Lt. AB „Panevėžio statybos trestas“ įnašas yra 10000 Lt, kas sudaro 69 proc. Kiti steigėjai taip pat yra juridiniai asmenys.

Bendrija objekto statybos rangos sutartis su užsakovu sudaro kiekvieniems metams. 2008 metams vasario 20 dieną buvo pasirašyta metinė rangos sutartis sumai 44,35 mln. Lt, 2008 m. lapkričio 3 d. pasirašytas papildomas susitarimas papildantis metinę darbų apimtį iki 54,397 mln. Lt. 2008 metais baigti bendrieji statybiniai darbai pietų, vakarų korpusuose, terminale, čia pradėti specialieji darbai, apdailos ir interjero įrengimo darbai, pradėta aplinkos tvarkymo darbai.

Lietuvos Respublikos LDK valdovų rūmų atkūrimo ir paskirties įstatyme Valdovų rūmų atidarymas numatytas iki 2009 m. liepos mėn. 2009 metams planuojama skirti 44,0 mln. Lt tyrimo, projektavimo ir statybos darbams, minėtos sumos objekto užbaigimui neužtenka, tik skyrus papildomą finansavimą būtų galima priduoti Valdovų rūmų pirmą etapą. Bendrovės veikla bus tęsiama iki pilno projekto baigimo.

„BALTLITSTROIJ“ OOO (jm.kodas 236006) įmonė įsteigta ir pradėjo savo veiklą 2000 m. spalio 20 d. Įmonės pagrindinė veikla statybos darbai. 2008 metais dirbo 13 žmonių. Iki šių metų bendrovė nebuvo konsoliduota grupės finansinėje atskaitomybėje dėl nereikšmingumo grupei. 2008 metais „Baltlitstroj“ OOO buvo sėkmingi. Bendrovė gavo 28 995 tūkst. litų pajamų ir uždirbo 2 064 tūkst. litų grynojo pelno, bendrasis pelningumas – 8,5 %, o grynasis pelningumas sudarė 7,1 %. 2008 metais vykdyti objektai: Automobilių aptarnavimo ir prekybos centras „Toyota“, Logistikos sandėlis, Prekybos centras.

Bendrovės įstatinis kapitalas 12 000 tūkst. rub., AB „Panevėžio statybos trestas“ valdo 100 % akcijų.

UAB „PST investicijos“ (jm.kodas 124665689) įkurta 1998 m. gruodžio 23 d. Bendrovės veikla - nekilnojamojo turto parengimas ir pardavimas. 2008 m. gruodžio 31 d. UAB „PST investicijos“ įmonių grupę sudarė patronuojantį įmonę UAB „PST investicijos“ bei jos antrinės įmonės: UAB „Realtus“, UAB „Sakališkės“, UAB „Gėlužės projektai“, UAB „Kauno erdvė“, UAB „Smiltynė kalvos“, UAB „Ateities projektai“, UAB „Verkių projektas“, OOO ISK „Baltevromarket“.

Pagrindiniai Bendrovės akcininkai yra AB „Panevėžio statybos trestas“ (66,83 %) ir AB „Panevėžio kelai“ (24,68%). Likusi akcijų dalis priklauso keliems fiziniams asmenims (8,49). Bendrovės įstatinis kapitalas 2008 gruodžio 31 dieną yra 37 267 900 litų. Įstatinis kapitalas yra padalintas į 372 679 vnt. paprastųjų vardinių 100 litų nominalios vertės akcijų.

UAB „PST investicijos“ įmonių grupė 2008 metais aktyviai dalyvavo toliau vystant nekilnojamojo turto projektus. Įmonių veiklą labai įtakojo pasikeitusi padėtis nekilnojamo turto rinkoje ir sumažėjusios projektų vystymo finansavimo galimybės. UAB „PST investicijos“ nekilnojamojo turto projektuose dalyvauja pati arba per savo dukterines įmones. Toks veiklos vystymas (kuriant atskiram projektui dukterinę įmonę), pasirinktas, siekiant apskaičiuoti kuo tikslesių kiekvieno projekto rezultata.

UAB „PST investicijos“ įmonių grupės pajamas iš nekilnojamojo turto plėtros projektų priežiūros sudarė 3 896 103 Lt, 2007 metais – 17 000 171 Lt. 2008 metais UAB „PST investicijos“ įmonių grupė patyrė 25 970 430 Lt nuostolių, 2007 metais uždirbtas pelnas 4 077 556 Lt.. 2008 metais buvo perkainotos įmonių grupės valdomas nekilnojamas turtas ir ši perkainavimą įregistruavus bendrovių apskaitoje buvo patirtas 16 510 853 Lt nuostolis.

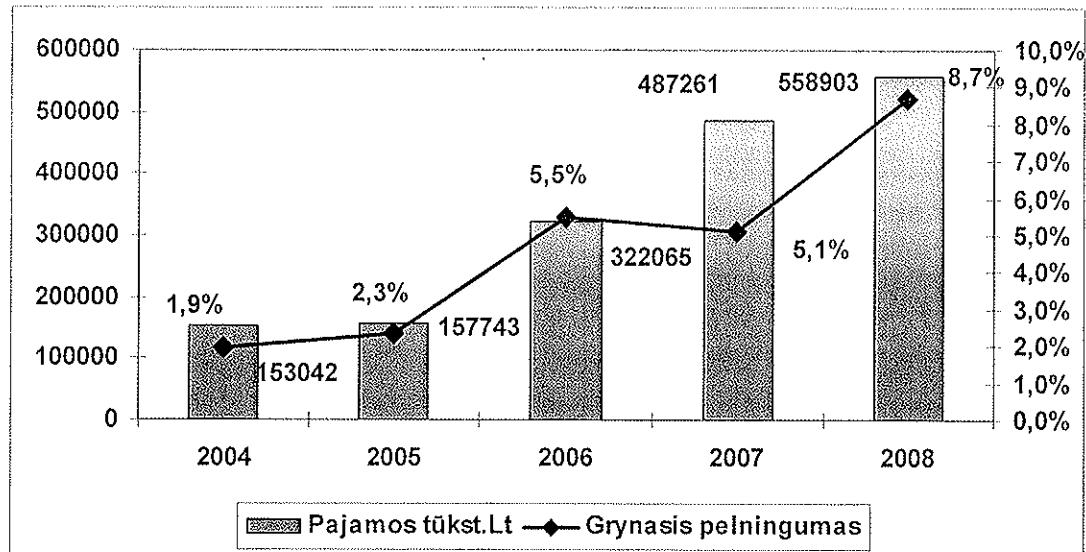
2008 gruodžio 31 dieną, užbaigus UAB „PST investicijos“ ir UAB „Realtus“ reorganizavimo veiksmus, UAB „Realtus“ buvo prijungta prie UAB „PST investicijos“ ir išregistruota iš Juridinių asmenų registro.

2009 metais UAB „PST investicijos“ planuoja stabdyti daugumos dukterinių įmonių projektų vystymą. Akcininkams priėmus sprendimą remti UAB „PST investicijos“ ir dukterinių bendrovių veiklą, bendrovė toliau vystys 1-2 svarbiausius projektus ir sieks parduoti jau parengtus projektus. Naujų projektų įsigytii neplanuojama.

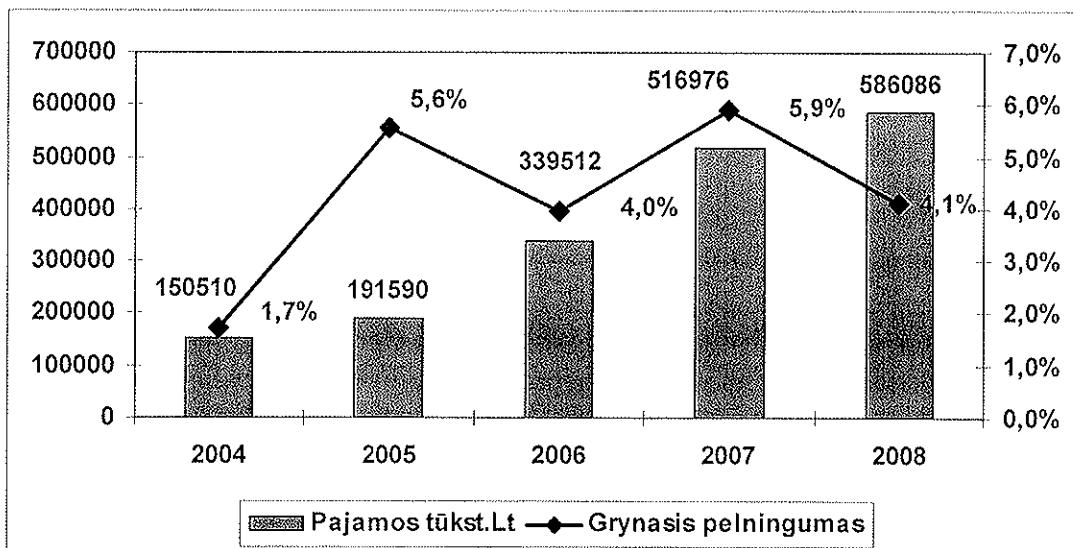
8. FINANSINIŲ IR NEFINANSINIŲ VEIKLOS REZULTATU ANALIZĖ, SU APLINKOS IR PERSONALO KLAUSIMAI SUSIJUSI INFORMACIJA

2008 metais grupės pajamos, palyginti su 2007 metais, išaugo 13 proc. ir pasiekė 586,1 mln. Lt (2007 m.- 517 mln. Lt). Įmonės pajamos išaugo 15 proc. - iki 558,9mln. Lt (2007 m. – 487,3 mln. Lt). Konsoliduotas bendrovės grynasis pelnas sumažėjo 21 % - iki 24,184 mln. Lt (2007 m. - 30 mln. Lt). Įmonės grynasis pelnas išaugo 1,95 karto. 2008 m. grynasis pelnas siekė 48,6 mln. Lt, o 2007 m. – 24,85 mln. Lt.

Įmonės pajamų ir grynojo pelningumo dinamika:

Grupės pajamų ir grynojo pelningumo dinamika:

Visi šiame metiniame pranešime pateikiami finansiniai duomenys yra apskaičiuoti pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS) ir pateikti nacionaline Lietuvos valiuta – litais (Lt).

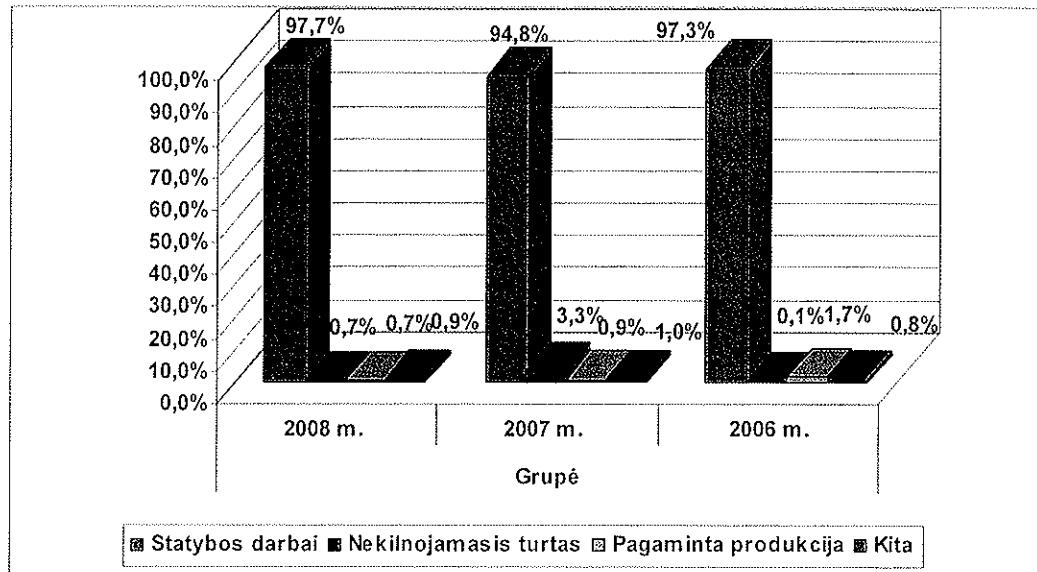
2008 - 2006 m. AB „Panevėžio statybos trestas“ įmonių grupės ir įmonės veiklos rezultatai (tūkst.Lt):

2008 m.	2007 m.	2006 m.	Pavadinimai	Įmonė		
				2008 m.	2007 m.	2006 m.
586,086	516,976	339,512	Pajamos	558,903	487,261	322,065
485,422	445,027	296,837	Savikaina	469,762	432,725	284,527
100,664	71,949	42,675	Bendrasis pelnas	89,140	54,536	37,538

17,18	13,92	12,57	<i>Bendrojo pelno marža (proc.)</i>	15,95	11,19	11,66
44,472	46,41	21,632	<i>Pelnas prieš mokesčius, palūkanas, nusidėvėjimą ir amortizaciją EBITDA</i>	64,386	35,402	25,189
4,1	5,91	3,97	<i>Grynojo pelno marža (proc.)</i>	8,7	5,1	5,47
7,0	1,78	0,82	<i>Pelnas vienai akcijai (litais)</i>	2,97	1,52	1,08
21,53	40,40	27,42	<i>Nuosavybės grąža (proc.) (ROE)</i>	40,16	35,76	37,18
8,47	10,94	5,66	<i>Vidutinė turto grąža arba turto pelningumas (ROA)</i>	20,80	11,55	9,96
17,11	22,58	12,71	<i>Investicijų pelningumas (ROI)</i>	36,71	33,05	34,38
1,66	1,72	1,6	<i>Einamojo likvidumo koeficientas</i>	1,70	1,19	1,15
0,39	0,31	0,25	<i>Padengimo grynaisiais pinigais rodiklis</i>	0,54	0,28	0,25
7,15	5,1	3,29	<i>Akcijos buhalterinė vertė</i>	7,40	4,25	2,90
0,7	8,76	18,32	<i>Akcijos kainos ir pelno santykis (P/E)</i>	0,50	10,3	14,00
0,21	3,06	4,59	<i>Akcijos kainos ir buhalterinės vertės santykis (P/BV)</i>	0,20	3,67	5,21

Pagrindinės veiklos pajamos pagal verslo segmentus yra iš statybos-montavimo darbų. 2008 m. grupės pajamose statybos-montavimo darbai sudarė 97,7 proc., nekilnojamasis turtas – 0,7 proc., pagaminta produkcija ir kitos pajamos – 1,6 proc. 2007 m. sudarė 94,8 proc. statybos-montavimo darbai, 3,3 proc. – nekilnojamojo turto pajamos ir 1,9 proc. kita veikla.

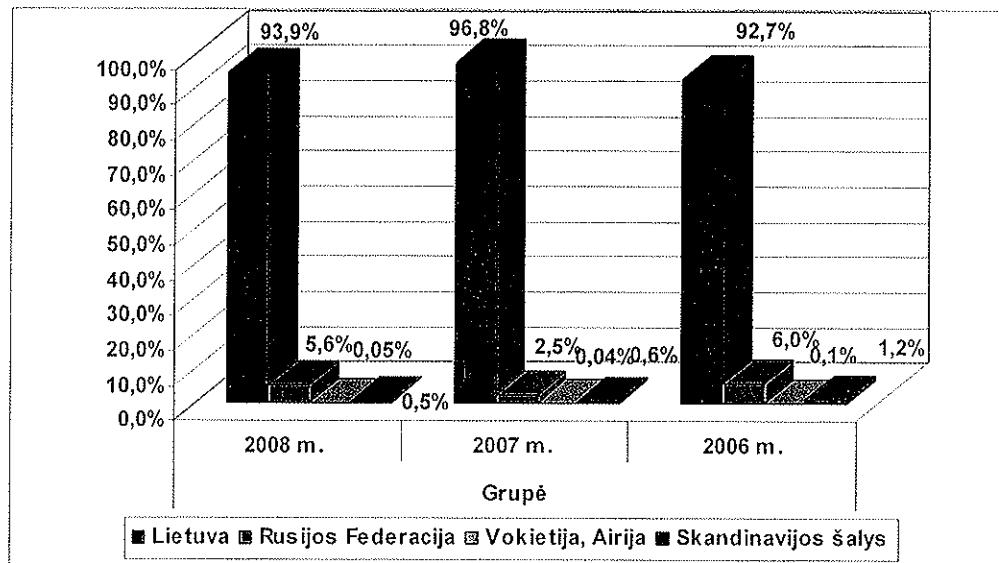
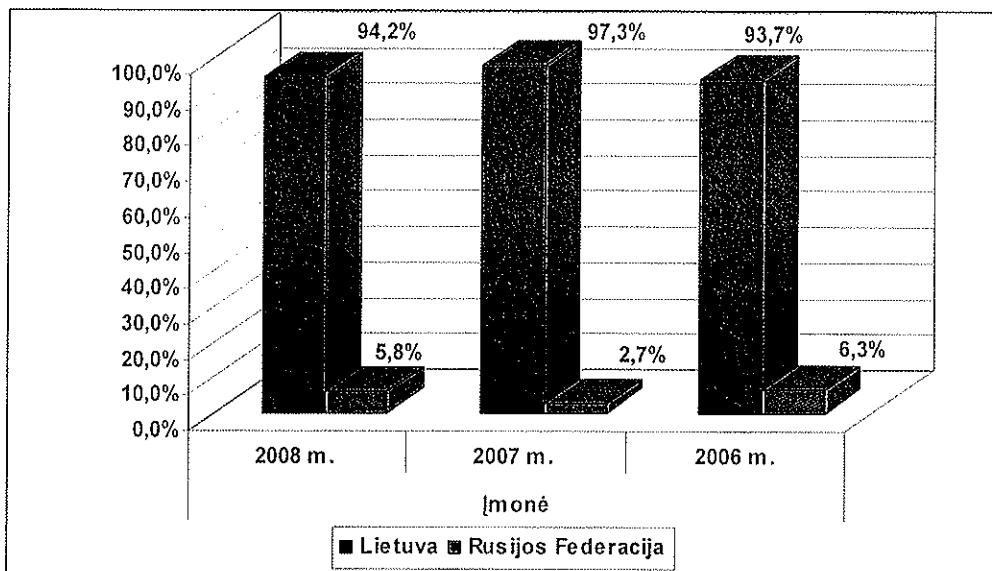
Tūkst.Lt	Grupė			Įmonė		
	2008 m.	2007 m.	2006 m.	2008 m.	2007 m.	2006 m.
Statybos darbai	572,53	490,21	330,49	558,90	487,26	322,07
Nekilnojamasis turtas	3,90	17,00	0,46			
Pagaminta produkcija	4,21	4,79	5,74			
Kita	5,45	4,97	2,83			

Pagrindinės veiklos pajamos (tūkst. Lt) pagal geografinius segmentus:

Tūkst.Lt	Grupė			Įmonė		
	2008 m.	2007 m.	2006 m.	2008 m.	2007 m.	2006 m.
Lietuva	550,23	500,32	314,63	526,35	474,17	301,63
Rusijos Federacija	32,55	13,10	20,44	32,55	13,10	20,44
Vokietija, Airija	0,27	0,21	0,28			
Skandinavijos šalys	3,04	3,35	4,17			

2008 metais įmonės veikla daugiausiai buvo vykdoma Lietuvoje ir sudarė 94,2 procentus bendrovės vykdomų darbų (2007 m. – 97,3 proc.). Grupės pajamos iš šalies teritorijoje vykdomų darbų sudarė 93,9 proc. pajamų, 2007 m. – 96,8 proc. pajamų.

9. SVARBŪS ĮVYKIAI, BUVĘ NUO PRAĖJUSIŲ FINANSINIŲ METŲ PABAIGOS

2009 m. kovo 25 dieną AB „Panevėžio statybos trestas“ (PST) ir UAB „Tauragės vandenys“ pasirašyta sutartis dėl naujos nuotekų valyklos statybų Tauragėje. Virš 19 mln. litų vertės kainuojantį projektą vakarų Lietuvoje numatyta įgyvendinti iki 2010 metų rudens.

2009 balandžio 3 d. Lietuvos Aukščiausasis Teismas priėmė nutartį, pagal kuria galiočiai Panevėžio apygardos teismo 2008 m. lapkričio 19 d. nutartį, įpareigojant AB „Panevėžio statybos trestas“ akcininką AB „Panevėžio kelias“ ir kitus fizinius asmenis, LR vertybinių popierių rinkos įstatymo nustatyta tvarka pateikti privalomą oficialų pasiūlymą, supirkti likusius atskaitingo emitento AB „Panevėžio statybos trestas“ vertybinius popierius - paprastąsias vardines akcijas.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartis yra galutinė, neskundžiama ir įsiteisėja nuo priėminio dienos. Kitų svarbių įvykių nuo praėjusių finansinių metų pabaigos iki metinio pranešimo tvirtinimo neįvyko.

10. ĮMONĖS VEIKLOS PLANAI IR PROGNOZĖS

Tikėtina, kad ateinantys metai ir bendrovei, ir visam statybų sektoriui nebūs lengvi. Didžiausia problema šiuo metu yra bankų nenoras kredituoti projektų bei neigiamos tendencijos potencialių užsakovų rengiamuose konkursuose, kai bet kokia kaina siekiančios konkursus laimėti statybų bendrovės dažnai siūlo nepaprastai mažus projekto įgyvendinimo kaštus, kurie vėliau neleidžia užtikrinti projekto kokybęs.

Iš kitos pusės, statybų sektoriui ekonominis sunkmetis atneš ir naudos – daugelis greito pelno siekusių ir darbų kokybe nesirūpinusių bendrovių jau traukiasi iš rinkos.

AB „Panevėžio statybos trestas“, savo ruožtu, praėjusių metų sėkmė įpareigoja ir 2009 metais siekti gerų rezultatų. Nors ekonominis fonas šalyje bei statybų rinkoje nėra palankus, stabilumą ateinančiais metais sieksime išlaikyti tēsdami pradėtus darbus, ieškodami galimybių įgyvendinti naujus projektus ir turėdami tikslą išlikti didžiausia statybų bendrove Lietuvoje.

11. EMITENTO ĮSTATINIS KAPITALAS IR JO SUDĒTIS

2008 m. gruodžio 31 d. bendrovės įstatinį kapitalą sudarė 16 350 000 Lt, padalintų į 16 350 000 paprastąsias vardines akcijas (toliau PVA), kurios vieneto nominali vertė – 1,00 Lt. Visos akcijos yra nematerialios ir visiškai apmokėtos. Akcijų nuosavybės teisės įrodymas - tai įrašas vertybinių popierių sąskaitose.

Emitento įstatinio kapitalo sudėtis:

Akciju rūšis	Akcijų skaičius (vnt.)	Nominali vertė (Lt)	Bendra nominali vertė (Lt)	Emisijos kodas
Paprastosios vardinės akcijos (PVA)	16 350 000	1	16 350 000	101446

12. INFORMACIJA APIE EMITENTO AKCININKUS

2008 m. gruodžio 31 d. buvo 1634 nuosavybės teisę turintys ar valdantys daugiau kaip 5 proc. bendrovės įstatinio kapitalo akcininkai:

Akcininko vardas, pavardė (Įmonės pavadinimas, rūšis, būstinės adresas, įmonių rejestro kodas)	Akcininkui nuosavybės teise priklausančių paprastujų vardinių akcijų skaičius (vnt.)	Turima įstatinio kapitalo dalis (%)	Nuosavybės teise priklausančių akcijų suteikiama balsų dalis (%)	Akcininkui su kartu veikiančiais asmenimis priklausančių balsų dalis (%)
AB „Panevėžio kelias“, S. Kerbedžio g. 7, Panevėžys Įmonės kodas 147710353.	8 138 932	49,78	49,78	---
Bank of New York as custodian or trustee One Wall Street, New York, NY 10286, JAV GSP181305	1 682 023	10,29	10,29	---
Skandinaviska Enskilda Banken clients, Liivalaia 8, 15040 Tallinn, Estonia, 502032-9081	1 249 559	7,64	7,64	---

Nei vienas emitento akcininkas neturi jokių specialių kontrolės teisių. Visų akcininkų teisės yra vienodos, nustatytos Lietuvos Respublikos akcinių bendrovės įstatymo 4 skirsnyje.

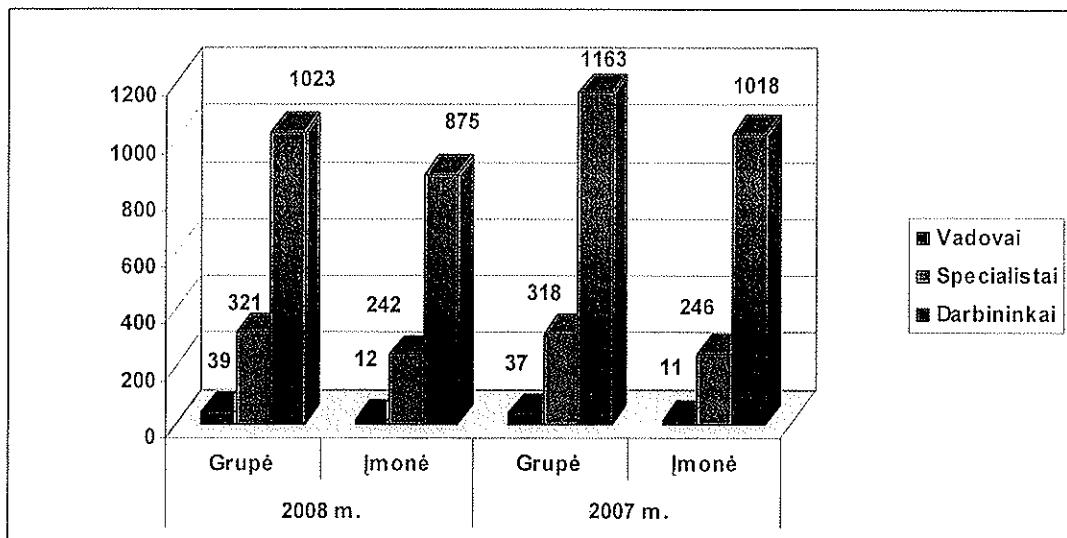
Balso teisę visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių AB „Panevėžio statybos trestas“ akcijų skaičius yra 16 350 000.

Bendrovė nėra informuota apie balsavimo teisių apribojimus bei apie kokius nors akcininkų tarpusavio susitarimus, dėl kurių gali būti ribojamas vertybinių popierių perleidimas.

13. DARBUOTOJAI

2008 m. gruodžio 31 d. duomenimis, grupėje iš viso dirbo 1383 darbuotojų, įmonėje – 1129 darbuotojai.

Sarašinis darbuotojų skaičius	2008 m.		2007 m.	
	Grupė	Įmonė	Grupė	Įmonė
Vadovai	39	12	37	11
Specialistai	321	242	318	246
Darbininkai	1023	875	1163	1018

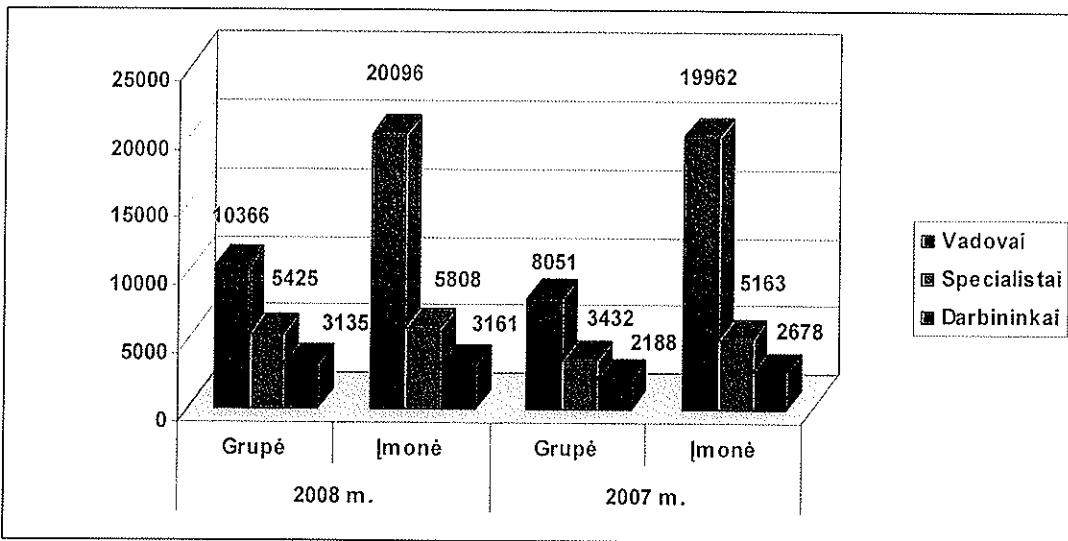

Grupės darbuotojų išsilavinimas laikotarpio pabaigoje:

Darbuotojų grupės	Sarašinis skaičius	Turintieji aukštajį išsilavinimą	Turintieji aukštajį neuniversitetinį išsilavinimą	Turintieji aukštesnijį išsilavinimą	Turintieji vidurinį išsilavinimą	Turintieji nebaigtą vidurinį išsilavinimą
Vadovai	39	35	-	4	-	-
Specialistai	321	219	11	60	31	-
Darbininkai	1023	21	8	250	537	207

Vidutinis bruto darbo užmokestis:

Vidutinis darbo užmokestis	2008 m.		2007 m.	
	Grupė	Jmonė	Grupė	Jmonė
Vadovai	10366	20096	8051	19962
Specialistai	5425	5808	3432	5163
Darbininkai	3135	3161	2188	2678

Darbo sutartyse nėra numatyta jokių ypatingų darbuotojų ar jų dalies teisių bei pareigų.

Bendrovė ir 2008 metais didelį dėmesį skiria darbuotojų kvalifikacijos kėlimui. Mokymai įmonėje vykdomi keturiomis kryptimis, naudojantis:

1. Lietuvos statybininkų asociacijos (ES struktūrinių fondų lėšos).
2. Mokymus organizuojančiu įstaigų paslaugomis (išoriniai mokymai).
3. Aukštojo mokslo įstaigų paslaugomis (darbuotojų studijos).
4. Vidiniaių įmonių žmogiškaisiais ištakliais bei techninė baze (vidiniai mokymai).

14. EMITENTO ĮSTATŪ PAKEITIMO TVARKA

Keisti bendrovės įstatus gali tik visuotinis akcininkų susirinkimas kvalifikuota balsų dauguma, kuri negali būti mažesnė kaip 2/3 visų susirinkime dalyvaujančių akcininkų suteikiamų balsų. Visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimas dėl įstatū pakeitimo priimamas LR Akcinių bendrovių įstatymo 27 ar 30 straipsniais nustatyta tvarka.

15. EMITENTO ORGANAI

Pagal AB „Panevėžio statybos trestas“ įstatus, bendrovės valdymo organai yra visuotinis akcininkų susirinkimas, valdyba ir generalinis direktorius. Bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma.

Visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencija nesiskiria nuo Akcinių bendrovių įstatymu nustatytos visuotinio akcininkų surinkimo kompetencijos.

Įmonės valdybą ne ilgesniam kaip 4 metų laikotarpiui iš penkių narių renka visuotinis akcininkų susirinkimas. Šiuo metu bendrovės valdybą sudaro penki nariai. Įmonės valdybos narių rinkimo ir atšaukimo tvarka nesiskiria nuo nustatytos Akcinių bendrovių įstatymu.

Valdybos veiklai vadovauja valdybos pirmininkas. Valdybos pirmininką iš savo narių renka valdyba.

Valdyba renka ir atšaukia įmonės vadovą – generalinį direktorių, nustato jo atlyginimą, kitas darbo sutarties sąlygas, tvirtina pareiginius nuostatus, skatina jį ir skiria nuobaudas.

Bendrovės vadovas yra vienasmenis bendrovės valdymo organas, kuris pagal savo įgaliojimus organizuoja einamąjā ūkinę veiklą.

Valdyba:

REMIGIJUS JUODVIRŠIS – valdybos pirmininkas. Įmonės kapitale nedalyvauja.

Dalyvauja šių įmonių veikloje ar kapitale:

ĮMONĖS PAVADINIMAS	PAREIGOS	AKCIJŲ SKAIČIUS	KAPITALAS, %	BALSAI, %
UAB "TERTIUS"		704 638	80	80
AB "PANEVĖŽIO KELIAI"	Valdybos narys	531 675	28,47	28,47
UAB "LAUKTUVĖS JUMS"	Valdybos narys	11 069	50,15	50,15
UAB "POKŠTAS"		261	50	50
AB "KLOVAINIŲ SKALDA"	Valdybos narys	203 526	3,78	3,78
UAB "GELBERA"	Valdybos narys	34	34	34
UAB "KELTECHA"	Valdybos narys	340	17,0	17,0
UAB "EMULTEKA"		14	14,0	14,0
UAB "GUSTONIŲ ŽŪT"	Valdybos narys	18 027	49,04	49,04
AB "SPECIALIZUOTA KOMPLEKTAVIMO VALDYBA"		21 490	9,29	9,29
UAB "IGNALINOS STATYBA"	Valdybos narys	91 351	37,93	37,93
UAB "TAMSUMA"	Valdybos pirmininkas	1467	33,34	33,34
UAB „NAUJASIS UŽUPIS“	Valdybos Pirmininkas			
UAB „PANEVĖŽYS“	Valdybos narys	157191	49,98	49,98
AB „PANEVĖŽIO STATYBOS TRESTAS“	Valdybos pirmininkas	0	0	0
UAB „PANODEN“	Valdybos narys			
UAB „PST INVESTICIJOS“	Valdybos narys	16407	4,4	4,4
UAB „PAKNOVUS“	Valdybos narys	35	35	35
AB „KIRTIMŲ AUTOTRANSPORTAS“	Valdybos narys	-		
UAB „CONSTRUCTUS“	Valdybos narys	1 669	4,5	4,5
UAB „REALTUS“	Valdybos narys			
UAB „VILNIAUS VAIZDAS“	Valdybos narys	50	50	50

UAB „CONVESTUS“	Viceprezidentas, valdybos pirmininkas	50 000	50	50
UAB „UPĖS SLĒNIS“		810 1969 obligac.	18	18
UAB „ALPROKA“	Valdybos pirmininkas			

Kadencija 2006 10 – 2010 10

Teistas nebuvo.

GVIDAS DROBUŽAS – valdybos narys. Įmonės kapitale nedalyvauja. Dalyvauja šių įmonių veikloje ar kapitale:

PAVADINIMAS	PAREIGOS	AKCIJŲ SKAIČIUS	KAPITALAS, %	BALSŲ, %
AB "PANEVĖŽIO KELIAI"	Valdybos pirmininkas	529 861	28,33	28,33
UAB "LAUKTUVĖS JUMS"	Valdybos narys	11001	49,85	49,85
UAB "POKŠTAS"	Direktorius	261	50,0	50,0
UAB "KELTECHA"		340	17,0	17,0
AB "KLOVAINIŲ SKALDA"		203 129	3,77	3,77
UAB "GELBERA"	Valdybos narys	34	34	34
UAB "EMULTEKA"		12	12,0	12,0
UAB "GUSTONIŲ ŽŪT"	Valdybos narys	18 028	49,04	49,04
UAB "IGNALINOS STATYBA"	Valdybos narys	91 351	37,93	37,93
UAB "TAMSUMA"	Valdybos narys	1467	33,34	33,34
AB "PANEVĖŽIO STATYBOS TRESTAS"	Valdybos narys	-	-	-
UAB „PANEVĖŽYS“	Valdybos narys	157225	49,98	49,98
AB "SPECIALIZUOTA KOMPLEKTAVIMO VALDYBA"		21 470	9,28	9,28
UAB „PST INVESTICIJOS“	Valdybos pirmininkas, direktorius	12644	2,9	2,9
UAB "PAKNOVUS"	Valdybos narys			
UAB "CONSTRUCTUS"	Valdybos pirmininkas	1 669	4,5	4,5
UAB "REALTUS"	Valdybos pirmininkas			
UAB „NAUJASIS UŽUPIS“	Valdybos narys			
UAB „VILNIAUS VAIZDAS“	Valdybos pirmininkas	50	50	50
UAB „CONVESTUS“	Prezidentas, Valdybos narys	50 000	50	50
UAB „UPĖS SLĒNIS“ akcijos		810 1969 UAB „Upės slėnis obligacijų	18	18
UAB „ALPROKA“	Valdybos narys			
AB „RYTU SKIRSTOMIEJI TINKLAI“		5000		

Kadencija 2006 10 -- 2010 10

Teistas nebuvo.

IRMA ABRAMAVIČIENĖ

– valdybos narys. Dalyvauja šių įmonių veikloje:

ĮMONĖS PAVADINIMAS	PAREIGOS	AKCIJŲ SKAIČIUS	KAPITALAS %	BALSAI %
UAB CONVESTUS	Vidaus auditorius	-	-	-

Kadencija 2008 04 -2010 10

Teistas nebuvo.

VILIUS GRAŽYS ,

– valdybos narys. Įmonės kapitale nedalyvauja. Dalyvauja šių

įmonių veikloje:

ĮMONĖS PAVADINIMAS	PAREIGOS	AKCIJU SKAIČIUS	KAPITALAS %	BALSAI %
UAB „KELTECHA“		250	11	11
UAB “EMULTEKA“		11	11	11
UAB „BASS“		40	40	40
AB „PANEVĖŽIO STATYBOS TRESTAS“	Valdybos narys			
AB „PANEVĖŽIO KELIAI“	Valdybos narys	100 085	5.36	5.36

Kadencija 2006 10 – 2010 10

Teistas nebuvo.

ARTŪRAS BUČAS

– valdybos narys. Įmonės kapitale nedalyvauja.

ĮMONĖS PAVADINIMAS	PAREIGOS	AKCIJŲ SKAIČIUS	KAPITALAS %	BALSAI %
AB „DVARČIONIŲ KERAMIKA“	akcininkas	356		
AB „PANEVĖŽIO KELIAI“	Valdybos narys			

Kadencija 2006 10 – 2010 10

Teistas nebuvo.

Administracija:

DALIUS GESEVIČIUS

- bendrovės administracijos vadovas, generalinis direktorius. Turi 15 bendrovės akcijų. Išsilavinimas aukštasis (1984, VISI), inžinierius – statybininkas.

Teistas nebuvo.

DANGUOLĖ ŠIRVINSKIENĖ

– bendrovės vyriausioji buhalterė.

Bendrovės akcijų neturi. Išsilavinimas aukštasis (1983 m., LŽUA) buhalterio - ekonomisto kvalifikacija.

Teista nebuvo.

Informacija apie per ataskaitinį laikotarpį vadovams priskaiytas pinigų sumas (Lt):

Bendrovės valdyba	
Bendra priskaičiuota pinigų suma	326000
Vidutiniškai vienam nariui	81500
Bendrovės vadovas	Vyriausiasis finansininkas
Priskaičiuota pinigų suma	451976
	135122

16. VISI REIKŠMINGI SUSITARIMAI, KURIŲ ŠALIS YRA EMITENTAS IR KURIE ĮSIGALIOTŪ, PASIKEISTŪ AR NUTRŪKTŪ PASIKEITUS EMITENTO KONTROLEI, TAIP PAT JŪ POVEIKIS, IŠSKYRUS ATVEJUS, KAI DĒL SUSITARIMŲ POBŪDŽIO JŪ ATSKLEIDIMAS PADARYTŪ EMITENTUI DIDELE ŽALĄ

Néra

17. VISI EMITENTO IR JO ORGANŲ NARIŲ AR DARBUOTOJŲ SUSITARIMAI, NUMATANTYS KOMPENSACIJĄ, JEI JIE ATSISTATYDINTŲ ARBA BŪTŲ ATLEISTI BE PAGRĮSTOS PRIEŽASTIES ARBA JEI JŪ DARBAS BAIGTUSI DĒL EMITENTO KONTROLĖS PASIKEITIMO

Néra

18. INFORMACIJA APIE DIDESNIUS SUSIJUSIŲ ŠALIŲ SANDORIUS

Visi susijusių sandoriais su susijusiomis šalimis pateikti metinėje finansinėje ataskaitoje.

19. INFORMACIJA APIE TAI, KAIP LAIKOMASI BENDROVIŲ VALDYMO KODEKSO

Informacija apie bendrovių kodekso laikymąsi pateikiama metinio pranešimo 1 priede.

20. VIEŠAI PASKELBTA INFORMACIJA

Pranešimo antraštė	Pranešimo kategorija	Kalba	Data
Pranešimai apie akcijų paketo netekimą	Pranešimas apie paketo įsigijimą ar netekimą	Lt, En	2008.02.13

Pranešimai apie akcijų paketo netekimą	Pranešimas apie paketo išsigijimą ar netekimą	Lt, En	2008.02.13
PST metų apyvarta išaugo 1,5 karto	Pranešimas apie esminį įvyki	Lt, En	2008.02.28
AB „PST“ 2007 metų neaudituota finansinė atskaitomybė	Tarpinė informacija	Lt, En	2008.02.29
AB „Panevėžio statybos trestas“ neskelbė informacijos apie dividendų mokėjimą	Kita informacija	Lt, En	2008.03.03
AB „PST“ pasiruošęs dalyvauti atominės elektrinės statybos konkurse	Kita informacija	Lt, En	2008.03.04
2008 metais AB „Panevėžio statybos trestas“ grupė prognozuoja 23 mln. Litu pelną	Pranešimas apie esminį įvyki	Lt, En	2008.03.15
Šaukiamas eilinis visuotinis akcininkų susirinkimas	Pranešimas apie eilinio VAS sušaukimą	Lt, En	2008.03.19
Eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkės papildymas	Pranešimas apie esminį įvyki	Lt, En	2008.04.09
Eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimų projektai	Pranešimas apie eilinio VAS sušaukimą	Lt, En	2008.04.15
2007 m. Audituota bendrovės ir konsoliduota finansinė atskaitomybė ir metinis pranešimas	Metinė informacija	Lt, En	2008.04.24
Eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimai	Pranešimas apie esminį įvyki	Lt, En	2008.04.25
2008 m. pirmojo ketvirčio veiklos rezultatai	Pranešimas apie esminį įvyki	Lt, En	2008.05.28
AB Panevėžio statybos trestas 2008 m. I ketvirčio finansinė atskaitomybė	Tarpinė informacija	Lt, En	2008.05.29
Šaukiamas neeilinis visuotinis akcininkų susirinkimas	Pranešimas apie esminį įvyki	Lt, En	2008.07.31
Neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimų projektas	Pranešimas apie esminį įvyki	Lt, En	2008.08.26
2008 m. I pusm PST grupės rezultatai	Pranešimas apie esminį įvyki	Lt, En	2008.08.27
2008 m. šešių mėnesių tarpinė informacija	Tarpinė informacija	Lt, En	2008.08.28
Neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimai	Pranešimas apie esminį įvyki	Lt, En	2008.09.08
PST grupės 2008 metų devynių mėnesių rezultatas	Pranešimas apie esminį įvyki	Lt, En	2008.11.28
AB Panevėžio statybos trestas patikslinta 2008 m. III ketvirčio finansinė atskaitomybė	Tarpinė informacija	Lt, En	2008.11.28

AB Panevėžio statybos trestas 2008 m. III ketvirčio finansinė atskaitomybė	Tarpinė informacija	Lt, En	2008.11.28
---	---------------------	--------	------------

Visi AB „Panevėžio statybos trestas“ pranešimai, kuriuos įstatymai numato skelbti viešai, skelbiami Lietuvos Respublikos įstatymų ir teisės aktų numatytais terminais. Informacija apie bendrovės esminius įvykius pateikiama Lietuvos Respublikos vertybinių popierių komisijai, Vilniaus vertybinių popierių biržai, informacijos atskleidimo ir platinimo sistemai „OMX Company News Service“ bei skelbiami bendrovės interneto puslapyje.

Generalinis direktorius

Dalius Gesevičius

AB „PANEVĖŽIO STATYBOS TRESTAS“ pranešimas apie Vilniaus vertybinių popierių biržoje listinguojamų bendrovės valdymo kodekso laikymą

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vertybinių popierių įstatymo 21 straipsnio 3 dalimi ir Akcines bendrovės „Vilniaus vertybinių popierių birža“ prekybos taisyklių 20.5. punktu, akcinė bendrovė „Panėvėžio statybos trestas“ šiame pranešime atskleidžia, kaip laikosi Vilniaus vertybinių popierių biržos patvirtinto bendrovės, kurių vertybinių popieriais prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, valdymo kodekso ir konkretių jo nuostatų.

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP / NE /NEAKTUALU	KOMENTARAS
I principas: Pagrindinės nuostatos		
Pagrindinis bendrovės tikslas turėtų būti visų akcininkų interesų tenkinimas, užtikrinant nuolatinį akcininkų nuosavybės vertės didinimą.		
1.1. Bendrovė turėtų rengti ir viešai skelbti bendrovės plėtros strategiją ir tikslus, aiškiai deklaruodama, kaij ji planuoja veikti akcininkų interesais ir didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	Bendrovės strategija ir tikslai skelbiami interneto svetainėje http://www.pst.lt ir VVPB pranešimuose bei periodiniuose pranešimuose naujienų agentūrai BNS, pranešimuose dienraščiuose, spaudos konferencijose.
1.2. Visų bendrovės organų veikla turėtų būti sukoncentruota į strateginių tikslų įgyvendinimą, atsižvelgiant į poreikių didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	
1.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų glaudžiai bendradarbiauti, siekdami kuo didesnės naudos bendrovei ir akcininkams.	Taip	Bendrovės valdyba ne tik atsakinga už strateginių vadovavimą bendrovei, bet ir analizuoją ir vertina vadovų pateiktą medžiagą visais bendrovės veiklos klausimais: veiklos strategijos įgyvendinimo, veiklos organizavimo, finansinės būklės ir kt.
1.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos ne tik bendrovės akcininkų, bet ir kitų bendrovės veikloje dalyvaujančių ar su ta veikla susijusių asmenų (darbuotojų, kreditorių, tiekėjų, klientų, vienos bendruomenės) teisės ir interesai.	Taip	
II principas: Bendrovės valdymo sistema		
Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti strateginių vadovavimą bendrovei, efektyvią bendrovės valdymo organų priežiūrą, tinkamą pusiausvyrą ir funkcijų pasiskirstymą tarp bendrovės organų, akcininkų interesų apsaugą.		

2.1. Be Lietuvos Respublikos akcinių bendrovėjų įstatyme numatyto privačių organų – visuotinio akcininkų susirinkimo ir bendrovės vadovo, rekomenduojama bendrovėje sudaryti tiek kolegialų priežiūros organą, tiek kolegialų valdymo organą. Kolegialų priežiūros ir valdymo organų sudarymas užtikrina valdymo ir priežiūros funkcijų aiškų atskyrimą bendrovėje, bendrovės vadovo atskaitomybę bei kontrolę, o tai savo ruožu salygoja efektyvesnį ir skaidresnį bendrovės valdymo procesą.	Ne	Bendrovėje sederomas kolegialus valdymo – valdyba ir vienasmenis valdymo organas – generalinis direktorius. Kolegialus priežiūros organas – stebėtojų taryba nėra saderoma.
2.2. Kolegialus valdymo organas yra atsakingas už strateginį vadovavimą bendrovei bei vykdo kitas esmines bendrovės valdymo funkcijas. Kolegialus priežiūros organas yra atsakingas už efektyvią bendrovės valdymo organų veiklos priežiūrą.	Ne	Bendrovės veiklos priežiūra ir vadovo atsakomybė bei kontrolė užtikrinama valdybai analizuojant ir vertinant vadovo pateiktą medžiagą visais bendrovės veiklos klausimais.
2.3. Jeigu bendrovė nusprendžia sudaryti tik vieną kolegialų organą, rekomenduojama, kad tai būtų priežiūros organas, t.y. stebėtojų taryba. Tokiu atveju stebėtojų taryba yra atsakinga už efektyvią bendrovės vadovo vykdomų funkcijų priežiūrą.	Ne	Sudaromas vienas kolegialus valdymo organas – valdyba, kuri efektyviai vykdo vadovo atliekamų funkcijų priežiūrą.
2.4. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus priežiūros organas turėtų būti saderomas ir turėtų veikti III ir IV principuose išdėstyta tvarka. Jeigu bendrovė nuspręstų nesudaryti kolegialaus priežiūros organo, tačiau sudarytų kolegialų valdymo organą – valdybą, III ir IV principai turėtų būti taikomi valdybai, kiek tai nepriestarauja šio organo esmei ir paskirčiai. ¹	Taip	
2.5. Bendrovės valdymo ir priežiūros organus turėtų sudaryti tokis valdybos narių (vykdomųjų direktorių) ir stebėtojų tarybos narių (direktorių konsultantų) skaičius, kad atskiras asmuo arba nedidelė asmenų grupė negalėtų dominuoti šiems organams priimant sprendimus. ²	Taip	Bendrovės valdyba yra saderoma iš 5 narių ir tai yra pakankamas skaičius.

¹ III ir IV principų nuostatos labiau pritaikytos tiems atvejams, kai visuotinis akcininkų susirinkimas renka stebėtojų taryba, t.y. organa, kuris iš esmės saderomas siekiant užtikrinti bendrovės valdybos ir vadovo priežiūrą bei atstovauti bendrovės akcininkams. Vis dėlto, jeigu bendrovėje stebėtojų taryba kai kurios rekomendacijos, kurios pagal savo esmę ir prigimtį yra susijusios išimtinai su stebėtojų taryba, neturėtų būti taikomos valdybai, kadangi šio organo paskirtis ir funkcijos pagal Akcinių bendrovėjų įstatymą (Žin., 2003, Nr. 123-5574) yra kitokios. Pavyzdžiui, kodekso 3.1 punktas dėl valdymo organų priežiūros valdybai taikytinas tiek, kiek tai susiję su bendrovės vadovo, bet ne pačios valdybos priežiūra; kodekso 4.1 punktas dėl rekomendacijų teikimo valdymo organams taikytinas tiek, kiek tai susiję su rekomendacijų teikimu bendrovės vadovui; kodekso 4.6 punktas dėl visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo nepriklausomumo nuo bendrovės valdymo organų taikytinas tiek, kiek tai susiję su nepriklausomumu nuo bendrovės vadovo.

² Vykdomojo direktoriaus ir direktoriaus konsultanto sąvokos vartojamos taip atvejais, kai bendrovėje saderomas tik vienas kolegialus organas.

2.6. Direktoriai konsultantai arba stebėtojų tarybos nariai turėtų būti skiriami apibrėžtam laikotarpiui, su galimybe būti individualiai perrenkamiems maksimaliais Lietuvos Respublikos teisés aktų leidžiamais intervalais, tam, kad būtų užtikrintas būtinės profesinės patirties augimas ir pakankamai dažnas jų statuso pakartotinas patvirtinimas. Taip pat turėtų būti numatyta galimybė juos atleisti, tačiau ta procedūra neturėtų būti lengvesnė už vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario atleidimo procedūrą.	Ne	Stebėtojų taryba nesudaroma
2.7. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininku gali būti toks asmuo, kurio esamos arba buvusios pareigos nebūtų kliūtis nepriklausomai ir nešališkai priežiūrai vykdyti. Kai bendrovėje nesudaroma stebėtojų taryba, bet sudaroma valdyba, rekomenduojama, kad bendrovės valdybos pirmininkas ir bendrovės vadovas nebūtų tas pats asmuo. Buvęs bendrovės vadovas neturėtų būti tuo pat skiriamas į visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininko postą. Kai bendrovė nusprendžia nesilaikyti šių rekomendacijų, turėtų būti pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi priežiūros nešališkumui užtikrinti.	Taip	Valdybos pirmininkas nėra ir nėra buvęs bendrovės vadovu.

III principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka.

Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka turėtų užtikrinti bendrovės smulkiajų akcininkų interesų atstovavimą, šio organo atskaitomybę akcininkams ir objektyvią bendrovės veiklos bei jos valdymo organų³ priežiūrą.

3.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo (toliau šiame principe – kolegialus organas) sudarymo mechanizmas turėtų užtikrinti, kad bus vykdoma objektyvi ir nešališka bendrovės valdymo organų priežiūra, taip pat tinkamai atstovaujami smulkiajų akcininkų interesai.	Taip	Valdybos sudarymo mechanizmas užtikrina, kad valdyboje būtų tinkamai atstovaujami smulkiajų akcininkų interesai.
--	------	--

³ Atkreiptinas dėmesys, kad tuo atveju, kai visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, ji, būdama valdymo organas, turėtų užtikrinti ne visų bendrovės valdymo organų, o tik vienasmens valdymo organo – bendrovės vadovo – priežiūrą. Ši pastaba taikytina taip pat ir 3.1 punkto atžvilgiu.

3.2. Kandidatų į kolegialaus organo narius vardai, pavardės, informacija apie jų išsilavinimą, kvalifikaciją, profesinę patirtį, einamas pareigas, kitus svarbius profesinius įsipareigojimus ir potencialius interesų konfliktus turėtų būti atskleista bendrovės akcijinkams dar prieš visuotinį akcijinkų susirinkimą, paliekant akcijinkams pakankamai laiko apsispręsti, už kurį kandidatą balsuoti. Taip pat turėtų būti atskleistos visos aplinkybės, galinčios paveikti kandidato nepriklausomumą (pavyzdinis jų sąrašas pateiktas 3.7 rekomendacijoje). Kolegialus organas turėtų būti informuojamas apie vėlesnius šiame punkte nurodytos informacijos pokyčius. Kolegialus organas kiekvienais metais turėtų kaupti šiame punkte nurodytus duomenis apie savo narius ir pateikti juos bendrovės metiniame pranešime.	Taip	Bendrovė kaupia ir atskleidžia visą informaciją apie kolegialaus organo narius, jų profesinį išsilavinimą, kvalifikaciją, interesų konfliktus viešai skelbiamose bendrovės periodinėse ataskaitose.
3.3. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo nari, turėtų būti nurodyta konkreti jo kompetencija, tiesiogiai susijusi su darbu kolegialiai organe. Kad akcijinkai ir investuotojai galėtų įvertinti, ar ši kompetencija ir toliau yra tinkama, kolegialus organas kiekviename bendrovės metiniame pranešime turėtų skelbti informaciją apie savo sudėtį ir apie konkrečią atskirą savo narių kompetenciją, tiesiogiai susijusią su jų darbu kolegialiai organe.	Taip	
3.4. Siekiant išlaikyti tinkamą kolegialaus organo narių turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, kolegialus organas savo norimą sudėtį turėtų nustatyti atsižvelgdamas į bendrovės struktūrą ir veiklos pobūdį ir periodiškai tai vertinti. Kolegialus organas turėtų užtikrinti, kad jo nariai, kaip visuma, turėtų įvairiapusių žinių, nuomonų ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti. Audito komiteto nariai, kaip visuma, turėtų turėti naujausią žinių ir atitinkamą patirtį listinguojamų bendrovių finansų ir apskaitos ir (arba) audito srityse.	Taip	Valdyba sudaryta, atsižvelgiant į bendrovės struktūrą ir veiklos pobūdį, jos narių patirtis, įvairiapusės žinios, susijusios su bendrovės veiklos pobūdžiu, leidžia tinkamai atlikti darbą.
3.5. Visiems naujiems kolegialaus organo nariams turėtų būti siūloma individuali programa, skirta supažindinti su pareigomis, bendrovės organizacija bei veikla. Kolegialus organas turėtų atlikti metinį patikrinimą, kad būtų nustatytos sritys, kuriose jo nariams reikia atnaujinti savo įgūdžius ir žinias.	Taip	Nauji nariai supažindinami su bendrove ir valdybos darbo reglamentu. Valdybos nariai nuolat dalyvauja įvairiuose tobulinimosi kursuose ir seminaruose, kuriuose kaupia informaciją apie esminius bendrovės veiklą reglamentuojančių teisės aktų pasikeitimus.

3.6. Siekiant užtikrinti, kad visi su kolegialaus organo nariu susiję esminiai interesų konfliktai būtų sprendžiami tinkamai, į bendrovės kolegialų organą turėtų būti išrinktas pakankamas ⁴ nepriklausomų narių skaičius.	Ne	Bendrovėje išoriškai susiklosčiusi situacija, kad neįvertintos nepriklausomų narių „pakankumumas“. Vykstant aktyviai bendrovės akcijų prekybai, smulkiems akcininkams aktyviai dalyvaujant bendrovės valdyme, bendrovė sieks šio principo įgyvendinimo.
--	----	---

⁴ Kodekse nenustatytas konkretus kolegialaus organo nepriklausomų narių skaičius. Daugelyje užsienio valstybių kodeksų yra nustatyta tam tikras nepriklausomų narių, kurie turi sudaryti kolegialų organą, skaičius (pvz., ne mažiau kaip 1/3 arba 1/2 kolegialaus organo narių). Tačiau, atsižvelgiant į nepriklausomų narių kategorijos naujumą Lietuvoje, į galimus keblumus parenkant ir išrenkant nepriklausomus narius, kodekse įtvirtinta lankstesnė formuliuotė ir bendrovėms leidžiama pačioms nuspresti, koks nepriklausomų narių skaičius yra pakankamas. Be abejo, didesnis nepriklausomų narių skaičius kolegialiam organe yra skatinamas ir bus laikomas tinkamessio bendrovės valdymo pavyzdžiu.

⁵ Pažymėtina, kad kai kuriose bendrovėse dėl pernelyg mažo smulkiųjų akcininkų skaičiaus visų kolegialaus organo narių išrinkimą gali lemti stambiausio akcininko ar kelių didžiausiųjų akcininkų balsai. Tačiau net ir pagrindinių bendrovės akcininkų išrinktas kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, jeigu jis atitinka kodekse įtvirtintus nepriklausomumo kriterijus.

<p>3.7. Kolegialaus organo narys turėtų būti laikomas nepriklausomu tik tais atvejais, kai jo nesaisto jokie verslo, giminystės arba kitokie ryšiai su bendrove, ja kontroliuojančiu akcininku arba jų administracija, dėl kurių kyla ar gali kilti interesų konfliktas ir kurie gali paveikti nario nuomonę. Kadangi visų atvejų, kada kolegialaus organo narys gali tapti priklausomas, išvardyti neįmanoma, be to, skirtingose bendrovėse santykiai arba aplinkybės, susijusios su nepriklausomumo nustatymu, gali skirtis, o geriausia šios problemos sprendimo praktika susiklostys laikui bėgant, tai kolegialaus organo nario nepriklausomumo įvertinimas turėtų būti grindžiamas santykį ir aplinkybių turiniu, o ne forma. Pagrindiniai kriterijai nustatant, ar kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, turėtų būti šie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1)jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir paskutinius penkerius metus neturi būti éjęs tokiai pareigai; 2)jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės darbuotojas ir paskutinius trejus metus neturi būti éjęs tokiai pareigai, išskyrus atvejus, kai kolegialaus organo narys neprikouso vyresniajai vadovybei ir buvo išrinktas į kolegialų organą kaip darbuotojų atstovas; 3)jis neturi gauti arba nebūti gavęs reikšmingo papildomo atlyginimo iš bendrovės arba susijusios bendrovės, išskyrus užmokesčių, gautą už kolegialaus organo nario pareigas. Tokiam papildomam atlyginimui priskiriama ir dalyvavimas akcijų pasirinkimo sandoriuose arba kitokiose nuo veiklos rezultatų priklausančiose užmokesčio sistemose; jam nepriskiriama pagal pensijų planą nustatyta kompensaciją išmokos (įskaitant atidėtas kompensacijas) už ankstesnį darbą bendrovėje (su sąlyga, kad tokia išmoka niekaip nesusijusi su vėlesnėmis pareigomis); 4)jis neturi būti kontroliuojantis akcininkas arba neturi atstovauti tokiam akcininkui (kontrolė nustatoma pagal Tarybos direktyvos 83/349/EEB 1 straipsnio 1 dalį); 5)jis negali turėti ir per praėjusius metus neturi būti turėjęs svarbių verslo ryšių su bendrove 	Ne	<p>Trys valdybos nariai yra didžiausio akcininko – susijusios bendrovės – valdybos nariai, ketvirtas įgaliotas atstovauti didžiausio akcininko – susijusios bendrovės-valdyboje vieną iš valdybos narių.</p>
--	----	--

<p>arba susijusia bendrove nei tiesiogiai, nei kaip turinčio tokius ryšius subjekto partneris, akcininkas, direktorius arba viršesnis darbuotojas. Turinčiu verslo ryšių laikytinas subjektas, kuris yra svarbus prekių tiekėjas arba paslaugų teikėjas (įskaitant finansines, teisines, patariamąsias ir konsultacines paslaugas), reikšmingas klientas ar organizacija, kuri gauna reikšmingas įmokas iš bendrovės arba jos grupės;</p> <p>6)jis negali būti ir per paskutinius trejus metus neturi būti buvęs bendrovės arba susijusios bendrovės dabartinės arba ankstesnės išorės audito įmonės partneriu arba darbuotoju;</p> <p>7)jis neturi būti vykdomuoju direktoriumi arba valdybos nariu kitoje bendrovėje, kurioje bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) yra direktorius konsultantas arba stebėtojų tarybos narys, taip pat jis negali turėti kitų reikšmingų ryšių su bendrovės vykdomaisiais direktoriais, kurie atsiranda jiems dalyvaujant kitų bendrovų arba organų veikloje;</p> <p>8)jis neturi būti ėjęs kolegialaus organo nario pareigų ilgiau kaip 12 metų;</p> <p>9)jis neturi būti vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba), arba 1–8 punkte nurodytų asmenų artimas šeimos narys. Artimu šeimos nariu laikytinas sutuoktinis (sugyventinis), vaikai ir tévai.</p> <p>3.8. Nepriklausomumo sąvokos turinį iš esmės nustato pats kolegialus organas. Kolegialus organas gali nuspręsti, kad tam tikras jo narys, nors ir atitinka visus šiame kodekse nustatytus nepriklausomumo kriterijus, vis dėlto negali būti laikomas nepriklausomu dėl ypatingų asmeninių ar su bendrove susijusių aplinkybių.</p>		
--	--	--

3.9. Turėtų būti atskleidžiama reikiama informacija apie išvadas, prie kurių priėjo kolegialus organas aiškindamas, ar tam tikras jo narys gali būti laikomas nepriklausomu. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, bendrovė turėtų paskelbti, ar laiko jį nepriklausomu. Kai konkretus kolegialaus organo narys neatitinka vieno ar kelių šiame kodekse nustatytyų nepriklausomumo vertinimo kriterijų, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl tą narį ji vis dėlto laiko nepriklausomu. Be to, bendrovė kiekvienam savo metiniame pranešime turėtų paskelbti, kuriuos kolegialaus organo narius laiko nepriklausomais.	Ne	
3.10. Kai vienas arba keli šiame kodekse nustatyti nepriklausomumo vertinimo kriterijai nebuvo tenkinami ištisus metus, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl konkretų kolegialaus organo narį laiko nepriklausomu. Kad būtų užtikrintas informacijos, pateikiamas dėl kolegialaus organo narių nepriklausomumo, tikslumas, bendrovė turėtų reikalauti, kad nepriklausomi nariai reguliariai patvirtintų savo nepriklausomumą.	Ne	
3.11. Nepriklausomiems kolegialaus organo nariams už jų darbą ir dalyvavimą kolegialaus organo posėdžiuose gali būti atlyginama iš bendrovės lėšų ⁶ . Tokio atlyginimo dydį turėtų tvirtinti bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas.	Taip	Bendrovė už 2008 m valdybos nariams atlygino ir planuoja ateityje atlyginti už darbą iš bendrovės lėšų. Visuotinis akcininkų susirinkimas tvirtina tokio atlyginimo dydį

IV principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pareigos ir atsakomybė

Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas tinkamai ir efektyviai funkcionuotų, o jam suteiktos teisės turėtų užtikrinti efektyvią bendrovės valdymo organų⁷ priežiūrą ir visų bendrovės akcininkų interesų apsaugą.

4.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas (toliau šiame principe – kolegialus organas) turėtų užtikrinti bendrovės finansinės apskaitos ir kontrolės sistemos vientisumą bei skaidrumą. Kolegialus organas turėtų nuolat teikti rekomendacijas bendrovės valdymo organams ir prižiūrėti bei kontroliuoti jų veiklą valdant bendrovę. ⁸	Taip	Valdyba kartą per ketvirtį išklauso bendrovės vadovo ir finansų direktoriaus ataskaitą, analizuoją jų veiklą ir vertina jos efektyvumą, bei esant reikalui teikia jiems rekomendacijas. Valdyba analizuoją, vertina bendrovės metinės finansinės atskaitomybės projektą bei pelno (nuostolių) paskirstymo projektą ir teikia juos visuotiniam akcininkų susirinkimui.
---	------	---

⁶ Pažymėtina, kad šiuo metu nėra iki galio aišku, kokia forma gali būti atlyginamas bendrovės stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos narių darbas šiuose organuose. Akciniių bendrovinių įstatymas (Žin., 2003, Nr. 123-5574) nustato, kad už veiklą stebėtojų taryboje/valdyboje jos nariai gali būti mokamos tantjemos įstatymo 59 straipsnio nustatyta tvarka, t.y. iš bendrovės pelno. Ši formuliuotė, skirtingai nuo iki 2004 m. sausio 1 d. galiojusio įstatymo redakcijos, nenustato, kad stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos nariai gali būti atlyginama tik mokant tantjemas. Taigi įstatymas lyg ir neužkeria kelio stebėtojų tarybos ir valdybos nariams už darbą mokėti ne tik tantjemomis, bet ir kitais būdais, nors aiškiai tokios galimybės taip pat neįtvirtinta.

⁷ Žr. 3 išnašą.

⁸ Žr. 3 išnašą. Jeigu visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, ji turėtų teikti rekomendacijas bendrovės vienasmensiam valdymo organui – vadovui.

4.2. Kolegialaus organo nariai turėtų sažiningai, rūpestingai ir atsakingai veikti bendrovės bei akcininkų naudai ir jų interesais, atsižvelgdami į darbuotojų interesus ir visuomenės gerovę. Nepriklausomi kolegialaus organo nariai turėtų: a) bet kokiomis sąlygomis išlaikyti savo analizės, sprendimų priėmimo ir veiksmų nepriklausomumą; b) nesiekti ir nepriimti jokių nepagrįstų lengvatų, kurios gali kompromituoti jų nepriklausomumą; c) aiškiai reikšti savo prieštaravimą tuo atveju, kai mano, kad kolegialaus organo sprendimas gali pakentti bendrovei. Kai kolegialus organas yra priėmęs sprendimų, dėl kurių nepriklausomas narys turi rimtų abejonių, tokiu atveju šis narys turėtų padaryti atitinkamas išvadas. Jeigu nepriklausomas narys atsistatydintų, priežastis jis turėtų paaiškinti laiške kolegialiam organui arba audito komitetui ir, jei reikia, atitinkamam bendrovei nepriklausančiam organui (institucijai).	Taip	
4.3. Kolegialaus organo nario pareigoms atliliki kiekvienas narys turėtų skirti pakankamai laiko ir dėmesio. Kiekvienas kolegialaus organo narys turėtų įsipareigoti taip apriboti kitus savo profesinius įsipareigojimus (ypač direktoriaus pareigas kitose bendrovėse), kad jie netrukdytų tinkamai atliliki kolegialaus organo nario pareigas. Jeigu kolegialaus organo narys dalyvavo mažiau nei pusėje ⁹ kolegialaus organo posėdžių per bendrovės finansinius metus, apie tai turėtų būti informuojami bendrovės akcininkai.	Taip	Bendrovės valdybos nariai dalyvavo valdybos posėdžiuose ir kiekvienas narys skyrė pakankamai laiko valdybos nario pareigoms atliki.
4.4. Kai kolegialaus organo sprendimai gali skirtingai paveikti bendrovės akcininkus, kolegialus organas su visais akcininkais turėtų elgtis sažiningai ir nešališkai. Jis turėtų užtikrinti, kad akcininkai būtų tinkamai informuojami apie bendrovės reikalus, jos strategiją, rizikos valdymą ir interesų konfliktų sprendimą. Bendrovėje turėtų būti aiškiai nustatytas kolegialaus organo narių vaidmuo jiems bendraujant su akcininkais ir įsipareigojant akcininkams.	Taip	

⁹ Pažymėtina, kad bendrovės gali sugriežtinėti minėtą reikalavimą ir nustatyti, kad apie posėdžius prastai lankanti kolegialaus organo narių turi būti informuojami akcininkai (pavyzdžiu, tuo atveju, jeigu tas narys dalyvavo mažiau nei 2/3 ar 3/4 posėdžių). Tokios aktyvaus dalyvavimo kolegialus organo posėdžiuose užtikrinimo priemonės yra skatinimos ir bus laikomos tinkamiesnio bendrovės valdymo pavyzdžiu.

<p>4.5. Rekomenduojama, kad sandoriai (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus standartinėmis sąlygomis vykdant įprastinę bendrovės veiklą), sudaromi tarp bendrovės ir jos akcinių, priežiūros ar valdymo organų narių, ar kitų bendrovės valdymui įtaką darančių ar galinčių daryti fizinių ar juridinių asmenų, būtų tvirtinami kolegialaus organo. Sprendimas dėl tokį sandorių tvirtinimo turėtų būti laikomas priimtu tik tuo atveju, kai už tokį sprendimą balsuoja dauguma nepriklausomų kolegialaus organo narių.</p>	Taip	
<p>4.6. Kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas priimdamas sprendimus, turinčius reikšmės bendrovės veiklai ir strategijai. Be kita ko, kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas nuo bendrovės valdymo organų¹⁰. Kolegialaus organo narių darbui ir sprendimams neturėtų daryti įtakos juos išrinkę asmenys. Bendrovė turėtų užtikrinti, kad kolegialus organas ir jo komitetai būtų aprūpinti pakankamais ištekliais (tarp jų ir finansiniais), reikalingais pareigoms atlikti, išskaitant teisę gauti – ypač iš bendrovės darbuotojų – visą reikiamą informaciją ir teisę kreiptis nepriklausomo profesionalaus patarimo į išorinius teisės, apskaitos ar kitokius specialistus kolegialaus organo ir jo komitetų kompetencijai priklausančiais klausimais.</p>	Taip	

¹⁰ Tuo atveju, kai visuotinio akcinių susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, rekomendacija dėl jos nepriklausomybės nuo bendrovės valdymo organų taikytina tiek, kiek tai susiję su nepriklausomybės nuo bendrovės vadovo.

<p>4.7. Kolegialaus organo veikla turėtų būti organizuota taip, kad nepriklausomi kolegialaus organo nariai galėtų turėti didelę įtaką itin svarbiose srityse, kuriose interesų konfliktų galimybė yra ypač didelė. Tokiomis sritimis laikytini klausimai, susiję su bendrovės direktorių skyrimu, atlyginimo bendrovės direktoriams nustatymu ir bendrovės audito kontrole bei įvertinimu. Todėl tuo atveju, kai kolegialaus organo kompetencijai yra priskirti minėti klausimai, šiam organui rekomenduojama suformuoti skyrimo, atlyginimų ir audito komitetus. Bendrovės turėtų užtikrinti, kad skyrimo, atlyginimų ir audito komitetams priskirtos funkcijos būtų vykdomos, tačiau jos gali tas funkcijas sujungti ir sukurti mažiau nei tris komitetus. Tokiu atveju bendrovės turėtų išsamiai paaiškinti, kodėl jos pasirinko alternatyvų požiūrį ir kaip pasirinktas požiūris atitinka trims atskiriems komitetams nustatytus tikslus. Bendrovėse, kurių kolegialus organas turi nedaug narių, trims komitetams skirtas funkcijas gali atlkti pats kolegialus organas, jeigu jis atitinka komitetams keliamus sudėties reikalavimus ir jeigu šiuo klausimu atskleidžia atitinkamą informaciją. Tokiu atveju šio kodekso nuostatos, susijusios su kolegialaus organo komitetais (ypač dėl jų vaidmens, veiklos ir skaidrumo), turėtų būti taikomos, kai tinkta, visam kolegialiam organui.</p>	Ne	<p>Kolegialus bendrovės valdymo organas – valdyba, vykdo skyrimo komiteto, atlyginimų komiteto ir audito komiteto funkcijas. Bendrovės valdyba parenka bendrovės vadovo generalinio direktoriaus kandidatūrą bei kitas bendrovės vadovybės kandidatūras. Nuolat vertina jų patirtį, profesinius gebėjimus ir bendrovės strateginių tikslų įgyvendinimą, išklauso jų ataskaitas. Bendrovės valdyba parenka išorės auditoriaus kandidatūrą ir teikia pasiūlymus visuotiniam akcinių susirinkimui jo tvirtinimui. Užtikrina vidaus audito funkcijų veiksmingumą.</p>
<p>4.8. Pagrindinis komitetų tikslas – didinti kolegialaus organo darbo efektyvumą užtikrinant, kad sprendimai būtų priimami juos tinkamai apsvarsčius, ir padėti organizuoti darbą taip, kad kolegialaus organo sprendimams nedarytų įtakos esminiai interesų konfliktai. Komitetai turėtų teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su kolegialaus organo sprendimu, tačiau galutinį sprendimą priima pats kolegialus organas. Rekomendacija steigti komitetus nesiekiant susiaurinti kolegialaus organo kompetencijos ar perkelti ją komitetams. Kolegialus organas išlieka visiškai atsakingas už savo kompetencijos ribose priimamus sprendimus.</p>	Neaktualu	<p>Komitetai nesudaromi</p>
<p>4.9. Kolegialaus organo sukurti komitetai turėtų susideti bent iš trijų narių. Bendrovėse, kuriose kolegialaus organo narių yra nedaug, išimties tvarka komitetai gali būti sudaryti tik iš dviejų narių. Kiekvieno komiteto narių daugumą turėtų sudaryti nepriklausomi kolegialaus organo nariai. Tuo atveju, kai bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, atlyginimų ir audito komitetai turėtų būti sudaryti išsimtinai iš direktorių konsultantų.</p>	Neaktualu	<p>Komitetai nesudaromi</p>

4.10. Kiekvieno įkurto komiteto įgaliojimus turėtų nustatyti pats kolegialus organas. Komitetai turėtų vykdyti savo pareigas laikydamiesi nustatytų įgaliojimų ir reguliarai informuoti kolegialų organą apie savo veiklą ir jos rezultatus. Kiekvieno komiteto įgaliojimai, apibrėžiantys jo vaidmenį ir nurodantys jo teises bei pareigas, turėtų būti paskelbti bent kartą per metus (kaip dalis informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūrą ir praktiką). Bendrovės taip pat kasmet savo metiniame pranešime turėtų skelbti esamų komitetų pranešimus apie jų sudėti, posėdžių skaičių ir narių dalyvavimą posėdžiuose per praėjusius metus, taip pat apie pagrindines savo veiklos kryptis. Audito komitetas turėtų patvirtinti, kad ji tenkina audito proceso nepriklausomumas, ir trumpai aprašyti veiksmus, kurių buvo imtasi tam, kad prieiti tokios išvados.	Neaktualu	Komitetai nesudaromi
4.11. Siekiant užtikrinti komitetų savarankiškumą ir objektyvumą, kolegialaus organo nariai, kurie nėra komiteto nariai, paprastai turėtų turėti teisę dalyvauti komiteto posėdžiuose tik komitetui pakvietus. Komitetas gali pakvesti arba reikalauti, kad posėdyje dalyvautų tam tikri darbuotojai arba ekspertai. Kiekvieno komiteto pirmininkui turėtų būti sudarytos sąlygos tiesiogiai pažaikyti ryšius su akcininkais. Atvejus, kuriems esant tai turėtų būti daroma, reikėtų nurodyti komiteto veiklą reglamentuojančiose taisyklėse.	Neaktualu	Komitetai nesudaromi

<p>4.12. Skyrimo komitetas.</p> <p>4.12.1. Pagrindinės skyrimo komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <p>1) parinkti kandidatus į laisvas valdymo organų narių vietas ir rekomenduoti kolegialiam organui juos svarstyti. Skyrimo komitetas turėtų įvertinti įgūdžių, žinių ir patirties pusiausvyrą valdymo organe, parengti funkcijų ir sugebėjimų, kurių reikia konkrečiam postui, aprašą ir įvertinti įpareigojimui atliskti reikalingą laiką. Skyrimo komitetas taip pat gali vertinti bendrovės akcininkų pasiūlytus kandidatus į kolegialaus organo narius;</p> <p>2) reguliarai vertinti priežiūros ir valdymo organų struktūrą, dydį, sudėtį ir veiklą, teikti kolegialiam organui rekomendacijas, kaip siekti reikiamų pokyčių;</p> <p>3) reguliarai vertinti atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį ir apie tai pranešti kolegialiam organui;</p> <p>4) reikiamą dėmesį skirti tēstinumo planavimui;</p> <p>5) peržiūrėti valdymo organų politiką dėl vyresniosios vadovybės rinkimo ir skyrimo.</p> <p>4.12.2. Skyrimo komitetas turėtų apsvarstyti kitų asmenų, išskaitant administraciją ir akcininkus, pateiktus pasiūlymus. Kai sprendžiami klausimai, susiję su vykdomaisiais direktoriais arba valdybos nariais (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir vyresniaja vadovybe, turėtų būti konsultuojamasi su bendrovės vadovu, suteikiant jam teisę teikti pasiūlymus Skyrimo komitetui.</p>	Neaktualu	Komitetai nesudaromi
<p>4.13. Atlyginimų komitetas.</p> <p>4.13.1. Pagrindinės atlyginimų komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <p>1) teikti kolegialiam organui svarstyti pasiūlymus dėl valdymo organų narių ir vykdomųjų direktorių atlyginimų politikos. Tokia politika turėtų apimti visas atlyginimo formas, išskaitant fiksuarą atlyginimą, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemas, pensijų modelius ir išeitinės išmokas. Pasiūlymai, susiję su tuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemomis, turėtų būti pateikiami kartu su rekomendacijomis dėl su tuo susijusių tikslų ir įvertinimo kriterijų, kurių tikslas – tinkamai suderinti vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimą su bendrovės kolegialaus organo nustatytais ilgalaikiais akcininkų interesais ir tikslais;</p> <p>2) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl individualių atlyginimų vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams siekiant, kad jie atitiktų bendrovės atlyginimų politiką ir šių asmenų veiklos įvertinimą. Vykdymas šią funkciją, komitetas turėtų būti gerai informuotas apie bendrą atlyginimą, kurį vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai gauna iš kitų susijusių bendrovų;</p>	Neaktualu	Komitetai nesudaromi

<p>3) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl tinkamų sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais formų;</p> <p>4) padėti kolegialam organui prižiūrėti, kaip bendrovė laikosi galiojančių nuostatų dėl informacijos, susijusios su atlyginimais, skelbimo (ypač dėl galiojančios atlyginimų politikos ir direktoriams skirtamo individualus atlyginimo);</p> <p>5) teikti vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams bendras rekomendacijas dėl vyresniosios vadovybės (kaip apibrėžta paties kolegiaus organo) atlyginimų dydžio ir struktūros, taip pat stebėti vyresniosios vadovybės atlyginimų dydį ir struktūrą, remiantis atitinkama informacija, kurią pateikia vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai.</p> <p>4.13.2. Tuo atveju, kai reikia spręsti skatinimo klausimą, susijusį su akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis su akcijomis susijusiomis skatinimo priemonėmis, kurios gali būti taikomos direktoriams arba kitiems darbuotojams, komitetas turėtų:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) apsvarstyti bendrą tokią skatinimo sistemų taikymo politiką, ypatingą dėmesį skirdamas skatinimui, susijusiam su akcijų pasirinkimo sandoriais, ir pateikti kolegialiam organui su tuo susijusius pasiūlymus; 2) išnagrinėti informaciją, kuri pateikta šiuo klausimu bendrovės metiniame pranešime ir dokumentuose, skirtuose akcininkų susirinkimui; 3) pateikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl pasirinkimo sandorių pasirašant akcijas arba pasirinkimo sandorių perkant akcijas alternatyvos apibréžiant tokios alternatyvos suteikimo priežastis ir pasekmes. <p>4.13.3. Atlyginimų komitetas, spręsdamas jo kompetencijai priskirtus klausimus, turėtų pasidomėti bent kolegiaus valdymo organo pirmmininko ir (arba) bendrovės vadovo nuomone dėl kitų vykdomujų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimų.</p>		
--	--	--

<p>4.14. Auditų komitetas.</p> <p>4.14.1. Pagrindinės auditų komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <p>1) stebeti bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir nuoseklumui (įskaitant bendrovių grupės finansinių atskaitomybių konsolidavimo kriterijus);</p> <p>2) mažiausiai kartą per metus peržiūrėti vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemas, siekiant užtikrinti, kad pagrindinės rizikos (įskaitant riziką susijusią su galiojančiu įstatymu ir taisyklių laikymus) yra tinkamai nustatytos, valdomos ir apie jas atskleidžiama informacija;</p> <p>3) užtikrinti vidaus auditų funkcijų veiksmingumą, be kita ko, teikiant rekomendacijas dėl vidaus auditų padalinio vadovo parinkimo, skyrimo, pakartotinio skyrimo bei atleidimo ir dėl šio padalinio biudžeto, taip pat stebint, kaip bendrovės administracija reaguoja į šio padalinio išvadas ir rekomendacijas. Jei bendrovėje nėra vidaus auditų funkcijos, komitetas poreikiu turėti šią funkciją turėtų įvertinti bent kartą per metus;</p> <p>4) teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su išorės auditų įmonės parinkimu, skyrimu, pakartotiniu skyrimu ir atleidimu (tai atlieka bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas) bei sutarties su auditu įmone sąlygomis. Komitetas turėtų ištirti situacijas, dėl kurių auditu įmonei ar auditoriui atsiranda pagrindas atsistatydinti, ir pateikti rekomendacijas dėl tokiu atveju būtinų veiksmų;</p> <p>5) stebeti išorės auditu įmonės nepriklausomumą ir objektyvumą, ypač svarbu patikrinti, ar auditu įmonė atsižvelgia į reikalavimus, susijusius su auditu partnerių rotacija, taip pat būtina patikrinti atlyginimo, kurį bendrovė moka auditu įmonei, dydį ir panašius dałykus. Siekiant užkirsti kelią esminiams interesų konfliktams, komitetas, remdamasis inter alia išorės auditu įmonės skelbiamais duomenimis apie visus atlyginimus, kuriuos auditu įmonei bei jos tinklui moka bendrovė ir jos grupė, turėtų nuolat prižiūrėti ne auditu paslaugų pobūdį ir mastą. Komitetas, vadovaudamas 2002 m. gegužės 16 d. Komisijos rekomendacijoje 2002/590/EB įtvirtintais principais ir gairėmis, turėtų nustatyti ir taikyti formalią politiką, apibréžiančią ne auditu paslaugų rūšis, kurių pirkimas iš auditu įmonės yra: a) neleidžiamas; b) leidžiamas komitetui išnagrinėjus ir c) leidžiamas be kreipimosi į komitetą;</p> <p>6) tikrinti išorės auditu proceso veiksmingumą ir administracijos reakciją į rekomendacijas, kurias auditu įmonė pateikia laiške vadovybei.</p> <p>4.14.2. Visi komiteto narai turėtų būti aprūpinti išsamia informacija, susijusia su specifiniais</p>	<p>Neaktualu</p>	<p>Komitetai nesudaromi</p>
---	------------------	-----------------------------

bendrovės apskaitos, finansiniai ir veiklos ypatumais. Bendrovės administraciją turėtų informuoti audito komitetą apie svarbių ir neįprastų sandorių apskaitos būdus, kai apskaita gali būti vykdoma skirtingais būdais. Šiuo atveju ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas bendrovės veiklai ofšoriniuose centruose ir (ar) per specialios paskirties įmones (organizacijas) vykdomai veiklai bei tokios veiklos pateisinimui.

4.14.3. Audito komitetas turėtų nuspręsti, ar jo posėdžiuose turi dalyvauti (jei taip, tai kada) kolegialaus valdymo organo pirmiškinas, bendrovės vadovas, vyriausasis finansininkas (arba viršesni darbuotojai, atsakingi už finansus bei apskaitą), vidaus auditorius ir išorės auditorius. Komitetas turėtų turėti galimybę prireikus susitikti su atitinkamais asmenimis, nedalyvaujant vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams.

4.14.4. Vidaus ir išorės auditoriams turėtų būti užtikrinti ne tik veiksmingi darbiniai santykiai su administracija, bet ir neribotos galimybės susisekti su kolegialiu organu. Šiuo tikslu audito komitetas turėtų veikti kaip pagrindinė instancija ryšiams su vidaus ir išorės auditoriais palaiikyti.

4.14.5. Audito komitetas turėtų būti informuotas apie vidaus auditorių darbo programą ir gauti vidaus audito ataskaitas arba periodinę santrauką. Audito komitetas taip pat turėtų būti informuotas apie išorės auditorių darbo programą ir turėtų iš audito įmonės gauti ataskaitą, kurioje būtų aprašomi visi ryšiai tarp nepriklausomos audito įmonės ir bendrovės bei jos grupės. Komitetas turėtų laiku gauti informaciją apie visus su bendrovės auditu susijusius klausimus.

4.14.6. Audito komitetas turėtų tikrinti, ar bendrovė laikosi galiojančių nuostatų, reglamentuojančių darbuotojų galimybę pateikti skundą arba anonimiškai pranešti apie įtarimus, kad bendrovėje daromi svarbūs pažeidimai (dažniausiai pranešama nepriklausomam kolegialaus organo nariui), ir turėtų užtikrinti, kad būtų nustatyta tvarka proporcingam ir nepriklausomam tokiu klausimų tyrimui ir atitinkamiems tolesniems veiksmams.

4.14.7. Audito komitetas turėtų teikti kolegialiam organui savo veiklos ataskaitas bent kartą per šešis mėnesius, tuo metu, kai tvirtinamos metinės ir pusės metų ataskaitos.

4.15. Kiekvienais metais kolegialus organas turėtų atlikti savo veiklos įvertinimą. Jis turėtų apimti kolegialaus organo struktūros, darbo organizavimo ir gebėjimo veikti kaip grupė vertinimą, taip pat kiekvieno kolegialaus organo nario ir komiteto kompetencijos ir darbo efektyvumo vertinimą bei vertinimą ar kolegialus organas pasiekė nustatyti veiklos tikslų. Kolegialus organas turėtų bent kartą per metus paskelbti (kaip dalį informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūras ir praktiką) atitinkamą informaciją apie savo vidinę organizaciją ir veiklos procedūras, taip pat nurodyti, kokius esminius pokyčius nulémė kolegialaus organo atliktas savo veiklos įvertinimas.	Ne	
---	----	--

V principas: Bendrovės kolegalių organų darbo tvarka

Bendrovėje nustatyta kolegalių priežiūros ir valdymo organų darbo tvarka turėtų užtikrinti efektyvų šių organų darbą ir sprendimų priemimą, skatinti aktyvų bendrovės organų bendradarbiavimą.

5.1. Bendrovės kolegialiems priežiūros ir valdymo organams (šiame principe savyoka <i>kolegialūs organai</i> apima tiek kolegialius priežiūros, tiek valdymo organus) vadovauja šių organų pirmininkai. Kolegialaus organo pirmininkas yra atsakingas už kolegialaus organo posėdžių tinkamą sušaukimą. Pirmininkas turėtų užtikrinti tinkamą visų kolegialaus organo narių informavimą apie šaukiamą posėdį ir posėdžio darbotvarkę. Jis taip pat turėtų užtikrinti tinkamą vadovavimą kolegialaus organo posėdžiams bei tvarką ir darbingą atmosferą posėdžio metu.	Taip	
5.2. Bendrovės kolegalių organų posėdžius rekomenduojama rengti atitinkamu periodiškumu, pagal iš anksto patvirtintą grafiką. Kiekviena bendrovė pati sprendžia, kokiui periodiškumu šaukti kolegalių organų posėdžius, tačiau rekomenduojama juos rengti tokiu periodiškumu, kad būtų užtikrintas nepertraukiamas esminiu bendrovės valdymo klausimų sprendimas. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti šaukiami bent kartą per metų ketvirtį, o bendrovės valdymos posėdžiai – bent kartą per mėnesį. ¹¹	Taip	Bendrovės kolegialaus valdymo organo – valdybos posėdžiai vyksta iš anksto patvirtintu periodiškumu ir pagal planuojamas darbotvarkes.

¹¹ Rekomendacijoje įtvirtintas bendrovės kolegalių organų posėdžių periodiškumas taikytinas taip atvejais, kai bendrovėje sudaromi abu papildomi kolegialūs organai – stebėtojų taryba ir valdyba. Kai bendrovėje sudaromas tik vienas papildomas kolegialus organas, jo posėdžių periodiškumas gali būti toks, koks nustatytas stebėtojų tarybai, t.y. bent kartą per metų ketvirtį.

5.3. Kolegialaus organo nariai apie šaukiamą posėdį turėtų būti informuojami iš anksto, kad turėtų pakankamai laiko tinkamai pasirengti posėdyje nagrinėjamų klausimų svarstymui ir galėtų vykti naudinga diskusija, po kurios būtų priimami tinkamai sprendimai. Kartu su pranešimu apie šaukiamą posėdį kolegialaus organo nariams turėtų būti pateikta visa reikalīnga, su posėdžio darbotvarke susijusi medžiaga. Darbotvarkė posėdžio metu neturėtų būti keičiama ar papildoma, išskyrus atvejus, kai posėdyje dalyvauja visi kolegialaus organo nariai arba kai neatidėliotinai reikia spręsti svarbius bendrovei klausimus.	Taip	Kiekvienas valdybos narys gali susipažinti su posėdžio medžiaga, pranešimais, nutarimų projektais prieš tris dienas iki posėdžio dienos.
5.4. Siekiant koordinuoti bendrovės kolegialių organų darbą bei užtikrinti efektyvų sprendimų priėmimo procesą, bendrovės kolegialių priežiūros ir valdymo organų pirmininkai turėtų tarpusavyje derinti šaukiamų posėdžių datas, jų darbotvarkes, glaudžiai bendradarbiauti spręsdami kitus su bendrovės valdymu susijusius klausimus. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti atviri bendrovės valdybos nariams, ypač tais atvejais, kai posėdyje svarstomi klausimai, susiję su valdybos narių atšaukimu, atsakomybe, atlyginimo nustatymu.	Neaktualu	Stebėtojų taryba nesudaroma

VI principas: Nešališkas akcininkų traktavimas ir akcininkų teisės

Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti nešališką visų akcininkų, išskaitant smulkiuosius bei užsieniečius, traktavimą. Bendrovės valdymo sistema turėtų apsaugoti akcininkų teises.

6.1. Rekomenduojama, kad bendrovės kapitalą sudarytų tik tokios akcijos, kurios jų turėtojams suteikia vienodas balsavimo, nuosavybės, dividendų ir kitas teises.	Taip	Bendrovės kapitalą sudaro paprastosios vardinės akcijos, kurios jų savininkams suteikia vienodas asmenines ir ne turtines teises.
6.2. Rekomenduojama sudaryti investuotojams salygas iš anksto, t.y. prieš perkant akcijas, susipažinti su išleidžiamų naujų ar jau išleistų akcijų suteikiamomis teisėmis.	Taip	

6.3. Bendrovei ir jos akcininkams svarbūs sandoriai, tokie kaip bendrovės turto perleidimas, investavimas, įkeitimas ar kitoks apsunkinimas, turėtų gauti visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimą ¹² . Visiems akcininkams turėtų būti sudarytos vienodos galimybės susipažinti ir dalyvauti priimant bendrovei svarbius sprendimus, išskaitant paminėtų sandorių tvirtinimą.	Ne	Bendrovės įstatai nebepriskiria visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencijai sprendimų dėl ilgaalikio turto, kurio balansinė vertė didesnė kaip 1/10 bendrovės įstatinio kapitalo, investavimo perleidimo, nuomos, įkeitimo, įsigijimo ir pan. priėmimo.
6.4. Visuotinių akcininkų susirinkimų sušaukimo ir vedimo procedūros turėtų sudaryti akcininkams lygias galimybes dalyvauti susirinkime ir neturėtų pažeisti akcininkų teisių bei interesų. Pasirinkta visuotinio akcininkų susirinkimo vieta, data ir laikas neturėtų užkirsti kelio aktyviam akcininkų dalyvavimui susirinkime. Visiems bendrovės akcininkams dar iki visuotinio akcininkų susirinkimo turėtų būti suteikta galimybė užduoti bendrovės priežiūros ir valdymo organų nariams klausimus, susijusius su visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarke, ir gauti atsakymus į juos.	Taip	Bendrovės akcininkų susirinkimų vieta, data ir laikas parenkami taip, kad užtikrintų visų akcininkų galimybes aktyviai dalyvauti akcininkų susirinkime. Akcininkai viešai informuojami apie visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimą ir ne vėliau kaip likus 10 dienų iki susirinkimo akcininkams sudaroma galimybė susipažinti su sprendimų projektais.
6.5. Rekomenduojama visuotiniams akcininkų susirinkimui parengtus dokumentus, išskaitant susirinkimo sprendimų projektus, iš anksto paskelbtį viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje. ¹³ Visuotinio akcininkų susirinkimo protokolą po jo pasirašymo ir (ar) priimtus sprendimus taip pat rekomenduojama paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje. Siekiant užtikrinti užsieniečių teisę susipažinti su informacija, esant galimybei, šioje rekomendacijoje paminėti dokumentai turėtų būti skelbiami ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Bendrovės interneto tinklalapyje viešai prieinamai gali būti skelbiamas ne visa dokumentų apimtis, jei jų viešas paskelbimas galėtų pakenkti bendrovei arba būtų atskleistos bendrovės komercinės paslaptys.	Taip	
6.6. Akcininkams turėtų būti sudarytos galimybės balsuoti akcininkų susirinkime asmeniškai tame dalyvaujant arba nedalyvaujant. Akcininkams neturėtų būti daroma jokių kliūčių balsuoti iš anksto raštu, užpildant bendrajį balsavimo biuletenį.	Taip	Kiekvienas akcininkas susirinkime gali dalyvauti asmeniškai arba pavesti atstovavimą kitam asmeniui.

¹² Lietuvos Respublikos akcinių bendrovų įstatymas (Žin., 2003, Nr. 123-5574) nebepriskiria visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencijai sprendimų dėl ilgaalikio turto, kurio balansinė vertė didesnė kaip 1/20 bendrovės įstatinio kapitalo, investavimo, perleidimo, nuomos, įkeitimo, įsigijimo ir pan. priėmimo. Tačiau svarbūs, esminiai bendrovės veiklai sandoriai turėtų būti apsvarstomi visuotiniame akcininkų susirinkime ir gauti jo pritarimą. To nedraudžia ir Akcinių bendrovų įstatymas. Tačiau siekiant neapsunkinti bendrovės veiklos ir išvengti nepagrištai dažno sandorių svarstymo susirinkime, bendrovės gali pačios nusistatyti svarbių sandorių kriterijus, pagal kuriuos būtų atrenkami sandoriai, reikalingi susirinkimo pritarimo. Nustatydamos svarbių sandorių kriterijus, bendrovės gali vadovautis Akcinių bendrovų įstatymo 34 straipsnio 4 dalies 3, 4, 5 ir 6 punktuose nustatytais kriterijais arba nukrypti nuo jų, atsižvelgdamas į savo veiklos specifiką ir siekų užtikrinti nepertraukiama ir efektyvią bendrovės veiklą.

¹³ Išankstinis minėtų dokumentų skelbimas bendrovės interneto tinklalapyje turėtų būti vykdomas atsižvelgiant į Akcinių bendrovų įstatymo (Žin., 2003, Nr. 123-5574) 26 straipsnio 7 dalyje nurodytą 10 dienų iki visuotinio akcininkų susirinkimo terminą.

6.7. Siekiant padidinti akcininkų galimybes dalyvauti akcininkų susirinkimuose, bendrovėms rekomenduojama bašsavimo procese plačiau taikyti modernias technologijas ir tokiu būdu sudaryti akcininkams galimybę balsuoti akcininkų susirinkimuose naudojantis telekomunikacijų galiniais įrenginiais. Tokiais atvejais turi būti užtikrintas telekomunikacijų įrenginių saugumas, teksto apsauga, galimybė identifikuoti balsuojančio asmens parašą. Be to, bendrovės galėtų sudaryti sąlygas akcininkams, ypač užsieniečiams, akcininkų susirinkimus stebeti pasinaudojant modernių technologijų priemonėmis.	Ne	
VII principas: Interesų konfliktų vengimas ir atskleidimas Bendrovės valdymo sistema turėtų skatinti bendrovės organų narių vengti interesų konfliktų bei užtikrinti skaidrų ir efektyvų bendrovės organų narių interesų konfliktų atskleidimo mechanizmą.		
7.1. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų vengti situacijos, kai jo asmeniniai interesai prieštarauja ar gali prieštarauti bendrovės interesams. Jeigu tokia situacija vis dėlto atsirado, bendrovės priežiūros ar valdymo organo narys turėtų per protinę terminą pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams apie tokią interesų prieštaravimo situaciją, nurodyti interesų pobūdį ir, jeigu įmanoma, vertę.	Taip	
7.2. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys negali painioti bendrovės turto, kurio naudojimas specialiai su juo néra aptartas, su savo turtu arba naudoti jį arba informaciją, kurią jis gauna būdamas bendrovės organo nariu, asmeninei naudai ar trečiojo asmens naudai gauti be bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo ar jo igalioto kito bendrovės organo sutikimo.	Taip	
7.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys gali sudaryti sandorį su bendrove, kurios organo narys jis yra. Apie tokį sandorį (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus vykdant iprastinę bendrovės veiklą bei standartinėmis sąlygomis) jis privalo nedelsdamas raštu arba žodžiu, įrašant tai į posėdžio protokola, pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams. Šioje rekomendacijoje įvardytų sandorių sudarymui taip pat taikoma 4.5 rekomendacija.	Taip	
7.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų susilaikyti nuo balsavimo, kai priimami sprendimai dėl sandorių ar kitokių klausimų, su kuriais jis susijęs asmeniniu ar dalykiniu interesu.	Taip	

VIII principas: Bendrovės atlyginimų politika

Bendrovėje nustatyta atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų tvirtinimo, peržiūrėjimo ir paskelbimo tvarka turėtų užkirsti kelią galimiems interesų konfliktams ir pilktaudžiavimui nustatant direktorių atlyginimus, taip pat užtikrinti bendrovės atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų viešumą ir skaidrumą.

8.1. Bendrovė turėtų paskelbti savo atlyginimų politikos ataskaitą (toliau – atlyginimų ataskaita). Ši ataskaita turėtų būti paskelbta kaip bendrovės metinio pranešimo dalis. Atlyginimų ataskaita taip pat turėtų būti skelbiama bendrovės interneto tinklalapyje.	Ne	Bendrovė laikosi valdybos patvirtintos direktorių atlyginimo politikos.
8.2. Atlyginimų ataskaitoje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama bendrovės direktorių atlyginimų politikai ateinančiais, o kur tinka – ir tolesniais, finansiniiais metais. Joje taip pat turėtų būti apžvelgiama, kaip atlyginimų politika buvo įgyvendinama praėjusiais finansiniiais metais. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas esminiam bendrovės atlyginimų politikos pokyčiams, lyginant su praėjusiais finansiniiais metais.	Ne	Nesilaiko 8,1 punkto rekomendacijų
8.3. Atlyginimų ataskaitoje turėtų būti pateiktą bent ši informacija: 1) direktorių atlyginimų kintamų ir nekintamų sudedamųjų dalijų santykis ir jo paaiškinimas; 2) pakankama informacija apie veiklos rezultatų kriterijus, kuriais grindžiama teisė dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, teisė į akcijas arba kintamas sudedamasių atlyginimo dalis; 3) pakankama informacija apie atlyginimo ir veiklos rezultatų ryšį; 4) pagrindiniai metinių premijų sistemos ir bet kurios kitos ne pinigais gaunamos naudos kriterijai ir jų pagrindimas; 5) direktoriams skirtos papildomos pensijos arba ankstyvo išėjimo į pensiją schemas pagrindinių savybių aprašymas; tačiau atlyginimų ataskaitoje neturėtų būti komerciniu požiūriu neskelbtinos informacijos.	Ne	Nesilaiko 8,1 punkto rekomendacijų
8.4. Atlyginimų ataskaitoje taip pat turėtų būti apibendrinama ir paaiškinama bendrovės politika, susijusi su sutarčių sudaromu su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais, sąlygomis. Tai turėtų apimti, inter alia, informaciją apie sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais trukmę, taikomus pranešimo apie išėjimą iš darbo terminus ir išsamią informaciją apie išeitines ir kitas išmokas, susijusias su sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais nutraukimu pirma laiko.	Ne	Nesilaiko 8,1 punkto rekomendacijų

8.5. Be to, turėtų būti atskleidžiama informacija, susijusi su parengiamuoju ir sprendimų priėmimo procesu, kurio metu nustatoma bendrovės direktorių atlyginimų politika. Informacija turėtų apimti duomenis, jei taikoma, apie atlyginimo komiteto įgaliojimus ir sudėtį, su bendrove nesusijusiu konsultantu, kurių paslaugomis naudotasi nustatant atlyginimų politiką, vardus ir pavardes bei metinio visuotinio akcininkų susirinkimo vaidmenį.	Ne	
8.6. Nemenkinant organų, atsakingų už direktorių atlyginimų nustatymą, vaidmens, atlyginimų politika arba bet kuris esminis atlyginimų politikos pokytis turėtų būti įtraukiamas į metinio visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę. Atlyginimų ataskaita turėtų būti pateikiamą akcininkų balsavimui metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Balsavimas gali būti privalomojo arba patariamojo pobūdžio.	Ne	Nesilaiko 8.1 punkto rekomendacijų
<p>8.7. Visa atlyginimo suma ir kita nauda, skiriama atskiriems direktoriams atitinkamais finansiniai metais, turėtų būti išsamiai paskelbiami atlyginimų ataskaitoje. Šiame dokumente turėtų būti pateikta bent 8.7.1–8.7.4 punktuose nurodyta informacija apie kiekvieną asmenį, kuris bendrovėje įėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu.</p> <p>8.7.1. Turėtų būti pateikta tokia su atlyginimais ir (arba) tarybinėmis pajamomis susijusi informacija:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) bendra atlyginimo suma, sumokėta arba mokėtina direktoriui už paslaugas, suteiktas praėjusiais finansiniiais metais, išskaitant, jei taikoma, dalyvavimo mokesčius, nustatytais metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime; 2) atlyginimas ir privilegijos, gautos iš bet kurios įmonės, priklausančios tai pačiai grupei; 3) atlyginimas, mokamas kaip pelno dalis ir (arba) premijos, bei priežastys, dėl kurių tokios premijos ir (arba) pelno dalis buvo paskirtos; 4) jei tai leidžiama pagal įstatymus, kiekvienas esminis papildomas atlyginimas, mokamas direktoriams už specialias paslaugas, kurios nepriklauso įprastinėms direktoriaus funkcijoms; 5) kompensacija, gautina arba sumokėta kiekvienam vykdomyjam direktoriui ar valdymo organų nariui, pasitraukusiam iš savo pareigų praėjusiais finansiniais metais; 6) bendra apskaičiuota naudos, kuri laikoma atlyginimu ir suteikiama ne pinigais, vertė, jeigu tokia nauda neturi būti nurodyta pagal 1–5 punktus. <p>8.7.2. Turėtų būti pateikiama ši informacija, susijusi su akcijomis ir (arba) teisėmis dalyvauti akciju pasirinkimo sandoriuose, ir (arba) su visomis kitomis darbuotojų skatinimo akcijomis sistemomis:</p>	Ne	Bendrovės metiniame pranešime atskleidžiama informacija apie ataskaitinį laikotarpi išmokėtų atlyginimų sumas valdybos ir administracijos vadovui – generaliniam direktoriui. Taip pat nurodoma išvardintiems asmenims paskirtos paskolos, suteiktos garantijos ir laidavimai.

<p>1) praėjusiais finansiniais metais bendrovės pasiūlytų akcijų pasirinkimo sandorių arba suteiktų akcijų skaičius ir taikymo sąlygos;</p> <p>2) akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, realizuotas per praėjusius finansinius metus, nurodant kiekvieno sandorio akcijų skaičių bei realizavimo kainą, arba dalyvavimo darbuotojų skatinimo akcijomis sistemoje vertė finansinių metų pabaigoje;</p> <p>3) finansinių metų pabaigoje nerealizuotas akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, jų realizavimo kaina, realizavimo data ir pagrindinės teisių įgyvendinimo sąlygos;</p> <p>4) visi esamų akcijų pasirinkimo sandorių sąlygų pokyčiai ateinančiais finansiniais metais.</p> <p>8.7.3. Turėtų būti pateikama ši su papildomu pensijų schemomis susijusi informacija:</p> <p>1) kai pensijų schema yra apibrėžtų išmokų, pagal ją direktorių sukauptų išmokų pokyčiai atitinkamais finansiniais metais;</p> <p>2) kai pensijų schema yra apibrėžtų įmokų, išsami informacija apie įmokas, kurias už direktorių sumokėjo arba turėtų sumokėti bendrovė atitinkamais finansiniais metais.</p> <p>8.7.4. Turėtų būti nurodytos sumos, kurias bendrovė arba bet kuri dukterinė bendrovė ar įmonė, įtraukta į bendrovės konsoliduotą metinę finansinę atskaitomybę, išmokėjo kaip paskolas, išankstines išmokas ir garantijas kiekvienam asmeniui, kuris ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu, išskaitant nesumokėtas sumas ir palūkanų normą.</p>		
<p>8.8. Schemoms, pagal kurias direktoriams atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigytu akcijų arba būti atlyginamam remiantis akcijų kainų pokyčiais, iki jų taikymo pradžios turėtų pritarti akcininkai metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime priimdamai atitinkamą sprendimą. Pritarimas turėtų būti susijęs su pačia schema ir akcininkai neturėtų spręsti dėl atskiriems direktoriams pagal tą schemą suteikiamos akcijomis pagrįstos naudos. Visiems esminiams schemų sąlygų pakeitimams iki jų taikymo pradžios taip pat turėtų pritarti akcininkai, priimdamai sprendimą metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Tokiais atvejais akcininkai turėtų būti informuoti apie visas siūlomų pakeitimų sąlygas ir gauti paaškinimą apie siūlomų pakeitimų poveikį.</p>	Ne	

<p>8.9. Metinio visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas turėtų būti gaunamas šiais klausimais:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) atlyginimo direktoriams skyrimas remiantis akcijomis pagrįstomis schemomis, išskaitant akcijų pasirinkimo sandorius; 2) maksimaus akcijų skaičiaus nustatymas ir pagrindinės akcijų suteikimo tvarkos sąlygos; 3) laikotarpis, per kurį pasirinkimo sandoriai gali būti realizuoti; 4) kiekvieno tolesnio pasirinkimo sandorių realizavimo kainos pokyčio nustatymo sąlygos, jeigu įstatymai tai leidžia; 5) visos kitos ilgalaikės direktorių skatinimo schemas, kurios panašiomis sąlygomis nėra siūlomos visiems kitiems bendrovės darbuotojams. <p>Metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime taip pat turėtų būti nustatytas galutinis terminas, per kurį už direktorių atlyginimą atsakingas organas gali paskirti šiame punkte išvardytų tipų kompensacijas atskiriems direktoriams.</p>	Ne	
<p>8.10. Jeigu leidžia nacionalinė teisė arba bendrovės įstatai, kiekvienam pasirinkimo sandoriui su nuolaida modeliu, pagal kurį yra suteikiamos teisės pasirašyti akcijas žemesne nei rinkos kaina, galiojančia tą dieną, kai nustatoma kaina, arba vidutine rinkos kaina, nustatyta per keletą dienų prieš realizavimo kainos nustatymą, taip pat turėtų pritarti akcininkai.</p>	Ne	
<p>8.11. 8.8 ir 8.9 punktai neturėtų būti taikomi schemoms, kuriose dalyvavimas panašiomis sąlygomis siūlomas bendrovės darbuotojams arba bet kurios dukterinės įmonės darbuotojams, kurie turi teisę dalyvauti schemaje, ir kuri buvo patvirtinta metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.</p>	Ne	

<p>8.12. Prieš metinį visuotinį akcininkų susirinkimą, kuriamo ketinama svarstyti 8.8 punkte nurodytą sprendimą, akcininkams turėtų būti suteikta galimybė susipažinti su sprendimo projektu ir su juo susijusi informaciniu pranešimu (še dokumentai turėtų būti paskelbti bendrovės tinklalapyje). Šiame pranešime turėtų būti pateiktas visas akcijomis pagrįsto atlyginimo schemas reglamentuojantis tekstas arba šiu schemų pagrindinių sąlygų aprašymas, taip pat schemų dalyvių vardai ir pavardės. Pranešime taip pat turėtų būti nurodytas schemų ir bendros direktorių atlyginimų politikos ryšys. Sprendimo projekte turėtų būti aiški nuoroda į pačią schemą arba pateikta pagrindinių jos sąlygų santrauka. Akcininkams taip pat turėtų būti pateikta informacija apie tai, kaip bendrovė ketina apsirūpinti akcijomis, kurios reikalingos įsipareigojimams pagal skatinimo schemas įgyvendinti: turėtų būti aiškiai nurodyta, ar bendrovė ketina pirkti reikalingas akcijas rinkoje, laikytį jas atsargoje ar išleisti naujų akcijų. Taip pat turėtų būti pateiktą schemas išlaidų, kurias patirs bendrovė dėl numatomo schemas taikymo, apžvalga. Šiame punkte nurodyta informacija turėtų būti paskelbta bendrovės interneto tinklalapyje.</p>	Ne	
--	----	--

IX principas: Interesų turėtojų vaidmuo bendrovės valdyme

Bendrovės valdymo sistema turėtų pripažinti interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatymuose, ir skatinti aktyvų bendrovės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą kuriant bendrovės gerovę, darbo vietas ir finansinį stabiliumą. Šio principo kontekste savyoka *interesų turėtojai* apima investuotojus, darbuotojus, kreditorius, tiekėjus, klientus, vienos bendruomenės ir kitus asmenis, turinčius interesų konkretioje bendrovėje.

9.1. Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos tos interesų turėtojų teisės, kurias gina įstatymai.	Taip	
9.2. Bendrovės valdymo sistema turėtų sudaryti sąlygas interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdyme įstatymu nustatyta tvarka. Interesų turėtojų dalyvavimo bendrovės valdyme pavyzdžiai galėtų būti darbuotojų kolektyvo dalyvavimas primant svarbius bendrovei sprendimus, konsultacijos su darbuotojų kolektyvu bendrovės valdymo ir kitais svarbiais klausimais, darbuotojų dalyvavimas bendrovės akciniame kapitale, kreditorų įtraukimas į bendrovės valdymą bendrovės nemokumo atvejais ir kt.	Ne	
9.3. Kai interesų turėtojai dalyvauja bendrovės valdymo procese, jiems turėtų būti sudaromos sąlygos susipažinti su reikiama informacija.	Ne	

X principas: Informacijos atskleidimas

Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad informacija apie visus esminius bendrovės klausimus, išskaitant finansinę situaciją, veiklą ir bendrovės valdymą, būtų atskleidžiama laiku ir tiksliai.

<p>10.1. Bendrovė turėtų atskleisti informaciją apie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) bendrovės veiklą ir finansinius rezultatus; 2) bendrovės tikslus; 3) asmenis nuosavybės teise turinčius bendrovės akcijų paketą ar jį valdančius; 4) bendrovės priežiūros ir valdymo organų narius, bendrovės vadovą bei jų atlyginimą; 5) galimus numatyti esminius rizikos veiksnius; 6) bendrovės ir susijusių asmenų sandorius, taip pat sandorius, kurie sudaryti ne įprastinės bendrovės veiklos eigoje; 7) pagrindinius klausimus, susijusius su darbuotojais ir kitais interesu turėtojais; 8) bendrovės valdymo struktūrą ir strategiją. <p>Šis sąrašas laikytinas minimaliu, ir bendrovės yra skatinamos neapsiriboti tik informacijos, nurodytos šiame sąraše, atskleidimu.</p>	<p>Taip</p>	
<p>10.2. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 1 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama atskleisti informaciją apie visos įmonių grupės, kuriai priklauso bendrovė, konsoliduotus rezultatus.</p>	<p>Taip</p>	
<p>10.3. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 4 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama pateikti informaciją apie bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo profesinę patirtį, kvalifikaciją ir potencialius interesų konfliktus, kurie galėtų paveikti jų sprendimus. Taip pat rekomenduojama atskleisti bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo iš bendrovės gaunamą atlyginimą ar kitokias pajamas, kaip tai detaliau reglamentuojama VIII principe.</p>	<p>Taip</p>	
<p>10.4. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 7 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama atskleisti informaciją apie bendrovės ir interesu turėtojų, tokius kaip darbuotojai, kreditoriai, tiekėjai, vietas bendruomenė, sėmyninkai, išskaitant bendrovės politiką žmoniškųjų išteklių atžvilgiu, darbuotojų dalyvavimo bendrovės akciniame kapitale programas ir pan.</p>	<p>Ne</p>	

10.5. Informacija turėtų būti atskleidžiama tokiu būdu, kad jokie akcininkai ar investuotojai nebūtų diskriminuojami informacijos gavimo būdo ir apimties atžvilgiu. Informacija turėtų būti atskleidžiama visiems ir vienu metu. Rekomenduojama, kad pranešimai apie esminius įvykius būtų skelbiami prieš arba po Vilniaus vertybinių popierių biržos prekybos sesijos, kad visi bendrovės akcininkai ir investuotojai turėtų vienodas galimybes susipažinti su informacija bei priimti atitinkamus investicinius sprendimus.	Taip	Bendrovė informaciją per informacijos atskleidimo ir platinimo sistemai „OMX Company News Service“ pateikia lietuvių ir anglų kalbomis vienu metu. Bendrovė informacijos, galinčios turėti įtakos jos išleistų vertybinių popierių kainai, neatskleidžia komentaruose, interviu ar kitais būdais tol, kol tokia informacija viešai paskelbiama per biržos informacinię sistemą.
10.6. Informacijos skleidimo būdai turėtų užtikrinti informacijos naudotojams nešališką, savalaikį ir nebrangų priėjimą prie informacijos. Rekomenduojama informacijos skleidimui didesniu mastu naudoti informacines technologijas, pavyzdžiui, skelbti informaciją bendrovės interneto tinklalapyje. Rekomenduojama informaciją skelbti ir dėti į bendrovės interneto tinklalapį ne tik lietuvių, bet ir anglų kalba, o esant galimybei ir poreikiui, ir kitomis kalbomis.	Taip	Bendrovė planuoja pasirašyti sutartį su AB „Vilniaus vertybinių popierių birža“, dėl bendrovės interneto svetainės ryšio su investuotojais skilčiai sukurti. Kurioje visa informacija skelbiamā per informacijos atskleidimo ir platinimo sistemą „OMX Company News Service“, bus skelbiamā ir bendrovės interneto tinklalapyje.
10.7. Rekomenduojama bendrovės interneto tinklalapyje skelbti bendrovės metinį pranešimą, metų prospektą-ataskaitą bei kitas bendrovės rengiamas periodines ataskaitas, taip pat siūloma į tinklalapį dėti bendrovės pranešimus apie esminius įvykius bei bendrovės akcijų kainų kitimą vertybinių popierių biržoje.	Taip	

XI principas: Bendrovės audito įmonės parinkimas

Bendrovės audito įmonės parinkimo mechanizmas turėtų užtikrinti audito įmonės išvados ir nuomonės nepriklausomumą.

11.1. Siekiant gauti objektyvią nuomonę dėl bendrovės tarpinės finansinės atskaitomybės, bendrovės metinės finansinės atskaitomybės ir metinio pranešimo patikrinimą turėtų atlikti nepriklausoma audito įmonė.	Taip	Nepriklausoma audito įmonė atlieka bendrovės metines finansinės atskaitomybės ir metinio pranešimo patikrinimą.
11.2. Rekomenduojama, kad audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlytu bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, - bendrovės valdyba.	Taip	
11.3. Jei audito įmonė yra gavusi iš bendrovės užmokesčių už suteiktas ne audito paslaugas, bendrovė turėtų tai atskleisti akcininkams. Šia informacija taip pat turėtų disponuoti bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, -- bendrovės valdyba, svarstydamas, kurį audito įmonės kandidatūrą pasiūlyti visuotiniam akcininkų susirinkimui.	Neaktualu	Bendrovės audito įmonė 2008 metais nesuteikė ne audito paslaugų bendrovei ir nėra gavusi užmokesčio už tai iš bendrovės. Audito įmonės kandidatūra, tiek konkretus auditorius suderintas su VPK.